

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרו שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מונקדת ומפסקת

פרשת בשלח תשפ"ב

היכל הקודש ברסלב
Heichal Hakodesh Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

היכל הקודש ברסלב
בלומינג גראוו
Heichal Hakodesh
Blooming Grove
24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
1-845-238-0804

נדפס ע"י קרן הדפסה היכל הקודש
181 Huschke Rd. Liberty, NY 12747
718-387-2691

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

חיווך פאר די
אידישע שטוב
212-444-9169

קול
ברסלב
212-444-9191

1 כ' קאמר אהו בשוין - וקשה: מאי ברוחא? והא בתבי 'וקדשתו' לכל דבר שבקדושה,
 2 למך ראשון ושני לומר: רשון לא חזקא, אלא כלומר שהבין נמי תלמיד חכם. אמנם
 3 אינו חשוב כמותו, ואפילו הכי - לא היה רבי פרידא רועה לקרות לפניו. וגם צריך לומר
 4 דשאר בתנים היו כפופים לרבי פרידא, דאם לא הוה רוחא, כדחזיק פרק 'הניזקין'
 5 (נטיס' גמא) ולא הונא לא הוה קרי כבתי בני לא
 6 דרבי יאמר רבי אבי כבתי שחיבי דארעאי דירשאל
 7 הוו כפייה ליה, ועדי יש לומר: דהא דאמר החם
 8 דרב הונא לא הוה קרי כבתי אלא משום דשאר
 9 כבתי כיופו ליה - היינו דחזקא שבבתי ויום טוב.
 10 דאיכא בינופאי, אבל בשני ובמישי - קריא
 11 שפיר בפני בתי, אף על גב דלא הוה גידול בהך.
 12 ובדוקא: וה שביחדי פרק 'הניזקין'. ורבי פרידא
 13 לא רעה לקרות בפני בתי אפילו בשני ובמישי.
 14 ורש' פירש דהבא מיידי בברכת המזון, ורבי נמי
 15 משמע לישנא דלא בריבוי, דלא קאמי דלא
 16 קריתי. וברכת המזון לא נתקן לתן משום דרבי
 17 שלום, ואפילו הכי לא היה רועה רבי פרידא למך
 18 בפני הבית. 'ותי' - לי דלא עבדי שהותפת
 19 הני - אפילו בענין שאינו יכול לבא ליד
 20 שבועה, ואפילו תיילי עליו שבועה יפטרנה, דשרי
 21 בשאר בני אדם - אפילו הכי לא היה רועה
 22 לעשות.

23 ועוד אמר רב יהודה בית הבנסת שחבר -
 24 קשה מאי ועדי? דהא לעיל היה מקיל
 25 טפי מחכמים, והבא הוא מחמיר, ואם כן מאי
 26 ועדי? ויש לומר: דקאי אבתי דרבי יהודה
 27 ברישא מוכרין אתו לשם חצר, דאמר לשם חצר
 28 קאמי, אבל סתם - אינה יורדת מקדושתה
 29 והיינו ועוד דאמר רבי יהודה. כלומר, ועוד מחמיר
 30 אחרת מלבד דאשונה.

31 א"ן אובלן ואין שותין בהן - והא דאמר בריש
 32 "עבדי פסדום" (פסדום קאמ) דארזון
 33 אבלו ושתי בני בנישוא - רועה לומר: בחדי
 34 המטובה לבית הבנסת.

בתי

1 מתנות - הרעות והחלשים והקבוע, ולא בריבוי - כשעודה לפני בתי, דאמר נמי (נטיס'
 2 נט, ב: 'וקדשתו' ויקרא כא) - לכל דבר שבקדושה לפיחו ראשון ולבדך ראשון.
 3 משני - שרומן לבני אדם לשנאות, שהראת תלמיד חכם שפיל לפני עם הארץ
 4 אומר: אין נחת רוח בתורה. לא נתבשרתי בו - ומפרש לה ואילו. מרא - פורישו בלעז.
 5 וקא שקיל מיניה - וכלבו, ושנאה הוא. דרית
 6 במאריך - שנאה נושא כל ביה בעיקר. נניו
 7 ר. סוסיק. היו עבדים משרתים אותו, וקא מוד
 8 ליה לרבי עקיבא, סבורן הוה שיהי קץ בחייו.
 9 אמ נאמר כבש - יאת הכבש אהר תעשה
 10 בבקר. ולא עמרתו על מרותי - לשלם גמול
 11 רע על מני שפוטתי. למוסר אני צריך - אולי
 12 אוכל לקיים. לולא פני הושפע מיה יהודא אני
 13 נושא אם איש אלא ווא אירא - אלישע
 14 אמר בן הדרום, האבאי אהירי כחמתי יעני -
 15 בתמיה: אין טוב קל לחיות ימים רבים כמותי,
 16 שאם כן לא יטלו בניך בנודחתך, ואתה נשיא.
 17 וחס כל ימיהם יהו הירוטות, הדרית - דרבי
 18 תורה, כליל תורה - רסטיה שגורה בפי תמיד.
 19 [בתבנית] - אם נניס עם הלכירי לנשא, ואמר
 20 לא [בתבנית] - אפילו אותו כיעי שמסודר ווא
 21 נבן משפחתו עם דופי. מנוי 'כתב תוכנית
 22 והיכרתה' המסכת גיטין (פו, ב).
 23 משנה מפסילין תבליס - והוא חרין לכל
 24 מלאכות, אלא לפי ששפועל תבליס עבד
 25 מקום מרווח פניו, ובית הבנסת גדול הוא ורואי
 26 ומספיק ליה. מפני ענפת נפש - במיתון בו
 27 עשבים, כדי שתהא ענבת נפש להאדקן
 28 ושוכרו את נישא בנייה, ואת שתיז רגילן
 29 להאנקא עם - יבקש רומניס שיחיהו
 30 לקדמותה. גמרא אין אובלן בתו כן - פירוש
 31 גרסין זיאן אובלן בתו' דבולחו פירושא
 32 דקלות ראש על, לשון קלות שמקילו אותה.
 33 ואין

24 אמר ליה: רבי, אם נאמר "כבש", למה נאמר "אהר"? אמר ליה: צורקא מדרבנן הוא
 25 שבקדוהו. "אהר" - מיהוד שבערו. אמר לו: מימי לא קבלתי מתנות, ולא עמרתו על מדותי וותרן בממוני הייתי. לא קבלתי
 26 מתנות - כי הא דרבי אלעזר, כי הוה משדרי ליה מתנות מבי נשיאה, לא הוה שקיל; כי הוה מומני ליה, לא הוה איל. אמר
 27 ליה: לא ניחא לכו דאתינהו? דכתיב: "שונא מתנת יתיה". רבי זורא כי הוה משדרי ליה מבי נשיאה, לא הוה שקיל; כי הוה
 28 מומני ליה, אול. אמר: אתינקידי דמתניקדי בי, ולא עמרתו על מדותי. אמר רבא: כל המעביר על מדותיו מעבירין ממנו. כל
 29 פשעיו, שנאמר: "מישא עון ועבר על פשע" - למי נושא עון? למי שעובר על פשע, שאל רבי אבי רבי יהושע בן קרחה: כמה
 30 הארכת ימים? אמר לו: קצת בתמי? אמר לו רבי, תורה היא וללמוד אני צריך! אמר לו: מימי לא נסתפלתי בדמות אדם
 31 רשע. דאמר רבי יוחנן: אסור לאדם להסתפל בעלם דמות אדם רשע, שנאמר: "לולי פני יהושפט מלך יהודה אני נשא אם
 32 אביס אילין ואם אראך." רבי אלעזר אמר: עיניו פהות, שנאמר: "ויהי בי יקח ותכתיב עיניו מראת" משום דאסתפל בעשו
 33 הרשע. והא גרמא ליה? והאמר רבי יצחק: לעולם אל תהו קללת הרויט קלה בעיניך, שחרי אביתקל קלל את שרה, ונתקנים
 34 בורקע, שנאמר: "הנה הוא לך כסות עינים" - אל תקרי "כסות" אלא "כפסית עינים"! הא והא גרמא ליה. רבא אמר מרבא:
 35 "שאת פני רשע לא טוב." בשעת פטירתה אמר לו: רבי, רכבתי אמר לו: הוי רצון שתגיע לחצי ימי. ולכיולה לא? אמר לו:
 36 הפאים אתרדך בהמה רעו? אבהו בר איהי ומינמן בר איהי - חד אמר: מתי לי דלא אסתפלי בגוי, וחד אמר: מתי לי דלא
 37 עברי שתפוח בחדרי גוי. שאלו תלמידיו את רבי זורא: כמה הארכת ימים? אמר להם: מימי לא הקפדתי בתוך ביתי, ולא
 38 צערתי בגני מי שגדול ממני, ולא הדרתי במבואות המבוגפות, ולא הלכתי ארבע אמות בלא תורה בלא תפילין, ולא יגעתי
 39 בבית הברדש לא שינת קבע ולא שינת צרא, ולא ששתי בתקלת חברי, ולא קראתי לחבירי בתיבתי. ואמר ליה: הכינתו.
 40 משנה ועוד אמר רבי יהודה: בית נכסת שחרב אין מספידין בתוכו, ואין מפשילין בתוכו תכלים, ואין פורשין לתוכו מצודות,
 41 ואין שומקין על גגו פירות, ואין עושין אותו קפנדריא, שנאמר: "השמות את מקדשכם" - קדשתמן אף כשתון שומקין. עליו בו
 42 עשבים, לא יחלש מפני ענמת נפש. גמרא תנו רבנן: בתי כנסיות אין נוהגין בהם קלות ראש, אין אובלן בהן, ואין שותין בהן,
 43 ואין

בתי' נכסות של בבל על תנאי קו עשויין - רעה לומר: כל זמן שזון סגולין. דהיינו חזית
בביריות דלעיל וגם שהאומרים אל היו רועים ליכנס בהן בגשמים מפני גשמים,
אלא משום דשמעתא בעי צילותא. והבא מיירי בשורב. דאו מתיי התנאי. ודוקא לאותן
שבבבל מתיי התנאי, שדרי לטא אל גואל במרדח ביטנו תפקע קדושתו, אבל לאותן
שבארץ ישראל - לא מתיי התנאי, שדרי קדושתן

לעולם קיימת. ואם אהבה כיון מדתיי תנאי
לאותן שבבבל, אם כן קשה מהייתי דלעיל (כ"ב).
דמתיי הוה לא כבישתא בארעיה. ואמר ליה
רב אשי: ולי זבנה משבעה טובי העיר. ואמאי
איצטרך לישותי כן אתר שחורב? ויש לומר:
משום דרעה, דרעה תנין קלות ראש ביותר
ועמנת נפש, ומשום הכי אסיר אפילו בחורבנה.
ואף על פי כן - שלקא דעתך אמנאי דרשיא. קא
פירוש: בניבנה. וזוהי תנין בחורבנה שון בבל
דתי ואצטרך לאשמועינן: משום דסלקא דעתך
אמנאי דדוקא אכילה ושתיה דהוי קלות ראש
ביותר הוא דאסור. אבל תשבות דלי הוא קלות
ראש על פי כן - שלקא דעתך אמנאי דרשיא. קא
ממעט קו דלא. **שאפילו** רואת עמך דם
כחדלל יושבות עליה שבעה נקיים - ולא קשיא
מהא דאמר בנה (ט"א) ובפרק יוצא דופן (שם)
(מ"א) שאפילו כעין חדלל טמא. דשמא דחם אל
מיירי לרצחיה שבעה נקיים, אלא ליהות נדה
דאורייתא. וקשיא: והאי מבעטו ספח כחדלל
הגורמת שבעה נקיים באורייתא: דהוי לא
תקו הכניס דבר דלית רבוחיה דאורייתא: ויש
לומר: דאשכחתי בלא שפיר שבעה לספירתה.
סוחרת הכל.

מבטלין

אתא וילתא דימטרך עיילי לבי כנישתא. אמרו: האי דיעילינן לבי כנישתא לאו משום מיטרא?
אלא משום דשבעתא בעא צילותא ביומא דאסתנא. אמר ליה רב אחא ברבי דרבא לרב אשי:
אי אצטרך ליה לאניש למקרי גברא מבי כנישתא מאי? אמר ליה: אי צורבא מרגנן הוא,
לימא הלכתא; ואם תנא הוא, לימא מתניתין; ואי קרא הוא, לימא פסוקא; ואי לא, לימא ליה
לינגא: אימא לי פסוקי. אי נמי, ינשהו פורתא וניקום. "ומספידין בהן הקפד של רבים" היכי
דמי הקפידא דרבים? מתיי רב חסדאי: גנון הקפידא דקאי ביה רב ששת. מתיי רב ששת:
גנון הקפידא דקאי ביה רב חסדאי. רפרם אספדה לכלתיה בני כנישתא. אמר: משום קרא
דידי ודמיא אתו כוליה עלמא. רבי וירא ספדיה ליהוא מרגנן בני כנישתא. אמר: אי משום
קרא דידי, אי משום יקרא דידיה דיראלי, דהוי תני הלכתא בעשרים וארבע שורות. אמר: ווי חסדאי
מרגנן דשכיב כנישתא דיראלי, דהוי תני הלכתא ספרא וספרי ותוספתא ושכיב. אתו ויאמרו
ליה לרב נתמן: ליספדיה מר! אמר: היכי נספדיה? תי צנא דמלי ספירי חסר? תא חזי בין
תקפי דארעא ויראלי לחסדי ככל. הנון הרם: דאשתמש פתנא חלף. תני ריש לקיש: זה
השתמש בני ששונה הלכות, פתרה של תורה. ואמר עויא: לשתמש אניש במנא דתני
ארבעה ולא לשתמש במנא דתניי ארבעה. כי הא דרש לקיש הוה אויל באורחא. מנא
עורקא מתיי. תאם תהוא גברא אפתיה וקא מעבר ליה. אמר ליה: קרית? אמר
ליה: קריתא. תנינא תנינא ארבעה סדרי משנה. אמר ליה: ספלת לך ארבעה סדרי ומענת?
לקיש אפתפדי עשי בר לקישא במנא: אמר ליה: תנינא ליה: ויאשתענן למה. אי הכי גמור מיני
הא מלתא דאמר רבי ויא: בנות ישראל הן העצמן על עצמן, שאפילו רואת מיפת דם
כחדלל יושבות עליו שבעה נקיים. תנא דבי אליהו: כל השונה הלכות מבטל לו שהוא גן
עולם הפא. שצמור: "הלכות עולם לו". אל תקרי "הלכות" אלא "הלכות". תנו דרגנן:

ואין נאותין - ואין מתקשטין לתוכו, ואין מטיילין שם. הספד של רבים - של תלמיד
חכם שמת, שצריך להתאסף ולהספידו. וזית הנכסת ראוי לקר, לפי שהוא בית גדול.
מאן דבי שיתיו - הדאכ שמעתי לנאמ קמא לעשות בהן דבר שנוגעים מעלות
עשבים. אימתי - במכרז ומרביצין ותיישבן. לאחר שמכרז מולפין את המים
לאותן זיתין האבק. על תנאי - על ענת

והוא משמעו בהן. מלינן בו - משמע: דרעה
היא הלחין בה את המת. למה שילית בו מתי
מצוה - שימותר בעיר מותם שאין לחן קוברין.
מאי בו דבנן - למה קורין בהן מדרשות? כי
רבגין - לפי שבתם הוא לוח דברי. ויליא
דפסרא - דמי דרם שבאין בבתי. לא משום
מישרא - שיגן עלינו מפני הגשמים, שאם לא
הייתו עסקין בשמטותא - לא היינו נבכסין.
צילותא - דעת צלולה ומינשת. שאינו טרוד
בכלום מחשבה. אי ציבא ליה איניש לפקדי
גברא מבי כנישתא מאי יעביד - מארח שאין
נכסין בהן שלא לעורר. לימא לינקא -
שחתינוקת דהו רגילין לקרות בבית הנכסת. מנן
הפסירא דקאי כי בר ששת - אם ימות אדם
אחד כי בר ששת. אמר אי משום יקרא דידי אי
מתיי יקרא דירא - וזה ליה הספד של רבים.
אתו כוליה לימא - לספד. דהוה תני הלכתא -
שדחה שונה משניות לתלמידים. בעשרים וארבע
שורות - של תלמידים. היכי נקסין: תבא ליה
ארעא ישראלי גברא רבה. היכי אספדי - במאי
אספדו. וי גמא מלי ספיר - רבי אלא כסל
שנולדוהו פסירם. ואין נכסן מה בחובות. אל
שונה הלכות ולא שימש תלמידי חכמים ללמוד,
שיבטוהו טעמי משנה. ותרעמי שדברי משנה
סותרין זה את זה. ויריך וירעמי כנון. הכא
במאי עסקין, וברקן את עמי - רבי פלוגי היא.
וכנון חסורי מחסרא, אתי וידע מה שנת
לקיפי ארעא ישראלי - ריש לקיש. דארמין
במסכת נטא (ב, ד) דאפילו בחדי רבה רב רב
זנה לא משתעי, דמאן דמשתעי בחדי ריש
לקיש שבוקא דתבין ליה עסקא בלא חדיר. רב
נתמן רב יצחק מחסדין בבלי. וירעמי סמכת
סוטה (נט, ב). דקאמר ליה: את תינני דיאת
חטא - דאביא אבא. תנא - בתר תורה. חלף
- עבר מן העולם. עורקא דמיא - שלוליה של
מים מכונסין. דאשבעיה - שאמשש לארזי.
הספדיו על צנצן - דמדארמיתא אין צריכה
שבעה נקיים אלא הרואה שלושה ימים רצופים.
בתון אקיש עשר יום שבין נדה לנדה. אבל
בתחלת נדה - אפילו ראה לא שבעה וספק
לשרב - טובלת בלילה. וזון החמירי על עמנו.
לפי שאין הכלל בקיים במפתח נדה אמתו וזן
עמודת באחד עשר ימים שבין נדה לנדה. ואם
תאמר לא תחמירי אלא בשלשה רצופין.
דכתיב: ימים רבים בלא עת נדההו (ויקרא טו)
- עמינים שראית דם נדה מוקפתה לשבעה
נקיים מן התורה. כיצד? תחוללה לספר שבעה
נקיים לאחר שחזרה ובה נגזרה, וספרה שבעה
נקיים. וכבשיעי ראהו אפילו כחדלל - תהיה
הכל. ורביהי לחזור ולספר שבעה נקיים. אי
נמי: שמה ראהו שני ימים ולא ידעה, היום
ראהו וידעה, דהוה לוח שלשה ימים רצופין.
ועריכה שבעה נקיים, ועל כן החמיר.
הלכות

מבטלין

ואין נאותין בהם, ואין מטיילין בהם, ואין נכנסין בהן
בהמה מפני הקהה ובגשמים מפני הגשמים. ואין
מספידין בהן הקפד של יחיד. אבל קורין בהן ושונין
בהן ומספידין בהן הקפד של רבים. אמר רבי יהודה:
אימתי? בישובן, אבל בחורבנן מניחין אותן ועולין בהן
עשבים, ולא יתלוש מפני ענמת נפש. עשבים מאן
דבר שמייהו? חסורי מחסרא והכי תנתי: ומספדין
אותן ומרביצין אותן כדי שלא יעלו בהן עשבים. אמר
רבי יהודה: אימתי? בישובן, אבל בחורבנן מניחין
אותן לעלות, עלו בהן עשבים לא יתלוש מפני ענמת
נפש. אמר רב אשי: פתי נכסות שבבבל על תנאי הן
עשויין. ואף על פי כן אין נהגין בהן קלות ראש. ומאי
ניחזו? חשבונן, אמר רב אשי: בית הנכסת שמוחשבין
בו חשבונות מלינים בו את המת. מלינים כלקא
דעתך? לא סגי דלאו הכי? אלא לסוף שלינו בו מת
מזנה. "ואין נאותין בהם" אמר רבא: תקמים
ותלמידיהם מותרים. דאמר רבי יהושע בן לוי: מאי
בי רבנן? ביתא דרבנן. "ואין נכנסין בהן בחמה מפני
הקהה ובגשמים מפני הגשמים." כי הא דרבינא ורב
אמר בר מרתה הווי קיימי ושאלי שאילתא מרבא.

מבטלין

1 **מבטלין** תלמוד תורה להוצאת המת - ולא קשיא מהדיא ומסתא דרך ארץ (וטא פרק
 2 תל דאמינין; מעשה רבוי עקיבא שמנא נח משה בדרך ושאו ארבעה מליץ
 3 עד שהביא לבית הקברות, וכשנא אצל רבי יוחנן רבי אליעזר וספר לום, אמר לו: על
 4 כל פסיעה ופסיעה שפסעת באילו שפכת דם נקי - לאו הוה מפני שבטל לומר, אבל משום
 5 שהיוו חסומי, ומת מזה מודה קממו.

6 **היה** מליץ למאן דקר ותיי אבל למאן דתמיני לית
 7 ליה שיעורא - ממילא שמעתיך דלמאן דלא
 8 קרי ותיי - אתי ליה שיעורא, ואין מבטלין תלמוד
 9 תורה בשבילי אלא כדי עורבא, לדחוסק בו.
 10 דוקא לענין ביטול תורה, אבל לענין ביטול
 11 מלאכה - אסור לכל בני העיר, שהרי בפרק אלו
 12 מגלחין (מועד קטן כ"ג ושם) לא מחלק בענין
 13 איסור מלאכה בין שאין דקר ותיי למאן דלא קרי
 14 ותיי.
 15 **אין** מרעין בהן בהמות - משום כבודן של
 16 בתים, אבל האילנות שנטעין בהן -
 17 מותרין, ואין בהם משום כבוד של בתים, אחר
 18 שאין להם תבואה ודגים וצמחים.
 19 **לכל** מפסיקין וכו' וליום הכפורים - צריך למד
 20 דמידי במנחת יום הכפורים שדל לזוהר
 21 בשבת, והוא קאמר שפסיקין מן הסדר שדל
 22 באותו שבת, וקורין בפרשת עירוב, וכן בכל הני
 23 שאין קורין אלא שלשה טעמי תענית ומעמדות
 24 ותענה ופריים, דליכא לטעמי דמידי ביום
 25 הכפורים שדריית שקורין בפרשת אחרי מות בחול
 26 שעה ושבשעה שבעה - דאם כן אבאי נמי עם
 27 הכפורים אפילו שאר מנחות נקטו
 28 על

1 להבנות בלא - ללוחות מניח אביה לבית ופחתה. כגון הדיני נברי מאבוא לסיכא
 2 - מדינת אנשים משער העיר עד בית הקברות, מקום שסופרין אותו. שם בנותנה -
 3 שם תורה, דשם יתיב - ונבוא ויבנה ויסעו מאבנים ועפר שהביאו עמון גלולות, לקיים
 4 מה שנאמר רבי עובדיא את אבניה ואת עפרי יתנוני (תהלים קב), רבי פירוקאן פרישה
 5 - אני נבנה להתפלל בעירך, רב ששת - מינו

6 נזרז היה. בית רבני - רב, ובכרמל בים ביזא
 7 - למדנו שעבר כרמל את הים, ואימתו היה -
 8 בשעת מתן תורה, כשנא - משימתו
 9 **אדמיקפא** אדרי איעול בוא - בעד שאקין
 10 שורות של בתים הללו אבד דנקר הבית הזה
 11 ואקצר את הדרך ממנו למנו, ובית הכנסת בין
 12 שניהן. מעיקרא - קודם שנבנה בית הכנסת
 13 שם. **ארא** - משום כבודן של בתים, אין
 14 מרעין בהן קלות ראש קאי. **משנתה** פירוש
 15 בפרשת שקלים - להודיע שיבאו שקליה
 16 בארה, כדי שיקרבו באחד בניסן מחרתה
 17 תורה, כדאמרין בגמרא, ופספיקין לשבת
 18 התא - מלמדו פרישה שניה, כדי שיתקרא
 19 פרישה וכו' בשבת והסוכה מפורים, לטעון
 20 מדיית עמלק מלוחית המן. פרה ארופה -
 21 לחזור את ישראל לתור, שיעשו פסחיהן
 22 כסדרה, בריבועית תורשם וזה לבס - ששם
 23 פרישת הפסח, והבולמוד יודשמו גרסינן אמר
 24 רבי זמא, בהן הוא שיקרבו תודשם לפרשת
 25 פרה, שהרי באחד בניסן דוקא המטבח ועני לו
 26 שפרשה פרה, ומפני מה הקרימה - שהיא
 27 סתרתה של ישראל, לכל מפסיקין - מלקיות
 28 בענין היום, וקורין בענין מועד מעין המאורע
 29 למעשרות - וקורין במעשה בראשית, כדקתני
 30 לקמן במתניתין, **נמרא** משפיעין על השקלים
 31 בדיבורי בית דין.
 32 **ועל**

1 **בבי** כנישתא, ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 2 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 3 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 4 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 5 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 6 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 7 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 8 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 9 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 10 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 11 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 12 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 13 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 14 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 15 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 16 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 17 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 18 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 19 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 20 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 21 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 22 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 23 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 24 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 25 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 26 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 27 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 28 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 29 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 30 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 31 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 32 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 33 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 34 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 35 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 36 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 37 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 38 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 39 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 40 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 41 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה

1 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 2 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 3 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 4 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 5 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 6 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 7 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 8 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 9 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 10 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 11 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 12 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 13 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 14 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 15 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 16 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 17 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 18 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 19 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 20 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 21 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 22 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 23 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 24 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 25 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 26 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 27 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 28 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 29 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 30 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 31 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 32 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 33 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 34 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 35 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 36 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 37 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 38 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 39 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 40 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה
 41 **היא** כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה ויחבי כנישתא דשפה

1 על הכלאים הונן זרעה ורא - לא הוקא זמן זרעה, שרדי לא היו הונן שמשפש
2 ב"המקביל" (בבא מציעא ק"ב). אלא רעה לומר סוף זרעה, וכבר גרלה תהבות
3 וזרעים ואו הכלאים ניכרין. אבל קודם לכן אין ניכרין. **ר"א** מכלל תבירחה אימור -
4 ואם תמורה ומאן דאמר מכללא, אמאי אמרה: האא כיון דרעוין אידך, לא שכן הוא וש
5 לומר: ומאן דאמר באתריה רוב הוה, דסבר

6 דראש חדש אדר שחל להיות בשבת שאין
7 מוציאין כי אם שתי תורות, ולא היו דרעי כלל
8 אידך רבתי יצחק, ומהו תשעין וספורין
9 לאשמוענין ההיא דראש חדש טבת שחל להיות
10 בשבת דמוציאין שלשה ספרי תורה.
11 **והלכתא** אן משניחן בתוכה - פירוש: **ר**
12 לעשותו עיקר, ואף על גב דהלכתא
13 כרבה לגבי רב יוסף, מיהו הוצרך לפסוק הלכה
14 מוחייה, משום דמילתא עליה שאי אבוחאי.
15 עדיין

1 **על הכלאים. בשלמא על הכלאים - ד'זמן זרעה**
2 **הוא. אלא על השקלים מ'זמן? אמר רבי טובי, אמר**
3 **רבי אישיה: אמר קרא: "זאת עלת הדרש ב'הדרש".**
4 **אמר תורה: הדרש והבא קרבן מתקריה הדרשה,**
5 **וכון דבניסן בעי אקרובי מתקריה הדרשה, קרימין**
6 **וקרימין באחד באדר, פי חיבי דליתו שקלים למקיש.**
7 **במאי? קלא קרבן שמעון בן גמליאל. דא רבן שמעון**
8 **בן גמליאל האמר: שתי שבתות, דתניא: שאולין**
9 **בהלכות הפסח קודם לפסח שלשים יום. רבן שמעון**

10 **בן גמליאל אומר: שתי שבתות. אפילו תמא רבן שמעון בן גמליאל. בין דאמר מר: בהמשה**
11 **עשר בו שולחנות וישבן בפדינה ובעשרים וחמשה וישבן במקדש, משום שולחנות קרימין**
12 **וקרימין מאי פ'שת שקלים? רב אמר: "צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי".**
13 **בשלמא למאן דאמר "פי תשא", היינו קרי ליה פ'שת שקלים,**
14 **דכתיב בה' "שקלים". אלא למאן דאמר "את קרבני לחמי", מדי "שקלים" כתיב תהם? אין.**
15 **טעמא מ'אי? פ'דרי טבי. בשלמא למאן דאמר "צו את בני ישראל", משום דכתיב "קרבנות"**
16 **תהם, קרבי טבי, אלא למאן דאמר "פי תשא", "קרבנות" מ' כתיב? שקלים לאדנים כתיב!**
17 **כרתי רב יוסף: שלש תרומות הון של מנזח למנזח, ושל אדנים לאדנים, ושל ב'דק הבית**
18 **ל'דק הבית. בשלמא למאן דאמר "פי תשא", היינו דשני האי ראש חדש משאר ראשי**
19 **הדרשים. אלא למאן דאמר "צו את קרבני", מאי שני? שני, דאילו ראשי הדרשים קרו 'שיחא**
20 **בענינא דיומא וחד בראש הדרש, ואילו האדנא מ'לחו בראש הדרש. הניחא למאן דאמר:**
21 **ל'מדי ד'שיחא הוא חזור. אלא למאן דאמר: ל'מדי התקפירות הוא חזור ופ'רשתא דיומא**
22 **קרינו, מאי שני? שני, דאילו ראשי הדרשים קרו 'שיחא בענינא דיומא וחד קרו ב'דראש הדרש,**
23 **ואילו האדנא קרו ת'לחא בענינא דיומא ו'אדנא קרו ב'דראש הדרש. מיתובי: ראש הדרש**
24 **אדר שחל להיות בשבת קורין ב'פ'רשת שקלים, ובמסורין ב'ה'ודיע הבהו". בשלמא למאן**
25 **דאמר "פי תשא", היינו דמפ'רשת ב'ה'ודיע הבהו" דדמי ליה, דכתיב: "כסף נפשות ערבו".**
26 **אלא למאן דאמר: "את קרבני לחמי", מ' דמי? דמי, פ'דרי טבי. מיתובי: חל להיות ב'פ'רשת**
27 **המנוכה לה בין מ'פ'ניה, בין לאחריה קורין אותה וב'פולין אותה. בשלמא למאן דאמר "פי**
28 **תשא", היינו דמתרמי בההוא וימנא. אלא למאן דאמר "צו... את קרבני", מ' מתרמי בההוא**
29 **וימנא? אין, לכון מערנא ד'מסקי ד'אורייתא כהלת שניו, תניא פ'ותיה ד'שמואל: ראש הדרש**
30 **אדר שחל להיות בשבת קורין "פי תשא" ובמסורין ב'ה'ודיע הבהו". אמר רבי יצחק נפחא:**
31 **ראש הדרש אדר שחל להיות בשבת מוציאין שלש תורות, וקורין בהן, אחד בעניניו של יום,**
32 **ואחד בשל ראש הדרש, ואחד ב'פי תשא". ואמר רבי יצחק נפחא: ראש הדרש טבת שחל**
33 **להיות בשבת מביאין שלש תורות וקורין בהן, אחד בעניניו של יום, ואחד בראש הדרש,**
34 **ואחד בתנוגה, וצריכא. דא אימור בהא - בהא קאמר רבי יצחק, אבל בהך פרב סברא ליה**

1 ועל הכלאים - לעקר כלאי הורעים וציריבין בין תהבותא. חודש בחודש לחדישי השנה
2 כל בני חודשי למה לא אלא אמרה תורה - יש לך חודש שאתה צריך לחודש
3 ברבאת עלות תמידין ומספין מתרומה תרשה - וחזו ניסן, כדאמרינן בראש השנה
4 בדמורגין שנה שנה מניסן, דכתיב "דאשון חודש לכל לחדישי השנה" (שמות י"ב). כמאן -
5 מ'קרימין כולי האי, ולא כר'בן שמעון בן
6 גמליאל. בהמשה עשר באדר שולחנות - בעלי
7 מטבעות. המחפלין שקלי כסף בפרטות. וישבן
8 במקדש - והוא סימן שכבר קרב זמן לתרום את
9 הלשכה בשלש קופות, וימירו ויביאו. דמאותו
10 היום מתחילין למשכן את העמבקים. משום
11 שולחנות קרימין - לאחד באדר, דהיינו שתי
12 שבתות. וטעמא דרבן שמעון בן גמליאל ורבנן
13 ב'פרק קמא דפסחים (ו, א). טעמא כרבי טבי -
14 טעמא מאן מייחזין שקלים באדר - כדרי טבי,
15 שקיירי קרבנות באחד בניסן מתרומה חדשה.
16 ודך מצוה תהם כתיבא. שקלים לאריס כתיב
17 תהם, כדכתיב "ולקחת את כסף הכפרים
18 ונתת אותו על עבודת אהל מועד" וכן השקלים
19 שנעשו מתן ארצי מיתושן, כדכתיב "וכסף כפריד
20 העדה וגו' ויהי מאד כתר הכסף לעקת את ארצי
21 הקדש" וגו'. שלש תרומות - באמרו ש
22 "מציאת השקל תרומה לה" יתן תרומת ה'
23 ללות את תרומת ה'. תרומת ארזים היחה
24 לאדנים, ותרומת מנזח למנזח. לקנות מתן
25 קרבנות עבור לכל השנה, דכתיב בה' ל'כפר על
26 פשתיחסים. ל'דק הבית - היא לא היתה שזה
27 כנולד, אלא איש כפי נדוהו. כדאמר "ויבאו
28 האנשים על הגשים כל נדוב לבי וגו' (שמות
29 לח). ותיחא למאן דאמר - בפ'קדן, האי קרימין
30 מתניחין במיתשת חזרין לכסדרן. ל'מדי
31 פ'רשתא הוא חזור - ושקיאין פ'ע אתה והתפיסי
32 מ'לקוח את פרשת השבת איכא למימר
33 כדאמר האיידנא קרו כוליה ב'דראש חדש, אלא
34 לטנא דאמר בו דמ'רשת חזרין לכסדרן לסדר
35 התפטרות - אלמא ההפטרות דופסקי עד הנה
36 אבל לא הפרשתה, דעד השתא חזי קרו נמי
37 מנינינא דיומא, מאי שנת כרבי טבי - זאת
38 עלת חודש' בשקלים אמר. חל להיות - ראש
39 חודש אדר בפרשת השבועה פ'רשת שקלים.
40 וב'פולין אותה - בשבת שנהו אף על פי
41 שקראו בראשונה כהווא וימנא - באותו פרק
42 ש' אדר. פי מ'רשת - והלא ב'פרשת פיסח
43 היא, שדיא מוכחה לחודש אב. דבפ'ק אורייתא
44 מ'סינין מ'שנת חזמנין פ'ע אתה חול'
45 שנים, ולא בכל שנה כמו שאנו עושין, אן
46 משניחין - לעשות עיקר.

אמר

1 **דאמר פ'רשת שקלים "את קרבני לחמי", ובשתי תורות סני. קא משמע לן, ולימא הא ולא בעינא תדי! תדא מכלל כ'ה'ודיעא אימור.**
2 **אימור: ראש חדש טבת שחל להיות בחול, אמר רבי יצחק: קרו ת'לחא בראש חדש, וחד בהנ'גדה. ורב דימי ח'ודש ח'ודש אמר: קרו**
3 **ת'לחא בהנ'גדה וחד בראש חדש. אמר רבי מני: פ'ותיה דרבי יצחק נפחא מסתב'ר, ד'תדיר ו'שאנו ת'דיר תדיר קודם. אמר רבי**
4 **אבין: פ'ותיה דרבי דימי מסתב'ר, מ' ג'ם ל'כדעי ש'לחא. ה'לך ר'בעי בראש חדש בעי מיקרי. מאי ת'נו עלת? רב יוסף**
5 **אמר: אין משניחין בראש הדרש, ור'בה אמר: אין משניחין בהנ'גדה, וראש הדרש עיקר. אימור: חל**
6 **להיות ב'ואתה תצוה", אמר רבי יצחק נפחא: קרו שיחא מ'ואתה תצוה" עד "פי תשא", וחד מ'פי תשא" עד "ועשית". אמר אבין:**

אמר

מגילה. בני העיר – פרק רביעי דף ל עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (טשיינזלץ)" קלא רש"י תוספות

1 אמרי אוקימו הוא דנפקי תתם – כלומר אין הדבר ניכר לשם פרשת שקלים, אלא סברי שלא נסתיימה פרשת 'אתה תצוה' עד כאן, והא דאמר יתבי' – חזר ושנה לקרות מיבי
2 תשא' עד 'ועשית כיוור תנושת' וגו'. כפולה כשבתה – שקורין אותה שני שבתות זו אחר זו, רב אמר מקדימין – וקורין ביכי תשא' לשבת שעבר, כדתנן במתניתין, דאם כן –
3 דמתאריך – בערי לוח לשולחנות שני שבתות. דאמרין לעיל משום ששולחנות הוצרכו ליטב במדינה בחמשה עשר מקדימין וקורין מראש חודש, שהיו דורשין שתי שבתות לפיכך,
4 כרבן שמעון בן גמליאל, ואם תאחד עד למחרת ראש חודש – אין כאן הקדמה שתי שבתות. והמירס בפליגי שבאמ' מילקע – ואותו היום לא יתחיל לראת וליטב במדינה, מפני כבוד
5 השבת, לא יפיק עד מחר בשבת – וכו' נמארת (וכן נמארת).
6 נמי איכא שתי שבתות, הלכך מתאריך, כדי
7 שלא תצטרך להפסיק בין שתי פרשיות, בתוך
8 שבת דוקא – בערי נמארת ודאי ודאי יומי.
9 לשולחנות, אמר שמואל – היא בתוכה דקמני
10 – לא תוך שבעה, אלא תוך שבע עצמו, וכן
11 תנא דבי שמואל – בתוספתא דרך ברייתא: א'
12 זו היא שבת ראשונה – כל שחל ראש חודש
13 אדר להיות בה ביום שבת עצמו, ואפילו חל
14 בערב שבת על אטמול – כאילו חל בה, אלא:א
15 מתאריך אשמועינן, סברין – לשון סירוגין,
16 כלומר: מפסיקין לשבתות בין פרשה ראשונה
17 לשניה, כשהל ראש חודש בחול שמקדימין
18 לשבת, דאם כן בערי לוח יומי לשולחנות,
19 ומפסיקין לשבת בתבואה, ולשבת שלישית קורין
20 'זכור' כדי שתראה סמוכה וזכר לפורים, אין
21 סברין – כדמפרש ואפילו, אפי'ני אגא אומרן אז
22 סברין נפון שחל להיות בערב שבת – דבי נמי
23 מתאריך לא בערי יומי לשולחנות, כדאמר
24 שמואל לעיל: סוף סוף לשולחנות לא יתיב עד ת'
25 בשבת, הלכך מתאריך, ואין כאן סירוג. אבל
26 נפון שחל להיות בתוך השבת – דאי נמארת
27 חל בערי לוח יומא לשולחנות – על כרחך
28 נקדים, ויש כאן סירוג. הכי גרסינן: כי הכי דלא
29 תיקדים עשיית לביית, תנן בשנת זכור – קא
30 סלקא דעתך מתאריך, חודש אדר שחל להיות
31 בשבת קאי, ודמיין ביה רישא דמתניתין, שתי
32 התפקה – כלומר: לא אירשא קאי, אלא
33 אסיפא קאי, דקמני: חל להיות בתוך השבת –
34 מקדימין נמשער ומפסיקין לשבת בתבואה, ועל
35 קא ואמר בשבת של אדר התפקה קורין 'זכור';
36 ובתוך שבעה שלאחריה יהא פורים, איזו היא
37 שבת שניה – כלומר: שבת של פורים שניה,
38 פרשת 'זכור', בתוכה – לאחריה ואפילו חל
39 פורים בערב שבת, בה – ביום שבת עצמו קורין
40 דפרשה בו ביום, ואפילו חל בערב של אטמול
41 – כאילו חל לשבת שלמחר, והיינו כשמואל
42 חל להיות פורים בשבת – ודבר הכל אין קורין
43 'זכור', לשבת, דהא השתא לא קדמה עשיית
44 לזכור, וגבי מתקין מדינה זכירה לעשייה, עיין
45 היא מתלוקת – אף בזו אמר רב מקדימין, כדי
46 שתקדים זכירה לעשייה דעירות, איזו היא שבת
47 שלישית – שקורין בו פרשה שלישית, וא'
48 דאיכלע ראש חודש נפון ביום השבת – שלא
49 הוצרך להקדים פרשת חודש לשבת שבת
50 קרינן לשבת שעברה פרה אודמת כרבי אטא
51 רביי ותינא, ולא בטומאה לפורים, למען
52 אודותא תוספתא, הויכא חולל ראש חודש
53 נפון באמצע שבת, ותרובענא לקרות פורים
54 חודש בשבת שלפניה – והקטנו להקדים
55 פרשת פרה לשבת שלפני שבת זכור, שהיא
56 סמוכה לפורים מתאריה, תנו רבנן, –
57 ברייתא זו מפורשת למעלה בסירוגין, לרב'
58 כדאית ליה, ולשמואל כדאית ליה, ואז

1 עדיין היא מתלוקת אימנר נמי וכו' – קשוא:
2 אמאי לא פריך מבייתא, דקמני: אזהוד
3 שבת שניה – כל שחל פורים לחוד בתבואה
4 ואפילו בערב שבת, ולכך דבי נמי לנמנר ואפילו
5 בשבת שלאחר כך, וכל שכן בערב שבת שלפניה
6 שמקדימין לשבת שעברה לוח: ודך ברייתא
7 היינו ברייתא דבסמך, אדר מתניתין דברבייתא
8 חודש חזק, ואגב דתני ואפילו בערב שבת וכו'
9 שבת ראשונה וכו' שבת רביעית, דהוי דוקא –
10 תנא נמי בהא בערב שבת ולא בשבת, אף על גב
11 דלא הוי דוקא.

ושאר

אמר: אוקימו הוא דקא מוקיבו תתם, אלא אמר
אפי' קרו שימא מ'אתה תצוה' עד 'ועשית',
וחד תני וקרי מ'כי תשא' עד 'ועשית'. מיתביבו
חל להיות בפרשה הפסוקה לה, בין מלפניה בין
מלאחריה קורין אותה ונפולין אותה, בשלמא לאבי
ניחא, אלא לרבי יצחק נפחא נפחא! אמר ק' רבי
יצחק נפחא: ולאבי מו ניחא? מינח לפניה, לאחריה
הכי משבתה לה? אלא מאי את ק' למימר? פופלה
בשבתות, הקא נמי פופלה בשבתות, חל להיות מ'כי
תשא' עצמה, אמר רבי יצחק נפחא: קרו שימא
ל'עשית' עד 'ויקהל', וחד קרי מ'כי תשא' עד
ל'עשית' הוא דקרי, אלא אמר אבי: קרו שימא עד
'ועשית', תנא פנותיה דאבי: חל להיות מ'כי תשא'
אחיה: חל להיות בתוך השבת מקדימין לשבת שעברה,
אחיה: ראש חודש אדר שחל
לחיות בערב שבת, רב אמר: מקדימין, ושמואל אמר:
מאתרין, רב אמר: מקדימין, דאם כן
בצירי לוח יומי שולחנות, ושמואל אמר: מתאריך,
אמר ק': סוף סוף תיקדים במעלי שבתא
מילקע, וישולחנות לא נפקי עד תר בשבא, הלכך
מתאריך, תנן: חל להיות בתוך השבת
מקדימין לשעבר, ומפסיקין לשבת אחרת, מאי לאו
אפילו בערב שבת? אף ערב שבת, אף ערב
שבת מקדימין? אמר שמואל: בה, וכן תנא דבי
שמואל: בה, תנא: מקדימין לשבתות,
אמר רבי יצחק נפחא: רבי שמעון אין מקדימין,
אמר רבי שמעון כן
אלעזר: אימתי אני אומר אין מקדימין – בזמן
שחל להיות בערב שבת, אבל בזמן שחל
לחיות בתוך השבת, מקדים וקורא משבת
שעברה, אף על פי שהוא שקב. 'בשניה זכור'
אמר: פורים שחל להיות בערב שבת, רב אמר:
מקדימין פרשת 'זכור', ושמואל אמר:
מאתרין, רב אמר: מקדימין, כי תבי' דלא
תיקדים עשיית לזכירה, ושמואל אמר:
מאתרין, אמר ק': בין דאיכא מוקפין דעברי
במקיסר, עשיה חזירה בתרי הדרי קא אתין,
תנן: בשניה 'זכור', והא פי מילקע ריש
יהא בשבת, מילקע פורים בערב שבת, וקתני:
בשניה 'זכור'! אמר רב פפא: מאי שנייה? שנייה
להפקה, תא שמע: איזו שבת שנייה? כל
שחל פורים לחיות בתוכה, אפילו בערב שבת,
מאי לאו ערב שבת דומיא ד'תוכה', מה
תוכה – מקדימין, אף ערב שבת מקדימין?
אמר שמואל: בה, וכן תנא דבי שמואל: בה,
חל להיות בשבת עצמה, אמר רב הונא:
דלרבי הכל אין מקדימין, ורב נחמן אמר: עדיין
היא מתלוקת, אימנר נמי: אמר רבי תיא בר
אבא, אמר רבי אבא אמר רבי: פורים שחל
לחיות בשבת מקדים וקורא בשבת שעברה
'זכור', 'בשלישית פרה אודמת', תנו רבנן:
איזו היא שבת שלישית? כל שפסוקה לפורים
מאתרין, איזו היא שבת פרבי הנינא
אמר: שבת הפסוקה לראש חודש נפון, ולא
פלגי: הא דאיכלע ראש חודש נפון בשבת;
הא דאיכלע באמצע השבת, ברביעית 'תהדש
הזה לכם', תנו רבנן: ראש חודש אדר שחל
לחיות בשבת קורין 'כי תשא' ומפסיקין
'ביוזע', ואיזו היא שבת ראשונה? כל שחל
ראש חודש אדר לחיות בתוכה, ואפילו בערב
שבת, בשניה 'זכור' ומפסיקין 'בפדחת',
ואיזו היא שבת שנייה? כל שחל פורים
לחיות בתוכה, ואיזו היא שבת שלישית? כל
שפסוקה לפורים מאחריה, ברביעית 'תהדש
הזה', ומפסיקין 'כה אמר ה' אלהים בראשון
באדר לירוש'. ואז

בני העיר – פרק רביעי דף ל עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)" תולדות

ואי זו היא שבת רביעית כו' ואפילו בערב שבת – ברא מודה שמואל דרבי שבת חתומא דתוכה, ומקרימין. דאי אמרת מאחרין – קומה עשייה שלמעתה, ואנן נתנין ככולהו כרב, חזינן פורים שחל להיות בשבת עצמה, והדאי לא אקילע כלל. דאם כן הוי ראש חודש אדר באדר בשבת, ויהי אדר לעולם חסר – ואם כן הוה ליה פסח בשני בשבת, וקומאן לו ולא ב'יו' פסח לעולם. וזמין הדיאין לקביעת ראש חודש אדר וב'יו'. וסימן מסורת הפסקת פרישות כו' וז'ו' ב'יו' ד'יו' וב'יו'. והו' פירוש ז'ו' אם בא ראש חודש אדר בשבת – יא' קל הפסקת פרשה ביום המושע עשר ולא יותר, שהי' ביזם ראש חודש קורין פרשת שקלים, ולשבת הבאה פרשת "זכור". כדנטיא בביראיא: אי זו היא שבת שניה – כל שחול פורים לחיות בתוכה, ופסח בשבת, ומתניחין ונמי נתן קורין בשבת זכור. והיינו כ'רב. דאמר פורים שחל להיות בערב שבת מקדימין. ועכשיו יחלו פורים בשבת ואנן מקדימין כ'רב. אבל לשבת שלישית של אדר שהוא יום המושע עשר לחודש – ממסקינן, ובשבת רביעית (לחודש) שהוא סמוכה לפורים של מוקפין מאחרין קורין פרה אדומה, דנטיא בביראיא: אי זו היא שבת של פרשת פרה – כל שסמוכה לפורים מאחריה, ואוקומנא היכא דחל לחיות ביום נסין בחול, והו' יחיל באחד שבת שהוא חלו ופרשת החודש קורין בשבת שלאחריה, שהי' היא סמוכה לראש חודש נסין, הרי לך פירוש ז'ו'. פירוש ב'יו' אם בא ראש חודש אדר בשני בשבת – תהא הפסקת שבת שלאחר ראש חודש, שהוא יום שישע לאדר. שהרי הקומת פרשת שקלים בשבת שצברה כדתנן: חל להיות בתוך השבת – מקדימין לשבעת המספיקין לשבת הבאה. ושוב אין לך הפסקת ב'יו', שהרי שבת מאחריה נקראת פרשת זכור והוא יום שלשה עשר לחודש ופורים ליום מדר, ושבת של אחריה פרשת פרה אדומה שהוא סמוכה מאחריה, ושבת של אחריה יום ששנים ושבעה לחודש קורין פרשת החודש שהוא סמוכה לראש חודש נסין, ודרי לך פירוש ב'יו'. פירוש ד'ה אם בא ראש חודש אדר ברביעי בשבת – תהא לך הפסקת בארבעה לחודש, שבת של אדר ראש חודש.

1 **ושאר** ימות הוג קורין בקרבנות הוג – הוא
 2 שאנו ממעדין ספי חרות שניה
 3 במעדות, וקורין בקרבנות היום – לא מצינו שיהי
 4 בתלמוד, אך בסדר בר עמרם ישנו. וקצת יש סמך
 5 לדבר מזה דאמר לקמן (ל.א.ב.) אמר אבדום לפני
 6 הקדוש ברוך הוא רבנו של עולם וכו', אמר לו
 7 הקדוש ברוך הוא: כבר הקטני לזם סדר קרבנות
 8 כל זמן שקורין ב'יו'. והאדינא

9 בחול. אלא למאן דאמר לסקר הפסחות הוא חוזר, הפסקה בחול מי איתא? ואדיך:
 10 היא כדאייתא והיא כדאייתא. ובתעניות למה לי הפסקה? לקרי בצפרא בענינא דיומא
 11 ובמנחה בתעניות! מסייע ליה לרב הונא, דאמר רב הונא: מצפרא בענינא. היכי
 12 עבדינן? אמר אביי: מפלגיה דיומא בענינא במילי דמתא. מפלגיה דיומא לפניא
 13 - לרבנא דיומא קרא ומפסקר, ורבינא דיומא קעו רחמי, שנאמר: "ויקרא בספר תורת
 14 ה' אלהיהו רביעית היום ורביעית מתנדים" ואיפוך אנא! לא סלקא דעתך,
 15 הכתיב: "ואלו יאספו כל הוד בדברי אלהי ישראל על מעל הנזלה ואני ישב משומם
 16 עד למנחת הערב", וכתבי: "ובמנחת הערב קמתי מתעניתו." משנה בפסח קורין בפגרת
 17 מועדות תורת בתנים; פגרת "שבעה שבעות", בראש השנה "פירוש השביעי פאחד
 18 לחודש"; ביום הכפורים "אחרי מות", ביום טוב ראשון של תג קורין בפגרת מועדות
 19 שבתורת בתנים, ובשאר כל ימות התג בקרבנות התג. בהנחה בפגרת; בפגרת "ויא'
 20 עמלק"; בראש חודש "ובראשי חודשים"; בפעמדות, במעשה בראשית; בתעניות
 ברות

שהרי הקמת פרשת שקלים בשבת שלפני ראש חודש, כל הטעם בטעם פירושו של ב'יו', ואין לך עוד הפסקת ב'יו', והרי לך פירוש ד'ו'. פירוש ב'יו' אם בא ראש חודש ששני בשבת
 - ידא לך הפסקת אתח ליום מחו, שהוא שני לחודש. והשניה ביום ששה עשר. דראשונה ביום מדר – כדנטיא חל להיות בתוך השבת – מקדימין לשבעת המספיקין לשבת שניה,
 - וסבירא לך כ'רב דאמר: ערב שבת באמצע שבת, ומקדימין לשבעת המספיקין לשבת הבאה. ופרשת זכור בשבת של אחריה, שהוא יום תשעה לחודש והוא סמוכה לפורים. ובשבת
 שלאחר פורים שהוא ששה עשר לחודש – ופסקי פגם שני. ואף על פי שסמוכה מאחריה לא תקרא פרה אדומה, כדאמר רב חמונ' רב זנאי לעיל, והיכא דחל ראש חודש נסין
 בשבת קורין פרשה שלישית בשבת הסמוכה לראש חודש נסין, כדי שתקרא פרשת החודש שבת של ראש חודש, ופרשת פרה בשבת שלפניה והוא יום ששנים וששעה לחודש –
 דרך קצרה: סימן ימי קביעת ראש חודש אדר – וב'יו'. וסימן ההפסקת – וז'ו' ב'יו' ד'יו' וב'יו'. חל ראש חודש אדר בשבת ביום שבעי – והפסקת בתמושה עשר לחודש ולא יותר,
 חל ראש חודש אדר ביום שני – והפסקת בששית לחודש ולא יותר, חל ראש חודש אדר ביום רביעי – והפסקת ביום רביעי ולא יותר, חל ראש חודש אדר ביום ששי – והפסקת ביום
 שני לחודש ביום ששה עשר לחודש. לפי פרשיות – שבשבת הללו הפסקת סדר פרשיות, ולא קרא אלא ארבע פרשיות הללו. לפי הפסחות הוא חוזר – ששנה הנה מפסחין
 מעין ארבע פרשיות הללו והשניות לעיל בביראיא. לתענית ולפעמדות – על ב'יו' וז'ו' בשבת לא דהו. וקמתי מספיקין, וכולי ליכא הפסחה. **חא בריאיא כו'** – דאי מספיקין בחול
 פרשת היום, אבל בשבת יש הפרשה – ממסקינן בהפסחות. וקורין בהפסחה מעין המאורע. ובתעניות לפי לך הפסקת – פרשיות: לרבי ירמיה פריך, דאמר היכא דאפשר לא ממסקינן.
 תעניתו, כיון דאיכא קריאה במנחה למה יפסקו שהרי: **מצפרא ביטויא** – מאספין ביום אדר, וברוקין ומזוהיין אם יש ביום עבודה ויחולו, כדי שיתקבל התענית. לפיכך אין פנאי
 בשבת לקרות בתורה. **בבילי ריפא** – ברדקא אם תהיה עבודה ביום. **ויפוך אנא** – לומר דהני שתי רביעיות וקרא שחרית פלגיתו. ובמנחת הערב וז' – וסיפא וקרא ארבעה
 כפי אל ה' אלמנא לפניא בעו רחמי, והני קראי תרתייהו בספר עזרא. **משנה** פרשת מועדות שבתות בתנים – ש'ו' או כבש (וקרא כב) ויומנא קמא מירי, וברבייתא אמרין
 בה ושאר כל ימות הפסח מלקטין וקורין מעניני של פסח. ומאי דנטיא במתניחין תנא בביראיא. **שבעה שבועות** – ר"ל הכבוד. **בחודש השביעי** – י"שור או כשבי. קורין בקרבנות
 הנה – בפגרת פינחס. כיצד? יום ראשון ויום שני קרא התענית בתמושה עשר, ואף על פי שיום שני הוא אין קורין בו "וביום השני לחרתה שדאא ספק יום שני – ודנאי חל לקרות
 יום טוב בספק חול. יום ראשון של חול תמועד שהוא ספק שני ספק שליש – קרא ראשון ביום השני, ותנינא ביום השלישי. תליתא ביום הרביעי, דרביעי שהוא נוסף בשביל חולו
 של מועד הוא קרא את ספיקי היום – ביום השני וביום השלישי. וכן למחר קרא ראשון ביום השלישי, שני קרא ביום הרביעי, שליש קרא ביום החמישי,
 ודרביעי ביום השלישי וביום הרביעי שני ספיקי היום. וכן תנאי, דרביעי קרא את ספק ראשון של חולו של מועד ראשון לקרות "ביום השני" – לפי
 שאנו מימי חלל אנו רגל לעצמו. לפיכך יום שבעי של חולו של מועד ראשון קורין ביום החמישי, שני קרא ביום הששי, שליש קרא ביום השביעי, ודרביעי קרא ביום השני
 וביום השביעי, שתי ספיקי היום. בתוכה בנשיאים – דדיו נמי תנבת המנחה. במעשה בראשית – במסכת תענית פ'קא ב'רא (א) שניה סדר קריאתה: ביום הראשון – 'בראשית'
 יחיד קריע', בשני – יחיד קריע וקוה בתים, בשלישי – יחיד היום ויהי מאורות, ברביעי – יחיד מאורות ויהי ששנים, בחמישי – 'שחרית היום ותורא הארץ', בששי – 'תורא
 יחיד ויכול השמים', והתם (ב) מפרש טעמא מאי קורין במעשה בראשית במעמדות. ובשבת הקרבנות מתקיימין שמים וארץ.

1 והאדינא נהוג עלמא למקרי משך תורא וכו' – אמר רבינו יצחק דה חסדר לא שנתה
 2 דק בשלח פסח ביום המשי. שראשון שני קורין משך תורא וביא שלישי שהוא
 3 שבת של חול המועד קורין ד'אה אתה אמר אלי' ובכללה הוי 'פסל לך', כדאמרינן לקמן
 4 רשבת של חול המועד בין בניסן בין בתשרי קורין ד'אה אתה אמר אלי. וביום רביעי

החמישי וששי של פסח שהוא ראשון לפי שיש
 7 דשבת לא יקרא 'פסל לך' בחמישי של פסח שמו
 8 שרגילין בשאר שנים, אלא ביום רביעי וחמישי
 9 וששי וקראו: קריש, נבספא, נמברדא.
 10 במנחת קורין בעריות – לפי שהשנים
 11 מקושטות בשביל כבוד הדין, לפיכך
 12 צריך להכריזם שלא יבשלו בוק, ובמדרש יש
 13 שלכך קורין בעריות לפי שישאל עושי רמז
 14 להקדוש ברוך הוא. שכנס שחזיר אותם שלא
 15 לגלות ערה – כך לא תגלה ערותם. ויעמוד
 16 למחר קרין חזת הברכה ומפטירן ויעמוד
 17 שלמה – ויש מקומות שנהגו להפטיר
 18 ביחיד אחר מות משה, ושכיבת הוא שדרי
 19 התלמוד אין אמר כן. ויש אמורים שברך הוא גאון
 20 חזק למר' יודאי יודע מות משה, אבל אינו יודעין
 21 הסברא אמאי שיש סוד התלמוד.

22 מפי' יואמר לו יחזנת מחר חיש' –
 23 קשיא אמאי אין עושין כן כשחל ראש
 24 חדש אדר וראש חודש ניסן באחד בשבת? ואמאי
 25 מפטירין בתידע, 'ובראשון באחד לחודש' ויש
 26 לומר: משום הדפסרת יהודיעה מדרבת בשקלים.
 27 ומכרת שראש חדש אדר יהיה באותו שבוע.
 28 ראש

למחר
 29 ויבא קמא ביש אומרים, למחר
 30 ומפטירין 'כי בה אמר רם ונשא'. ובמנחה קורין בעריות, ומפטירין ביונה. אמר רבי יוחנן:
 31 כל מקום שאתה מוצא גבורתו של הקדוש ברוך הוא אתה מוצא ענותותו. דבר זה
 32 כתוב בתורה, ושנוי גבויא ומשולש בפתוחים. כתוב בתורה: 'כי ה' אלתיכם הוא אלתי
 33 האלתיים ואדני האדנים', וכתוב בתורה: 'עשה משפט יתום ואלמנה'. שני גבויא: 'כה
 34 אמר רם ונשא שכן עד וקדוש', וכתוב בתורה: 'ואת דבא וגפול רוח'. משולש בפתוחים,
 35 דכתוב: 'סלו לרכב בערבות ביה שמו' וכתוב בתורה: 'אבי יתומים ודן אלמנות'. יום
 36 טוב הראשון של חג קורין פרישת מועדות שפתורת פהנים ומפטירין 'הנה יום פא לה'.
 37 והאדינא דאיבא תרי יומי, למחר מקרא הכי נמו קרינן. אפטורי מאי מפטירין? 'והקלו אל
 38 המלך שלמה'. ושאר כל ימות החג קורין בקרבנות הלח. יום טוב האחרון קורין 'פל הבכור'
 39 מיעות חוקים ובכור, ומפטירין 'יהי חג קורין בקרבנות שלמה', ולמחר קורין 'וזאת הפרכה', ומפטירין,
 40 'ועמוד שלמה'. אמר רב הונא, אמר רב: שבת שקל להיות בחולו של מועד, בין בפסח,
 41 בין בסעודת מקרא קרינן 'ד'אה אתה'. אפטורי, פסח – 'העצמות היבשות', ובסעודת –
 42 'פיום בא גז'. בהנהגה, בגבויא, ומפטירין גירות ופרה. ואי מיקלעו שמי שבתות –
 43 מקיימת גירות ופרה, בתריותא גירות שלמה. בפורים – 'ויבא עמלק'. בראש חדרש –
 44 'ובראשי חדרשכם'. ראש חדרש שקל להיות בשבת, מפטירין 'יהי מדי חדרש בתרש'.
 45 חל להיות באחד בשבת מאתמול, מפטירין 'ויאמר לו יחזנת מחר חדרש'. אמר רב הונא:
 46 ראש

1 רבות וקלות – דאם בחוקה, להודיע שעל עסקי ההוא באה פרענות לעולם,
 2 ויחזור בתשובה ויגלו מערה שדן מתענין עליה. אין מפטירין בקלות – כדמפרש
 3 מילתא: שאן שנים בוק, אלא אחד קורא את כולו, ושנים הראשונים קורין פרישת
 4 רכות. קורין בסעודת – בענין סדר הפרשות. ותנאי פלוגי בה ברייתא נמרא דהיבן
 5 מתחיל בשני בחמישי. ואין קול חלף מה

6 החשון – בשביעי יום שבת יחזור מה שקראו
 7 בשבת במנחה ובשני ובחמישי. נאמר יודבר
 8 משה את מועדי ה' אל בני ישראל. אלה שבועי אבולה
 9 מתניתין קאי, ללמוד מכאן שמעודה לקרות ביום
 10 המועד מעיני המועדות. נמרא דהי גרסינן
 11 תו בוק בפסח קורין בפרישת מועדות ב' –
 12 ברייתא שלימה היא עד 'ישאר כל ימות החג
 13 קורין בקרבנות החג'. אלא שבועי הנמרא
 14 אפסיקה לפרש כל מועד יום ביום מה חיקק
 15 הארזונים שנהגו לעשות יום ימים לקרות ביום
 16 שני, לפי שהבחייתא שנית בארץ ישראל שאן
 17 עושין יום טוב אלא יום אחד. בפסח נגלו –
 18 בתדעו, ושאר כל ימות הפסח סימן מאפי':
 19 'משכו וקחו לכם צאן', אלא כספ תלוח את
 20 עמי, 'פסל לך', 'יודבר' שבעהעשרה יום טוב
 21 שני קורין כל ימות הפסח שיש או נשבו. ויהי
 22 בשלח פריה – לפי שביום שבעי של פסח
 23 אמר שירה על הים. ומפטירין יודבר דוד –
 24 שדא שירה כשמוה. ומרבי בה מציעת מרמים
 25 'עלה עש באפר וגו' וישלח חצוי הפיגם וגו'.
 26 ועל יחיה – לפי שמפלות של מנחיהו כילל פסח
 27 היה. ומפטירין בתבוק – שמרבי בנות תורה
 28 'אלוה מתימן יבוא' בנות תורה. כסריבה –
 29 רוקחאל, על שם שנגלה בסניו בריבא ובבת
 30 אלפי שניא. והאירא אבנא תרי יומי עדינן
 31 בתריותו וזאבא – דקאמר ארבעה חתם ביה
 32 בתראי לזנא קמא, כחדש השלישי ומפטיר
 33 מברכה – ביום הראשון קרין לה, ודקאמר
 34 נתן קמא בעצת שבעה שבעות ומפטיר
 35 בתבוק – קרין ביום השני ואיכא, דמתן
 36 תורה בששי סתיו. חל קרין לי אפריס – ביום
 37 'זכור אוכרת' דיום ארבעת. מפטירין בנתח –
 38 לפי שפקדתה יהיה בראש השנה. ועקדת
 39 יצחק מוכרין ביה שחזרו לנו היום במשפט.
 40 בה אמר רם ונשא – ואמר 'סילו סילו' שמרבי
 41 במדת התשובה: 'הלא זה עם אבותיה' (ישעיה)
 42 נח. קרין בעריות – שמי שיש בעריות ביד
 43 פירש מזה, לפי שהעריות עבירה ממצה
 44 שפשוט על אדם מתמרדן ויצר הרע. חתם ביה
 45 בא לה' – וכתוב ביה: 'לזנא את חג הסוכות':
 46 ויקלו – על שם שהכותב הבית היהה באוהה
 47 אסיפה, ובגת הסוכות. קורין כל הבכור – אלא
 48 שמתחילין 'עשר תעשר' לפי שיש באוהה
 49 פרישה מצת חוקים הרבה הנחנות בהן באותו
 50 זמן, שהוא זמן אסף, ועת שהענין עריבין
 51 לאסף מאכל לביתם. ועוד יש באוהה פרישה
 52 מצת מעשר ועת 'נתון חתך' ומצת
 53 הפחת' והדגש הענין לעבד עבד, ושלוח חפשי, ורבעט העבטניו. ויהי בבליט שלמה – על שם 'זכום המענין שלח את העם'. מקרא קרינן ד'אה אתה – שיש שם מצות שבת

54 וקלים וחולו של מועד, וכתוב 'את חג המועדת תשמור' ומכאן למדנו אסור מלאכת חולו של מועד במסכת חגיגה (תו א). בעצמות היבשות – שיצאו ממערים לפני הקץ. ביום בא
 55 גז – והיא המלחמה האמורה בוכריה ביזנה יום בא לה'. ברות ובריה – דניו ושמי' על שם דראויה ונתה ונתה מרוב כולד וגו. גיות דשילב – דיעשה ודעו וגו' ואת המנורות
 56 תחש מטיחן וגו.

1 **משום דאפי' לכו** - רדכי מאיר לרדכי יודעה, ורדכי יודעה לרדכי מאיר. איבא לבישני
 2 - ואומר תרגום כתוב בתורה, ואתו למיכתה תרגום בתורה. אבל ברבות - הכל יודיען
 3 שאין ברבות בחובין בתורה. הלוחות - לא ידעתי מה הן, ויש מפרשי'ן הן העשוי'ן לספרים
 4 שלנו שאנן עשוי'ן בגילוי'ן. ביבס - שהיו עשוי'ן למלך בפרשת המלך, כדאמרנן במסכת
 5 סוטה (מא. א.) יעמידנו על הדבר - כנגד
 6 ההפך, עשוי'ן ראוי להודק יפה. הגולל בפ' תורה
 7 - מענין לענין. ודאי יודע, וספר תורה מונח לו
 8 על ברביו - גולל מבחי'ן, הענין שערך תורה
 9 לו גוללו, ויגול מעד תרין לנגד פנים שאם יאחזו
 10 עמוד הפנימי ויגול לנגד החוץ - יתפשטו הדיעין
 11 ויפול לארץ. וכשהוא מחוקק - כשנמך מלגוללו
 12 ובא להודק יאחז פנימי ויודק על החיצון, כדי
 13 שלא יכסה הכתב בכוונתו, שמועה להראות
 14 את הכתב אלו העם כשמחוקק. ומסכת
 15 סופרים, עישה שקראו - שנאספו וקראו
 16 הלשילי ואז השביעי בחוק היום ולפי שאין
 17 קורין בתורה פותח מנשרה ונקט עשרה פסכת
 18 בתורה. משתמשין בבת קול - אם בלבו
 19 להתחיל דבר, ושמוע קול או הין או לאו - הולך
 20 אחריו, ואין כאן משום תודיעו, כי גביא מברא
 21 - קול שאינו מצוי ודאי, וכת קול באה אילו.
 22 והוא דאמר הין הין או לאו - שנכפל שתי
 23 פעמים. נעיסה - כגון טעמי המקראות. עיבם -
 24 כלא משתפת סביב ספר תורה, ואל יגולל שתי
 25 תורה - בתוך המשתפת. וידיב' משה את מועדי
 26 ח' אל בני ישראל משה תיקן להם לישראל שיהו
 27 שאליו ויהושען בעניניו של יום הולכות בפסח
 28 בפסח הולכות עשרת בעקבותי - למה הוצרך
 29 לכתוב כהן יודיעו משה ויבי' כל המצות כולן
 30 לא אחרון משה לישראל מזה יודיעו משה את
 31 מועדיה הן אל בני ישראל - למלמד שהיה מדבר
 32 עמיהן הולכות כל מועד ומועד ויבאו להודיע
 33 חזקי האלהים ותורתיה וקבלו וימועדו שבר
 34 המצות עליהם על בנייהם ביום ובבא.

1 **הלוחות** והבימות אין בהן משום קדושה - פירש בערוך. גלינו ספר תורה שלמעלה
 2 ושלמטה, ושל בין דף לךך, וקשיא: דהא פרק 'כל כהבי' (שבת קט"א.) הן
 3 בהיא דמטנאן את הדיפס ויש לומר: ודחם רוצה לומר כל שן מן מוכרין בספר תורה.
 4 והבא מיירי ודיבא דנין. ואבתי קשה: שהרי התיב מביעיא לן ודיבא דניין אי יש כן קדושה
 5 אן לאו, ואמאי לא פשיט לה מהבא:

6 **משום דאפי' לכו** תרגו: פותח ורואה גולל
 7 ומברך, וחוזר ופותח וקורא, דברי רבי מאיר. רבי
 8 יהודה אומר: פותח ורואה ומברך וקורא. מאי מעמיא
 9 דרבי מאיר? ברעולא, דאמר עולא: מפני מה אמרו
 10 הקורא בתורה לא יביע למהותן? פרי שלא אמרו
 11 תרגום כתוב בתורה; הכא נמי פרי שלא אמרו
 12 ברכות כתובים בתורה. ורבי יהודה: תרגום איבא
 13 למויטעי, ברכות ליבא למויטעי. אמר רבי זירא אמר רב
 14 מיהנה: הלכה פותח ורואה ומברך וקורא. וליא
 15 הלכה פרי יהודה! משום דאפי' לכו. אמר רבי זירא
 16 אמר רב מתינה: הלוחות והבימות אין בהן משום
 17 קדושה. אמר רבי שפטיה אמר רבי יוחנן: הגולל ספר
 18 תורה צריך שיעמידנו על התפר. ואמר רבי שפטיה
 19 אמר רבי יוחנן: הגולל ספר תורה גוללו מבחי'ן ואין
 20 גוללו מבפנים; וכשהוא מהדקו מהדקו מבפנים, ואינו
 21 מהדקו מבחי'ן, ואמר רבי שפטיה אמר רבי יוחנן:
 22 עשרה שקראו בתורה הגולל שבהם גולל ספר תורה;
 23 הגוללו נוטל שכר בולין, דאמר רבי יהושען קן לוי:
 24 עשרה שקראו בתורה הגולל ספר תורה קיבל שכר
 25 בולין, שכר בולין סלקא דעתך? אלא איבא: קיבל שכר
 26 כנגד בולין. אמר רבי שפטיה אמר רבי יוחנן: מצין
 27 שמשתמשין בבת קול, שנאמר: "ואוידו תשמענה
 28 דבר מאתריך לאמר." והני מילי - דישמעו קל גברא
 29 כמתא וקל איתתא בגברא, והוא דאמר "הין" "הין",
 30 והוא דאמר "לאו" "לאו", ואמר רבי שפטיה אמר רבי
 31 יוחנן: כל תקורא בלא נעמיה ושונת בלא וקרה עליו
 32 ויגם אני נתתי להם תקים לא טובים." מתקין לה אפי' משום דלא ידע לבסומי
 33 קלא "משפטים ואין תקים בהם" קרית ביה? אלא ברב משפטיא, דאמר: שני תלמידי חכמים
 34 היושבים בעיר אחת ואין נוחין זה את זה בהלכה הקתוב אמר: "ויגם אני נתתי להם
 35 תקים לא טובים ומשפטים לא היו בהם." אמר רבי פרנך אמר רבי יוחנן: כל האוחז ספר
 36 תורה ערום נקבר ערום. ערום סלקא דעתך? אלא איבא: נקבר ערום בלא מצות. בלא מצות
 37 סלקא דעתך? אלא אמר אפי' נקבר ערום בלא אותה מצוה, אמר רבי ינאי פריה דרבי ינאי
 38 קבא משמיה דרבי ינאי רבה: מוטב תיגלל המשתפת ואל יגלל ספר תורה. "ודבר משה את מעדי ה' אל בני ישראל" - מצותן
 39 שהיו קורין אותם כל אחד ואחד בכוונתו. תנו רבנן: משה תיקן להם לישראל שהיו שואלים ויושעים בעניניו של יום הולכות פסח
 40 בפסח, הולכות עשרת בעקבותי, הולכות הן בהן.

25 **גדול** שבכולן גולל - לפי שהוא כבודו וגם לפי
 26 שהוא גדול שבכולן - כדאי הוא לישול
 27 שכר כנגד כולם. כדאמר רבי יודישע.
 28 **מנין** משתמשין בבת קול - בירושלמי (שבת
 29 פרק יב'מא אשה) גני. כתיב "לא תחשו
 30 ולא תעטרו, ואף על פי שאין נוחש - שי טמא.
 31 **והשונה** כלא ומרה - שהיו גילין לשעת
 32 המשניות במורה, לפי שהיו שונן
 33 אותן על פה ועל ידי כן היו נזכרים יותר.
 34 **בלא** אותה מצוה - שי מפרשי'ם מצות אחידה.
 35 וקשה מאי ברתאנא פשיטא שאין לו שכר,
 36 כיון שלא עשה המצוה כהוגן לכך פירש רבינו
 37 יצחק בן אשר: בלא אותה מצוה עשקה באותה
 38 עשה, שאם אחז ספר תורה ערום וקרא בו - אין
 39 לו שכר מן הקריאת; וכן אחוז לגוללו לא להגידו.
 40 אבל אחוז במשפטים - אריך ימים בימיה
 41 בשמאלה עשה שר וכו'.

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

1 **הדרן עלך בני העיר** וסליקא לה מסכת מגילה
 2 וסליקא לה מסכת מגילה
 3 **מצותן** - מצותן
 4 **שהיו קורין** אותם כל אחד ואחד בכוונתו.
 5 **תנו רבנן:** משה תיקן להם לישראל שהיו שואלים ויושעים בעניניו של יום הולכות פסח
 6 בפסח, הולכות עשרת בעקבותי, הולכות הן בהן.

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

1 **משקין** בית השלחין - שדה שהיא עומדת בהר, וצריך להשקותה תמיד -
2 משקין אותה, אפילו בחולו של מועד, לפי שהוא לו הפסד גדול אם אינו
3 משקה אותה. ודבר זה הפסד התייר חכמים לטרוח בו בחולו של מועד, כמו שאנו
4 מוצאים במסכת זבחה (ת"א), דרבינן (ברבי) ז'ו: "ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי

1 **משקין** בית השלחין במועד - שדה שהיא עומדת בהר, וצריך להשקותה תמיד -
2 משקין אותה, אפילו בחולו של מועד, לפי שהוא לו הפסד גדול אם אינו
3 משקה אותה. ודבר זה הפסד התייר חכמים לטרוח בו בחולו של מועד, כמו שאנו
4 מוצאים במסכת זבחה (ת"א), דרבינן (ברבי) ז'ו: "ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי

5 עשרת לה' אלהיך מה שביעי עשור בשביעית
6 מלאכה - אף ששה עשורים בשביעית מלאכה.
7 אי מה שביעי עשור בכל מלאכה - אף ששה
8 עשורים בכל מלאכה; תלמוד לומר: "השביעי"
9 שביעי - עשור בכל מלאכה, ואין ששה עשורים
10 בכל מלאכה. הא לא מסר מלאכה אלא
11 לחכמים, ללמדך איזו מלאכה אסורה בחולו
12 של מועד ואי זו מותרת. ומלאכה שיש בה
13 הפסד אם אינו עושה אותה, כגון להשקות בית
14 השלחין - והתייר חכמים, וכוונתו - בפרש
15 בנבואה. מפנין שיצא בתחילה - דעביש
16 מחיל לנבוע, שיעוין לא החזיקה רובה. בין
17 מפנין שיצא בתחילה - אלא מפני נובע
18 מזמן מרובה. אבל לא מפני נשמים - משום דאית
19 בה טריטא יתירא. כדפרש בנבואה.
20 **גמרא** דאיתי לאינפולי - הרקעת שבבבב.
21 דעיון לא החזיקה רובה. משקין - בחולו של
22 מועד, ולא הישקין ולגמא נפיל, ואילו ותרד
23 טריטא יתירא. מעין שלא יצא בתחילה - שכבר
24 החזיק דרכו. כדפרש - ומשקה מגבו בחולו של
25 מועד. בית הבטל - שדה הוא בעיניו, ואינו צריך
26 להשקותה, ואין בה הפסד אם אין משקה אותה.
27 קא משמע לן - מתניתין; דתנן בין משקין שלא
28 יצא בתחילה. בית השלחין אין בית הבטל -
29 אפילו משקין שלא יצא בתחילה - לא.
30 (משילה) - והיא מתחלת פתח מאן גמא -
31 דמתניתין. ופסדא שרי למיטרה בה בחולו של
32 מועד, כגון בית השלחין. היותה לא - כגון
33 דבית הבטל דאסור להשקותה מאחר שאין בה
34 הפסד. שאין צריך להשקותה אלא להרוחה
35 דמולחא. לטושה אפלי תרפי. אפילו במקום
36 פסדא מיטרה לא מיריטן - דקדמי מתניתין;
37 אבל לא משום נשמים בו - משום דאית ביה
38 טריטא. מושבין הים מאילן לאילן - בחולו של
39 מועד. אם יש מים תחת אילן אחד - עשין דרך
40 קטן מאילן לאילן, כדי שישמחו בחייהם. והא
41 לאילן אחד. לא ישקה את השדה כולה - בבית
42 הבטל קמריה, והרוחה היא. אלמא: דהרוחה
43 דמילחא אסור רבי אליעזר. אילמא: חזיה פשט
44 - שנעשה סור. למה לי למשקה ליתיה דהא
45 אין לה תקנה לעולם. שריבא מפנין זו ויצא
46 לה מפין אחי - שריבא מפנין שריבא לשתוח
47 ממנו. דכין שריבא לשתוח, אי לא משקה לה
48 עכשיו - אית לה פסדא יתירא. אפילו דבי לא
49 שרי רבי יהודה אלא מפנין שיצא לה. דלא
50 טריטא דהא - אבל מי נשמים מן קילין,
51 דטריטא דהא - לא שרי אפילו לבית השלחין.
52 ועוד: חזק דקאמר רבי יהודה לא נפח מים בו
53 אלמא: דלא שרי רבי יהודה, טריטא יתירא.
54 אלמא מתניתין רבי יהודה חזק. הא רבי
55 אליעזר כן עושה לא שאר דרב משיבא ממנין
56 שיצא לה בתחילה. ולא שני לא דרב - תריווד
57 אסור.

5 עשרת לה' אלהיך מה שביעי עשור בשביעית
6 מלאכה - אף ששה עשורים בשביעית מלאכה.
7 אי מה שביעי עשור בכל מלאכה - אף ששה
8 עשורים בכל מלאכה; תלמוד לומר: "השביעי"
9 שביעי - עשור בכל מלאכה, ואין ששה עשורים
10 בכל מלאכה. הא לא מסר מלאכה אלא
11 לחכמים, ללמדך איזו מלאכה אסורה בחולו
12 של מועד ואי זו מותרת. ומלאכה שיש בה
13 הפסד אם אינו עושה אותה, כגון להשקות בית
14 השלחין - והתייר חכמים, וכוונתו - בפרש
15 בנבואה. מפנין שיצא בתחילה - דעביש
16 מחיל לנבוע, שיעוין לא החזיקה רובה. בין
17 מפנין שיצא בתחילה - אלא מפני נובע
18 מזמן מרובה. אבל לא מפני נשמים - משום דאית
19 בה טריטא יתירא. כדפרש בנבואה.
20 **גמרא** דאיתי לאינפולי - הרקעת שבבבב.
21 דעיון לא החזיקה רובה. משקין - בחולו של
22 מועד, ולא הישקין ולגמא נפיל, ואילו ותרד
23 טריטא יתירא. מעין שלא יצא בתחילה - שכבר
24 החזיק דרכו. כדפרש - ומשקה מגבו בחולו של
25 מועד. בית הבטל - שדה הוא בעיניו, ואינו צריך
26 להשקותה, ואין בה הפסד אם אין משקה אותה.
27 קא משמע לן - מתניתין; דתנן בין משקין שלא
28 יצא בתחילה. בית השלחין אין בית הבטל -
29 אפילו משקין שלא יצא בתחילה - לא.
30 (משילה) - והיא מתחלת פתח מאן גמא -
31 דמתניתין. ופסדא שרי למיטרה בה בחולו של
32 מועד, כגון בית השלחין. היותה לא - כגון
33 דבית הבטל דאסור להשקותה מאחר שאין בה
34 הפסד. שאין צריך להשקותה אלא להרוחה
35 דמולחא. לטושה אפלי תרפי. אפילו במקום
36 פסדא מיטרה לא מיריטן - דקדמי מתניתין;
37 אבל לא משום נשמים בו - משום דאית ביה
38 טריטא. מושבין הים מאילן לאילן - בחולו של
39 מועד. אם יש מים תחת אילן אחד - עשין דרך
40 קטן מאילן לאילן, כדי שישמחו בחייהם. והא
41 לאילן אחד. לא ישקה את השדה כולה - בבית
42 הבטל קמריה, והרוחה היא. אלמא: דהרוחה
43 דמילחא אסור רבי אליעזר. אילמא: חזיה פשט
44 - שנעשה סור. למה לי למשקה ליתיה דהא
45 אין לה תקנה לעולם. שריבא מפנין זו ויצא
46 לה מפין אחי - שריבא מפנין שריבא לשתוח
47 ממנו. דכין שריבא לשתוח, אי לא משקה לה
48 עכשיו - אית לה פסדא יתירא. אפילו דבי לא
49 שרי רבי יהודה אלא מפנין שיצא לה. דלא
50 טריטא דהא - אבל מי נשמים מן קילין,
51 דטריטא דהא - לא שרי אפילו לבית השלחין.
52 ועוד: חזק דקאמר רבי יהודה לא נפח מים בו
53 אלמא: דלא שרי רבי יהודה, טריטא יתירא.
54 אלמא מתניתין רבי יהודה חזק. הא רבי
55 אליעזר כן עושה לא שאר דרב משיבא ממנין
56 שיצא לה בתחילה. ולא שני לא דרב - תריווד
57 אסור.

בית השלחין במועד ובשביעית, בין ממשקין שיצא
בתחילה, בין ממשקין שלא יצא בתחילה. אבל אין
משקין לא ממי הנשמים, ולא ממי הקילין. ואין עושין
ענין לנפנים. רבי אלעזר בן עזריה אומר: אין
עושין את האמה בתחילה במועד ובשביעית, והכמים
אומרים: עושין את האמה בתחילה בשביעית,
ומתקנין את המקלקלות במועד. ומתקנין את קלקולי
המים שברשות הרבים, וחוטמין אותן, ומתקנין את
הדרכים ואת הרחובות ואת מקוות המים, ועושין
כל עזרי הכרובים, ומציינין את הלומי ויוצאין אף
על הקלאים. **גמרא** השתא יש לומר ממשקין שיצא
בתחילה, דאיתי לאינפולי - משקין ממשקין שלא
יצא בתחילה, דלא אתי לאינפולי, מיבעיא? אמרי:
אצטריך, אי תנא מעין שיצא בתחילה - הוה
אמנא: הכא הוא דבית השלחין - אין, בית הבטל
- לא, משום דאיתי לאינפולי. אבל מעין שלא יצא
בתחילה, דלא אתי לאינפולי, אימא אפילו בית הבטל
נמי, קא משמע לן: לא שניא מעין שיצא בתחילה,
ולא שניא מעין שלא יצא בתחילה. בית השלחין
- אין, בית הבטל - לא. ומאי משמע דהא בית
השלחין לישנא דצוחתא היא - דכתיב: "ואתה ערף
ויועץ" ומתרגמין: ואת משלתי ולא. ומאי משמע

בית השלחין במועד ובשביעית, בין ממשקין שיצא
בתחילה, בין ממשקין שלא יצא בתחילה. אבל אין
משקין לא ממי הנשמים, ולא ממי הקילין. ואין עושין
ענין לנפנים. רבי אלעזר בן עזריה אומר: אין
עושין את האמה בתחילה במועד ובשביעית, והכמים
אומרים: עושין את האמה בתחילה בשביעית,
ומתקנין את המקלקלות במועד. ומתקנין את קלקולי
המים שברשות הרבים, וחוטמין אותן, ומתקנין את
הדרכים ואת הרחובות ואת מקוות המים, ועושין
כל עזרי הכרובים, ומציינין את הלומי ויוצאין אף
על הקלאים. **גמרא** השתא יש לומר ממשקין שיצא
בתחילה, דאיתי לאינפולי - משקין ממשקין שלא
יצא בתחילה, דלא אתי לאינפולי, מיבעיא? אמרי:
אצטריך, אי תנא מעין שיצא בתחילה - הוה
אמנא: הכא הוא דבית השלחין - אין, בית הבטל
- לא, משום דאיתי לאינפולי. אבל מעין שלא יצא
בתחילה, דלא אתי לאינפולי, אימא אפילו בית הבטל
נמי, קא משמע לן: לא שניא מעין שיצא בתחילה,
ולא שניא מעין שלא יצא בתחילה. בית השלחין
- אין, בית הבטל - לא. ומאי משמע דהא בית
השלחין לישנא דצוחתא היא - דכתיב: "ואתה ערף
ויועץ" ומתרגמין: ואת משלתי ולא. ומאי משמע

דהא בית הבטל לישנא דמיתבוהא היא - דכתיב: "כי יבעל בחור בתולה", ומתרגמין:
אין כמה דמיתותב עולם עם בתולתא ויתיתבו בנדיה. מאן תנא דפסדא - אין,
הרוחה - לא, ואפילו במקום פסדא מיכרח נמי לא מיריטין? אמר רב הונא: רבי אלעזר
בן יעקב הוא. דתנן, רבי אלעזר בן יעקב אומר: מושבין את הפנים מאילן לאילן, ובלבד
שלא ישקה את השדה כולה. אימור דשמעת ליה לרבי אלעזר הרוחה דלא, טירחא במקום
פסדא מי שמעת ליה? אלא אמר רב פפא: הא מני - רבי יהודה הוא, דתנאי: מעין
היוצא בתחילה משקין ממנו אפילו שדה בית הבטל, דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר:
אין משקין אלא שדה בית השלחין שחברה. רבי אלעזר בן עזריה אומר: לא קד ולא קד.
יתר על כן אמר רבי יהודה: לא יפנה אדם אמת הפנים וישקה לגנותו ולחורבתו בחולו
של מועד. מאי חרבה? אילמא חרבה ממש - למה לי דמשקין לה? אמר אביי: שחרבה
ממשקין זה, ויצא לה מעין אחר. רבי אלעזר בן עזריה אומר לא קד ולא קד. לא שניא
הרב מעיניה ולא שניא לא חרב מעיניה, מעין שיצא בתחילה - לא. וממאי? דלמא עד,
כאן לא קאמר רבי יהודה בית השלחין אין, בית הבטל לא - אלא מעין שיצא בתחילה, עד

דהא בית הבטל לישנא דמיתבוהא היא - דכתיב: "כי יבעל בחור בתולה", ומתרגמין:
אין כמה דמיתותב עולם עם בתולתא ויתיתבו בנדיה. מאן תנא דפסדא - אין,
הרוחה - לא, ואפילו במקום פסדא מיכרח נמי לא מיריטין? אמר רב הונא: רבי אלעזר
בן יעקב הוא. דתנן, רבי אלעזר בן יעקב אומר: מושבין את הפנים מאילן לאילן, ובלבד
שלא ישקה את השדה כולה. אימור דשמעת ליה לרבי אלעזר הרוחה דלא, טירחא במקום
פסדא מי שמעת ליה? אלא אמר רב פפא: הא מני - רבי יהודה הוא, דתנאי: מעין
היוצא בתחילה משקין ממנו אפילו שדה בית הבטל, דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר:
אין משקין אלא שדה בית השלחין שחברה. רבי אלעזר בן עזריה אומר: לא קד ולא קד.
יתר על כן אמר רבי יהודה: לא יפנה אדם אמת הפנים וישקה לגנותו ולחורבתו בחולו
של מועד. מאי חרבה? אילמא חרבה ממש - למה לי דמשקין לה? אמר אביי: שחרבה
ממשקין זה, ויצא לה מעין אחר. רבי אלעזר בן עזריה אומר לא קד ולא קד. לא שניא
הרב מעיניה ולא שניא לא חרב מעיניה, מעין שיצא בתחילה - לא. וממאי? דלמא עד,
כאן לא קאמר רבי יהודה בית השלחין אין, בית הבטל לא - אלא מעין שיצא בתחילה, עד

1 דלמא אתי לאינפולי – אבל ממעין יצא יבא בתחילה אפילו בית הבעל נמי שרי רבי
 2 יהודה, ומתניתין דקתני נמי ממעין שלא יבא בתחילה בית השלחין אף בית הבעל לא,
 3 לא רבי יהודה ויהא. אם כן מתניתין אמאי תרישיה – לא רבי אלעזר בן יעקב כדאמרן,
 4 ולא כרבי מאיר דשרי אפילו בית הבעל, ולא כרבי אלעזר בן עזריה דאפילו בית השלחין
 5 לא שרי ממעין שיצא בתחילה. אלא לרבי
 6 יהודה ולא שאב כו' – ומתניתין רבי יהודה ויא.
 7 להודיעו כו' דרבי מאיר – דאפילו אפילו
 8 שיצא בתחילה שרי אפילו לבית הבעל. מנשב –
 9 תולשב עשבים רעים מתוך השטובים, וכי עקרי
 10 להו עמדו וזו טפי. משקת מים בוריים – שוורק
 11 מים בעיקרי העצים. משום מאי מתיירין כו' –
 12 דנאי מלאכה קא חשבינן ליה ודיאי קוצר לא
 13 חשבינן, שאנו מתכוין לשולל העשבים אלא
 14 לתקן עשבים הטובים כשגדוה חושש חורע
 15 וקוצר אבות מלאכות וכן פירק 'כלל גדול'
 16 (שבת עגא). לרפוי – לרפוי. משום חורש אף
 17 משום חורע לא – אמאי לא מתיירין בתחילה?
 18 הא עבדי תרווייהו, ואשכחנן במלאכה המדייב
 19 תרתי. וזרי – בשבת. לרפוי לרפוי חייב – משום
 20 קוצר שדרי צריך לעצום, וחייב משום
 21 קוצר הימור גדיל טפי. המחש – שמכסה את
 22 החורים בפפר. לוקח – משום 'לא תורע'
 23 כלאים (ויקרא יט). אף הפקיים – שראוה
 24 כלאים ורוע ואינו מנטלו. בשלמא לריר –
 25 דאמינא – דנמנשב יהו משום ורע, משום כחי
 26 מנשב בכלאים לוקח הוא אסירא וריעה
 27 בכלאים דכתיב: 'לא תורע'. תרישה – לערוך
 28 וריעת כלאים מי אסירא דכשת חרישה ליבא
 29 כלאים כלל. אמר ליה – מנשב את לוקח אלא
 30 משום מקיים. תלמוד לומר 'בכאים שוך לא'
 31 ואף על גב דכתיב לא תורע כלאים גורעין
 32 ודורשינן לא כלאים – לא יזיל כלאים מכל
 33 מקום, שדדיב אתה לבטלו. בשלמא מועד –
 34 משום הכי שרי, דלא אסיר משום מלאכה, אלא
 35 משום טירחא, וכל פוקס פסירא שרי רבנן.
 36 למיטרח בחולו של מועד במקום פסירא.
 37 במפרשין לעיל, בין למאן דאמר משום חורש –
 38 דפלגי רבה ורבי יוסף לעיל במשקה מיס
 39 דומי' דרבי אמר משום חורש, שרי אמר משום
 40 חורש. חרישה בשביעית מי שרי – דאנפיק
 41 מ'בתיריש ובקציר תשבות' דאמרנן: אם אינו
 42 מלאכה – לטרו ענין לשביעית. בשביעית בומן
 43 חוז – דרבנן, ורבי חי – דאמר דרואו מרובנן,
 44 ומילתא דפסידא – שרו רבנן, וזו הכי השפחה
 45 שזמ – כתיב בהשמת סכסים אמאי כתיב תרי
 46 דומי' דמשמט' שמוט'. שמוט' – בומן שאו אתה משמט
 47 קרקע כו' – מכלל דאיבא זמן דלא משמט
 48 קרקע, ואיתו זו – בומן חות. אפילו תימא זבנן
 49 דפלגי עליה דרבי, ואמרי דשביעית בומן חוז
 50 דאורייתא. אבות מלאכות – אסר רחמנא
 51 בשביעית.

1 אם כן אמאי תרישיה – ואם נפסק לומר: ממאי דרמזין אליבא דרבי יהודה יותר מרבי
 2 אלעזר? כמו דאשקנין לעיל לרבי אלעזר – הכי נמי פריכין אליבא דרבי יהודה, ומאי
 3 אליבא להלמדו מילתא דרבי יהודה המוכח מניה דמתנתין אתיא אליביה, יותר מדרי
 4 אלעזר איבא למשה' משום דברתינו מלי אשכחן כהרזי במלתיה דרבי יהודה כמו
 5 במתניתין, דפסידא – אין, הרוחה – לא, ובמקום
 6 פסידא נמי מטרח לא טרח. אבל לריא ליבא
 7 לאוכוח מלמתייהו אלא חד מילתא כדלעיל,
 8 הרוחה אסיר. הלכך ניתא ליה לוקומי כרבי
 9 יהודה, ולא כרבי אלעזר.
 10 כחו דרבי מאיר דמסק – ואת אמרה: ולחני
 11 שלא יצאו בתחילה – להודיעו כו' דרבי
 12 יהודה דמפיקי כו' דהיתאי עתיק.
 13 משום מאי מתירין – דאין רוק לוקח ולא
 14 נחרה רוק בהתירא, שמתיירין בו לא
 15 תעשה דף אסירא, כדמפקין בפתודין (מאא),
 16 מקרא, ודריך לפרש מי ואסירי כהרזי.
 17 קא מפרחי ארעאה דבתר עיקר המלאכה
 18 אוליגן, ודומה לחורש, ורבי יוסף אף על גב
 19 דעיקר מלאכה דומה לחורש – מדשבת הנפש לא
 20 לרפוי ארעא, ובדבי פליגי: דרבה סבר לבתר
 21 ובעשה מדמין ליה ולא אתר המושב, ורבי יוסף
 22 סבר: בתר משחבה אוליגן, ודיאי עיקר, ולא
 23 אוליגן בתר הדמין.
 24 וצריך לעצם – אבל אם אין צריך לעצם –
 25 לא נאמר בו דחייב משום קצירה, דלא
 26 דמיא לקצירה וקצירין לטמאכל, או מריר שצריכין
 27 לאוה דבר, כגון פופאה וכיוצא בזה, ואי לאו
 28 שקוצרין לצורך גופו – פטור, דלא מתיירי אפילו
 29 משום תולדה, תולדה עריך שתתא דמי לאב
 30 מלאכה.
 31 חייב שתיים – קשיא לרבה דאדיל בתר
 32 הדמין, דהבא זומר לא דמי כלל לטעם
 33 – ואף על פי כן חייב משום נטע, וקשיא לרבי יוסף.
 34 דאפילו אינו מתיירין לעצמו @תנן: כיון דרבי
 35 בעבודה מחמת הימור – חייב משום נטע, דהא
 36 סתם קאמר רב כהנא, אפילו לא דרש לטעם, ואי
 37 קשיא: הא דאמרנן בביבולא אחריני (מכות
 38 לא), משום רשעה אתה אוח מחיבו, ואי אתה
 39 מחייב משום מיהו רשעיותו תריץ יחבי' כגון
 40 דאיבא מיהו מילתא, אבל תרתי מילי דאשירן,
 41 דרמין להדידי בשתי מלקות – תריודי חד רשעה
 42 הוא, ולא מנעו מ'דרשעתך רכל של מלקות – חד
 43 רשעה הוא, והכי נמי אמר במסכת פסחים פירק
 44 'כל שעה' (ב.ר.א. נטס) אמר אביי: אבל פסיתא –
 45 לוקח ארבע, ואף על גב דרוב בהנא אמורא הוא –
 46 מקשי מניה לרבה דרבי יוסף משום דגברא רבה
 47 הוא, כדאשכחן (בבא קמא קזא.) במעשה דרבי
 48 יוחנן דרחה חריף טובא, וקשיא, לא גרסינן, כיון
 49 דלא נתא הוא לא שחיב לה כל כך, ופלגי עליה,
 50 אף

37 בזמן הזה, ורבי הוא. דתניא, רבי אמר: 'זהו דבר השמטה שמוט' – בשתי שמטות
 38 הקרות מדרב, אחת שמיטת קרקע ואחת שמיטת פספים. בזמן שאתה משמט קרקע – אתה
 39 משמט פספים, ובזמן שאי אתה משמט קרקע – אי אתה משמט פספים. רבא אמר: אפילו תיקא רבנן, אבות אסר רבנא,
 תולדות תולדות

1 רבי אלעזר אמר חרישה - מהא ליבא למימר הסתיים דרבי אלעזר לעיל דאמר אינו
2 לוקה דאיבא למימר דרבי אלעזר לא שמוע ליה הא דאמר לקמן דחזירו תוספת
3 שביעית, ולוקה הוא אמר הכי. דליבא לפרש מילתא דרב דמי אלא בחרישה, אבל לדרייה
4 - אסור ולוקה, ולא סבירא ליה. אי גמיז דכיון דאיתא בהדיא כי דך ודליל בגמלי דחרישה
5 - אינו עריך לומר הסתיים, ואך דרך התלמוד
6 לומר הסתיים דבריו דגופרש בהדיא כל רב
7 **יבול** לוקה על תוספת של ראש השנה - ואם
8 תאמר: מלקות מנלך? והלא לא כתיב
9 בתוספת לאו, אלא עשה עירא: בחריש ובקציר
10 תשבות! איבא למישה דמבדושי ובקציר מפקינן
11 דעריך תוספת. כלומר, שהשביעית מתחלת משנה
12 הששית, וכל דין שביעית יהיה לששית. דרבי
13 קאמר רמנא: שביעית מתחלת קודם שנת
14 שביעית, ואם כן הוא ששביעית.
15 **עד** עצרת - דהיינו יותר. דבכל מקום בית
16 שמאי לחומרא ובית הלל לקולא. לבר
17 מנאותן דרביים דקיסוב בעדות (פרק ה).
18 **וקרובים** דברי אלו - אף קמא שם לן דאין
19 בית שמאי מתמירין אלא משט על
20 בית הלל ולאמתוענין מלתייהו דבית שמאי
21 פירש הכי.
22 **כל** הרצה לבטל יבא ויבטל - שמא יתקלקל
23 הדקיקות, ואינו מגדליך תבואה בלא
24 חרישה לאתר ענין. ואל תהנו שיהא כל תלושי
25 לטריכים, שתשו להפסד רבים, שלא נזמר רעה
26 לעולם.
27 **הלבא** למשה מסני - מנבא איבא לדוקך
28 מדרשא רמנא לדה - מכלל הקונה
29 אסודה. הרי על ידי הלבא למשה מסני נאסרה
30 תוספת שביעית, אבל לחוריא לחוד הלכה לא
31 אצטריך, ודמכא תתיא לאסוד? **נטיעות** חנו
32 במסכת שביעית פרק קטא: עד איתיה נקרא
33 רבי יהושע אומר: בת שבט שנים, רבי עקיבא
34 אומר: נטיעה בשמה. אילן שנכנס, פירוש: שנתך
35 הרוצא חליפין, מטפח ולמטה - כנסיעה, מטפח
36 ולמעלה - כאילן, דרבי רבי שמעון,
37 **ניסוך** המים - והא דאמרין בעלמא (שבת
38 קנ"ב) מים יורד מים - לרבות ניסוך זבחים מן
39 התורה: אלא אלא אסמכתא בעלמא, כן פירש
40 רבנא הגאון. **שורף** כבר נאמר שך לא תורע
41 תורו: אלא אלא אסמכתא בעלמא, כן פירש
42 ונו - ואחר כך כתיב: את ספח עקרב לא
43 תקצור! אלמא: קעירה לא אצטריך, אפילו אם
44 תימצא לומר חרישה צריכה, ואודרת חרישה לא
45 אשכחן אלא הבא. מהא קעירה לא אצטריך.
46 ולהדיא דרשא דאיתא קעירה - איתא חרישה
47 כיון דבתביעין גויה חרדי, אי נמי סבירא ליה לרבי
48 עקיבא כי הדיא דאמרן לעיל, דלוקה על חרישה,
49 ובדאמרין טעמא לעיל: סבי רבי עקיבא,
50 תרודיהו מתירין. וליבא דרבי עקיבא קפריש
51 ואילו, דרבי עקיבא סבר: אם אין ענין לשבת - תתרו גבי שביעית, ובמשמעות שבה לחזמירו ולא להקל. ולא בעי לאוקמי בשבת כרבי שמעוןא לחקל, דכפי עירא ליה, ורבי שמעוןא עדיפא
52 ליה לאוקמי בשבת, דפשיטי דקרא מירי ביה ואפילו לחקל, מלאוקמי שביעית דלא מירי ביה ודלחזמירו

1 כי **יבול** אחר רבי דמי אמר: **יבול** לוקה על תוספת -
2 **ונסוב** ליה תלמודא לפטורא, ולא דענא מאי תלמודא
3 ומאי תוספת. **רבי אלעזר** אמר: **חרישה**, וחכי קאמר:
4 **יבול** לוקה על חרישה, דאיתא מכלל אפרט וקלל,
5 **ונסוב** ליה תלמודא לפטורא, דאם כן, כל הני פרטי
6 למה ליה? **ורבי יוחנן** אמר: **מים** שהוסיפו חכמים לפני
7 ראש השנה, וחכי קאמר: **יבול** לוקה על תוספת ראש
8 השנה, דאיתא מ"ב חריש ובקציר תשבות, ונסוב ליה
9 תלמודא לפטורא, פדקעינן למימר לקמן. מאי מים
10 שפני ראש שביעית? פדתנן: עד מתי חורשין בשרה
11 אילן ערב שביעית? אומרם: עד זמן שפשה
12 לפני, ובית הלל אומרם: עד העצרת. וקריבין דברי
13 אלו לחיות בדברי אלו. ועד מתי חורשין שרדה הללן
14 ערב שביעית - משתכלה הלחה, וכל זמן שבני אדם
15 חורשים לטעם מקשאות ומדלעות. רבי שמעון אומר:
16 אם כן - נתנה תורה שעור לכל אחד ואחד בידו!
17 אלא: בשרדה הללן - עד הפסח, ובשריה האילן - עד
18 העצרת. ובית הלל אומרם: עד הפסח ואמר רבי
19 שמעון פן אמר רבי יוחנן? רבי יוחנן פן אמר רבי
20 קפרא? רבן גמליאל ובית דינו נמנו על שני פרקים
21 הללו ובטלום. אמר ליה רבי יודא לרבי אבהו, ואמרי
22 לה ריש לקיש לרבי יוחנן: רבן גמליאל ובית דינו חייבי
23 מצוה מבטלי תקנתא דבית שמאי ובית הלל? והא תנן:
24 אין בית דין יכול לכפול דברי בית דין חברו אלא אם
25 כן גדול ממנו בחכמה ובמנון! אשתמוסם פשעה
26 כדא", אמר ליה: אימור קך התנו ביניהן: כל הרוצה
27 לכפול - יבוא ויבטל. וידהו היא? הלכה למשה מסיני
28 היא! דאמר רבי אמי אמר רבי יוחנן משום רבי חונאי
29 איש בקעת בית חוררתן: עשר נטיעות, ערבך, וניסוך
30 המים - הלכה למשה מסיני. אמר רבי יצחק: כי גמירי
31 הלבקתא - שלשים יום לפני ראש השנה, ואתו הני
32 תקון מפקסו ומעצרתו. ואתנו פדירדו: כל הרוצה
33 לכפול - יבוא ויבטל. והני הלבקתא ניהו? קראי ניהו.
34 פדתנן: בחריש ובקציר תשבות, רבי עקיבא אומר: אין צריך לומר חריש וקציר של שביעית
35 שרף כבר נאמר: שך לא תורע ובקמך, אלא חריש של ערב שביעית

[דף ל"ה ע"ב]

והו, אם לא (במדבר לב, ל), כי לא (שם שם, יט) – אחד הוא! אמר ליה: שנייא היא, שהיתה הארץ לפניהו, והוא מבקש להוציאה מידם.

רבי יודה בר סיסוי, רבי יודה בר פזי בשם רבי אחא: ירדו לסימפון בשיטת רבי מאיר דקידושין.

רבי חנניה חברין דרבנן בעא: למה לי ברבי מאיר? אפילו ברבנן! לא בן אמר רבי אבהו בשם רבי יוחנן: סדר סימפון כך הוא, אגא פלן בר פלן מקדש ליה אגת פלנית בת פלזני, על מנת ליתן ליה מיקמת פלזני, ומיכנסניד ליום פלן. ואין אתא ולא כנסתיה – לא יהוי לי גלויך בלום. ויאמר על מנת שלא לכפול תנניו! אילו לא כפל תנניו מי עקר קידושין?

אמר רבי יוסי בי רבי בון: בכל אתר, אית לרבי מאיר ממשמע לאו את שומע הוה, והכא לית ליה? אמר רבי מתניה: חומר הוא בעריות.

הלכה ד' מתני' המקדש את האשה, ואמר: כסבור הייתי שהיא פהנת ותרתי היא לוייה. לוייה, ותרתי היא פהנת. ענייה, ותרתי היא גשירה. גשירה, ותרתי היא ענייה – תרי זו מקודשת, מפני שלא המענת.

גמרא רבי לעזר אמר: מקודשת אפילו בעדים. רבי שמואל בשם רבי זעירא: מקודשת להומרין.

רבי יעקב בר אחא בשם רבי אימי: ראיבן חייב לשמעון. סמכיה גבי לוי. איפרסן לוי – לית ראיבן חייב לשמעון.

הדא דאת אמר: בשלא עשו בהערמה. אכל עשו בהערמה – חייב.

[דף ל"ז ע"א]

בהדא הוריה סמכון לתנאי קרייה, גבי זבונה, קרן זבונה ואול ליה. אתא עובדא קומי רבי מנא. אמר: אין פריטין אינון – אינון פושעין. אין דינרין אינון – ביני אורחא דזבונא מדדייה.

חד בר נש קם עם הבירה בשוקא, אמר ליה: הב לי קיתונא דאית לי גבה. אמר ליה: הב לי דינרא דאית לי גבה. אמר ליה: הב לי קיתונא וסב דינרא. אתא עובדא קומי רבי מנא, אמר ליה: את אודית ליה בדינרא, והוא לא הודי לך בקיתונא. אויול ורב ליה דינרא. אמר רבי יעקב בר אחא: מודי רבי מנא דו אמר בשחדין, לא בן, אלא בדיל דלא יכפור בקיתונא, לא חייב.

חד בר נש יהוה חייב לחבריה מאה דינרין בקרטום. שלח חמשינ גבי שליחא. אמר ליה: אין לא יהב לך קרטיסה – לא תמן ליה כלום. אתא עובדא קומי רבי אימי, אמר: איזיל הב ואנן ידעין. הגע עצמך, דמת רבי אימי עושין לו מודע בית דין.

דזכה לחבריה, רבנין דהכא אמרין: דזכה – זכה.

דלמא, רבי דוסתאי בי רבי ינאי, ורבי יוסי בן ביפר, נחתון לגביה לחבריא תמן. איתאמר עליהון לישנא בישא, הוון בעינין דלא יהיוניין כלום, אתא בעון מיפקא מינהון. אמרין לון: פבר זכנו. אמרין לון: ומנן? אמרין לון מנן בעי? תקמינון טבאות. אמרין לון: שומרי הנם אנחנו. אזלו לנגבי רבי דוסתאי בי רבי ינאי, אמר לון:

[דף ל"ז ע"ב]

אהן הוא כולא. נסבון לרבי יוסי בן ביפר, וכפתון ואפקין מיניה. בד סלקון להכא, אתא לגבי אבי, אמר ליה: חמי מה עבד לי ברך. אמר ליה: מה עבד לך? אמר ליה: אילו אשוי עימי לא הוון מפקה מינן כלום. אמר ליה: מה עבדת בן? אמר ליה: ראיתי אותן בית דין שונה, וכובעיהן אמה, ומדברין מחצין, ויוסה אחי כפות, ורצועה עולה ויורדת. ואמרתי: שמה דוסתי אחר יש לאבא!

אמר רבי חגי: הדיא דאת אמר, בההוא דלא יכיל מיקמה גרמיה טביות. ברם, ההוא דיכיל מיקמה גרמיה טבאות – נסב לון מן דין ויחב לדין.

ומוחל שטר לחבריה, רבי חנניה ורבי מנא, חד אמר: מחיל. וחרנה אמר: לא מחיל ליה עד דתזור ליה שטרא.

הלכה ה' מתני' האומר לאשה: "חרי את מקודשת לי לאחר שאתגיר." או "לאחר שתתגירי."
 "לאחר שאשתחרר." או "לאחר שתשתחררי." "לאחר שימות בעליך." "לאחר שיהלזין לך ויכמוך"
 – אינה מקודשת. וכן האומר לחבירו: "אם ילדה אשתך נקיבת, מקודשת לי" – לא אמר כלום.

גמרא בעון קומי רבי יוחנן: מה בינה לאומר "חרי זו תרומה על המחופרין הללו שיתלשו?" אמר לון: תמן – יש בידו לתלוש. ברם הכא – אין בידו לשחרר.

התיב רבי פס: הגע עצמך, שהיתה שפחה? אמר רבי בא בר מפל: פשתשתחרר – נתלית בדעת אחרת.

דלמא, רבי הושעיה רבא ורבי יודן נשייא הוון יתבין אמרין: נימא חדא מילה בקדושין! האומר לאשה: הא לך פרוטה זו שתקדשי לי לכשאגרשה, מהו? נחבון, וקמון להון. אמר רבי יוסי: ולמה נחבון? לא אמר רבי בא בר מנחם לקשתשתחרר – נתלית בדעת אחרת!

[דף ל"ז ע"א]

והכא, לקשתתגרש – נתלית בדעת אחרת!

אין את בני מקשייא, הכין קשי, חד בר נש הוה אזיל מקדשא חדא איתא, קדמיה חכריה ואמר לה, הני ידעה דהון נכרא דהוא אזל מקדשתיה – דעתיה בישא, עתיד הוא מישבך ליה. אלא הא לך פרוטה זו שתתקדשי לי בה לכשאגרשה, מהו?

תמן תנינן: הרי הנמיעות האילו קרבן אם אינן נקצרות, טלית זו קרבן אם אינה נשרפת. ונשרפה, למפריעו קדשו – מעל, אין תימר מיכן ולבא – לא מעל! חוקיה אמר: פדיין – הונו לקדשתה. רבי יוחנן אמר: פדיין – פדיין.

מתניתא פליגא על רבי יוחנן. אין לה פדיין! פתר לה, לכשקצרו אין להן פדיין. אמר רבי יוסי: מאן דאמר חוקיה – בשפדיין הוא. אבל אם פדיין אחר – פקעה מהן קדושתה.

מחלפא שיטתיה דרבי יוסי תמן הוא אומר: פדיין – פקעה מהן קדושתה, והכא הוא אמר: נישאת לאחר – לא פקעו ממנו קידושין! לא צריכה, דלא בשנתה לה שתי פרוטות, אחד מכבר, ואחד לכשאגרשה, מהו?

אמר רבי ינאי: נימנו שלשים וכמה זקנים, מניין שאין קידושין תופשין ביבמה? תלמוד לומר (דברים כה) לא תקחה אשת תמות החוצה לאיש זר – שלא יהא בה תוייה לזר.

אמר ליה רבי יוחנן: ולא מתניתא היא? "או לאחר שיחלוץ ליה ויביד" – אינה מקדשת. ונהו רבי ינאי מקלם ליה, הזלים זהב מפים (ישעיהו מו, ו). בני אל יליו מעיניד (משלי ג, כא). חכם בני ושמוח לבי ואשיבה הרפי דבר (שם כז, יא). תן לחכם ויחכם עוד (שם פרק ט, ט). ישמע חכם ויוסף לקח וגו' (שם א, ה).

אמר ליה רבי שמעון בן לקיש: בתר כל אילין קילופיאי, זכיל הוא פתר ליה ברבי עקיבה! דרבי עקיבה אומר: יש ממזר מביבמה.

שמואל אומר: בעניותינו צריכה מפנו גט. אמר רבי יוסי בי רבי בון:

[דף ל"ז ע"ב]

מתניתא – לאחר שיתלוץ ליה יבמיד. אכל אם אמר: "לאחר שימות יבמיד" – הרי זו מקודשת.

תני רבי חייה: בת יומה – מתקדשת בכסף. בת שלש שנים ויום אחד – מתקדשת בכיאה.

אמר רבי מנא: מתניתא אמרה בן. וכן האומר לחבירו: אם ילדה אשתך נקיבה הרי היא מקודשת

לי – לא אמר פלום, מפני שאינה בעולם. הא אם היתה בעולם – הרי זו מקודשת.

הלכה ו' מתני' האומר לאשה: "התקדשי לי על מנת שאדבר עליך לשלמון ואעשה עמך כפועל",

דיבר עליה לשלמון ועשה עמה כפועל – מקודשת. ואם לאו – אינה מקודשת. "על מנת שירצה אבא",

רצה האב – מקודשת. ואם לאו – אינה מקודשת. מת האב – הרי זו מקודשת. מת הבן – מלמדין את

האב לומר שאינו רוצה.

גמרא רב אמר: והוא שנתן לה שוה פרוטה אגז קיימין. רבי אימי בעי קומי רבי: וכל הדברים לא

והוא שנתן לה שוה פרוטה אגז קיימין? אלא, ביני: "כמה שאדבר עליך לשלמון", ודיבר עליה

לשלמון בשוה פרוטה – מקודשת. ואם לאו – אינה מקודשת. "כמה שאעשה עמך כפועל", ועשה

עמה כפועל שוה פרוטה – מקודשת. ואם לאו – אינה מקודשת.

רבי בא בשם רב: והוא שייקדה לו סלע במגדל. כמה קידשה? כהיא דתנינן תמן: כל הנעשה דמים

באהר, פיון שזכה זה – נתחייב בחליפיו.

"על מנת שירצה אבא", רצה האב – מקודשת. לא רצה – אינה מקודשת. סתמו – אינו רוצה.

מת האב – הרי זו מקודשת. סתמו – רוצה!

מת הבן – מלמדין את האב לומר אינו רוצה. סתמו – רוצה!

אמר רבי יוחנן לרבי ינאי: ואית מתניתא אמרה בן? אמר ליה: ולינאי עליבא את שאל מילה

בקידושין? חור רבי ינאי ופטר מתניתא, על מנת שירצה אבא. רצה האב מקודשת, ואם לאו אינה

מקודשת – באומר: על מנת דו אמר, והוא לא אמר.

מת האב –

[דף ל"ח ע"א]

הרי זו מקודשת, כמאן דאמר. מת הבן – מלמדין את האב שיאמר איני רוצה, כמאן דאמר.

אמר רבי זעירא לרבי יוסי: וכיל רבי ינאי מופתור מתניתא היד דו בעיז אומר ליה: בן אומר רבי שמעון בן לוי: לא מיתמנע רבי מיכלל באתר חד, ופרט באתר חד.

אמר רבי יוסי: מתניתא אמרה בן, על מנת שיש לי בית בור עפר – כלל, במקום פלוני – פרט.

הלכה ז' מתני' האומר: "קידשתי את בתי ואיני יודע למי קידשתיה". ובא אחד ואמר: "אני קידשתיה" – נאמן. זה אומר: אני קדשתיה. וזה אומר: אני קידשתיה – שניהן נותנים גט. ואם רצו – אחד נותן גט ואחד בונים.

גמרא מהו נאמן? שמואל אמר: נאמן ליתן גט. אסי אמר: נאמן לכנוס. רב הונא בשם רב אמר: נאמן לכנוס.

רבי יוחנן אמר: נאמן לכנוס ואין למדין מפנו דבך אחר. מהו אין למדין מפנו דבך אחר? "אחת משדותי מכרתי ואינו יודע למי מכרתיה", בא אחד ואמר "אני לקחתיה" – לא הכל מפנו.

אף בקדושין בן, אחת מבנותי קידשתי ואינו יודע למי קידשתיה ובא אחד ואמר: "אני קדשתיה" – לא הכל מפנו.

מתניתא פליגא על רב. המביא גט ממדינת תים, ואמר: "בפני נכתב ובפני נחתם" – לא ישא את אשתו. תמן – הוהוקה אשת איש בפני הכל. ברם הכא – לא הוהוקה אשת איש אלא בפני שנים. לכשיבואו שנים ויאמרו: "זהו שקידש".

מתניתא פליגא על שמואל. זה אומר: אני קידשתיה, וזה אומר: אני קידשתיה – שניהן נותנין גט. ואם רצו – אחד נותן גט ואחד בונים. פתר לה, באומר: לאחד משני אלו קידשתיה ואינו יודע אי זהו.

רבי זעירא רבי יוסי בשם רבי יוחנן: קדם אחד מהן וכנס – מוציאין מידו. הדיא דאת אמר, בשוזה אומר: אני קידשתיה, וזה אומר: אני קידשתיה, וקדם וכנס. אכל אם אמר: "אני קידשתיה" ובנסה, ובא אחר ואמר אני קידשתיה – לא כל הימנו.

ותני בן: אם משפנסה, בא אחר ואמר: "אני קידשתיה" – לא כל הימנו.

[דף ל"ח ע"ב]

הלכה ח' מתני' קידשתי את בתי הקמנה, קידשתיה וגירשתיה בשליח קמנה, והרי היא קמנה – נאמן. קידשתיה וגירשתיה בשליח קמנה, והרי היא גדולה – אינו נאמן. נשפית ופדיתה, בין שהיא קמנה בין שהיא גדולה – אינו נאמן. מי שאמר בשעת מיתתו: "יש לי בנים" – נאמן. "יש לי אחים" – אינו נאמן. המקדש את בתו סתם – אין תבוגרות בכלל.

גמרא "קידשתי את בתי", הקמנות – בכלל, הגדולות – אינן בכלל. "נתקדשה בתי" – אפילו קמנות אינן בכלל.

"גירשתי את בתי", הקמנות – בכלל, והגדולות – אינן בכלל. "נתגרשה בתי" – אפילו קמנות אינן בכלל.

"קידשתי לאחד מן הפסולין לה" – נאמן. "הבעלתי לאחד מכל הפסולין לה" – אינו נאמן. נשפית ופדיתה, בין שהיא קמנה, ובין שהיא גדולה, או שנבעלה לאחד מן הפסולין לה – לא כל הימנינו לפוסלה.

פיני מתניתא, שאמר בשעת מיתתו: "יש לי בנים" – נאמן. "יש לי אחים" – אינו נאמן.

רב אמר: מאחר שבידו לגרש – נאמן.

מילתיה דשמואל אמרה בן, חד פרסאה מי דמוך אמר לון: הכו לאיתתיה דההוא גברא גיטא. אמרון ליה: ולמה? בגין תהוא אחוד עליבא. פד דמוך, אתא עובדא קימי רבי שמואל, אמר: מאחר שיש בידו לגרש – נאמן. רבי יוחנן אמר: אינו נאמן.

נחת עולא לתמו, ואמר בשם רבי יוחנן. וחברון עלוי: הנע עצמו, שהיה כהן?

רב אמר: המקדש בעד אחד – לא עשה כלום.

התיב רב ששת: והא מתניתא פליגא, "קידשתיני", והוא אומר: "לא קידשתיך", הוא – מותר בקרובותיה, והיא – אסורה בקרובין.

אמרון: הכין הוה עובדא. שמעון בר בא אייתי גיטא, ונתנו לה בעד אחד. אתא עובדא קימי רבי יוחנן, אמר: אין עד אחד באשת איש כלום.

לא רבי הייה בר אסי אמר בשם אסי: אין עד אחד באשת איש בלויס!

שמואל אמר: המקדש בלא שידוכים –

[דף ל"ט ע"א]

לוקה, ותופשין קידושין.

מר עוקבא בשם שמואל אמר תלת: א. המקדש בלא שידוכין – לוקה. ב. והבא על ארוסתו בבית המוי – לוקה. ג. והמבזה שליח בית דין – לוקה.

הלכה ט' מתני' מי שיש לו שתי כיתי בנות משתי נשים. ואמר: "קידשתי את בתי הגדולה, ואיני יודע אם גדולה שבגדולות, אם גדולה שבקטנות, אם קטנה שבגדולות שהיא גדולה מן הגדולה שבקטנות" – כולן אסורות; דברי רבי מאיר. "חויז מן הקטנה שבקטנות", רבי יוסי אומר: כולן מותרות חויז מן הגדולה שבגדולות.

"קידשתי את בתי הקטנה, ואיני יודע אם קטנה שבקטנות, אם קטנה שבגדולות, אם גדולה שבקטנות שהיא קטנה מן הקטנה שבגדולות" – כולן אסורות; דברי רבי מאיר. "חויז מן הגדולה שבגדולות", רבי יוסי אומר: כולן מותרות חויז מן הקטנה שבקטנות.

גמרא רב המא אמר: תריי מן תריי. אמר רבי יעקב בר אחא: כגון אנא דאית לי תריי מן תריי.

מתניתא – בשיש לו שתי כיתי בנות משתי נשים. אבל אין לו אלא פת אחת, אם אמר: "גדולה" – לא קידש אלא גדולה. ואם אמר: "קטנה" – לא קידש אלא קטנה.

תמן תנינן: "עד לפני הפסח", רבי מאיר אומר: עד שנייגע. רבי יוסי אומר: עד שיצא.

רבי ירמיה בעא קומי רבי ועירה: מחלפה שיטתיה דרבי מאיר, מחלפה שיטתיה דרבי יוסי!

מחלפה שיטתיה דרבי יוסי. תמן הוא אמר: עד שיצא כל רשויות הגדולות, עד שיצא כל רשויות הקטנות. והכא – אמר הכין. אמר ליה: משמת בן עזאי וכן זומא – בטלו השקדנים, ולא עמד שקד עד שעמד ירמיה.

אמר רבי בא בריה דרבי חייה בר ווא: והוא מקנתר להון, לא בבר קשיתה הרי עולם! לא בבר קשיתה רבי אלעזר קומי רבי יוחנן, מחלפה שיטתיה דרבי מאיר? ואמר לון, לית היא מחלפה מתניתא היא דמחלפה דתני דבית רבי בן עד לפני הפסח רבי מאיר אומר: עד שיצא. רבי יוסי אומר: עד שיגיע. אמר ליה: אגן בעיי "עד לפני", ואת אמר אבן? אמר רבי ועירא: לשון ניוותי הוא "עד לפני פסקה". אמר רבי אבין: הכל מודין בפסח – שהוא מותר. מה פליגי? בפרס הפסח. הון אמר: עד שיצא, והון אמר: עד שיגיע.

[דף ל"ט ע"ב]

הלכה י' מתני' האומר לאשה: "קידשתיד", והיא אומרת: "לא קידשתני", הוא – אסור בקרובותיה, והיא – מותרת בקרוביו. "קידשתני", והוא אומר: "לא קידשתיד", היא – אסורה בקרוביו, והוא – מותר בקרובותיה. "קידשתיד", והיא אומרת: לא קדשת אלא בתי – הוא אסור בקרובות הגדולה, וגדולה מותרת בקרוביו. הוא מותר בקרובות קטנה, וקטנה מותרת בקרוביו.

גמרא אמר רבי יוסי: מסתברא דלא יהוי רבי מאיר פליג הכא.

אמר רבי מנא: כל גרמיה אמרה דהוא פליג. מהו אין תמן שבכלום גדולות וקטנות – את אמר רבי מאיר פליג, כאן שבכלום גדולות אצל קטנות, וכלום קטנות אצל גדולות – לא כל שבין שיהא רבי מאיר פליג.

הלכה י"א מתני' "קידשתי את בתך", והיא אומרת: "לא קידשתי אלא אותי". הוא – אסור בקרובות קטנה, וקטנה – מותרת בקרוביו. הוא – מותר בקרובות גדולה, וגדולה – אסורה בקרוביו.

גמרא רב הונא אמר: מפתים אותו ליתן גט. ופליגין אותו ליתן קנס. הניע עצמה, שהיה חבר והיה יודע שחייב גט וקנס, והלך ונשא את אחותה – מוציאין את הוודאי מפני הספק.

הלכה י"ב מתני' כל מקום שיש קידושין ואין עבירה – הוולד הולך אחר הוולד. אי זו זו? זו כהנת לוייה וישראלית שנישאת לכהן ללוי ולישאראל. וכל מקום שיש קידושין ויש עבירה – הוולד הולך אחר הפגום ששפניהן. ואי זו זו? זו אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישאראל, בת ישראל לנתין ולממזר.

כל מי שאין לה עליו קידושין, אָבַל יש לה קידושין על אחרים – הוולד ממנו. ואי זו זה? זו הבא על אחת מבן העריות שבתורה. וכל מי שאין לה לא עליו ולא על אחרים קידושין – הוולד כמותה. ואי זו זה? זו וולד

[דף מ' ע"א]

שפחה ונקרית.

גמרא רבי שמעון בן לקיש בעא קומי רבי יוחנן: הרי גר שנשא ממזרת – הרי יש קידושין ואין עבירה, והוולד הולך אחר הפגום שבשניהן! אמר ליה: בכל מקום ששנה רבי פירש, ואי זה זה? זה פהנת ולויה וישראלית שנשאו לכהן ולוי ולישראל.

רבי אבין שמע לה מן דבתרה: בכל מקום שיש קידושין ויש עבירה – הוולד הולך אחר הפגום.

רבי שמעון בן לקיש בעא קומי רבי יוחנן: הרי גר שנשא ממזרת – הרי יש קידושין ואין עבירה, והוולד הולך אחר הפגום שבשניהן! אמר ליה: כל מקום ששנה רבי פירש, ואי זה זה? זה אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, וממזרת ונתונה לישראל, וכת ישראל לממזר ולנתין.

ויתביניה: הרי חלל שנשא בת ישראל – הרי קידושין ואין עבירה, הוולד הולך אחר הפגום שבשניהן! הרי המחזיר גרושתו משנישאת – הרי קידושין ויש עבירה, והוולד פשר! דאמר רבי הווי בשם רבי יוחנן: המחזיר גרושתו משנישאת – בפה בשירה לכהונה. מה טעמא? היא תועבה ואין פניה תועבין.

רבי יוסי בי רבי בון בשם רב: גר, ועבד משוחרר, וחלל – מותרין בכהנת. מאי טעמא? בשירין – הוזהרו על הפסולות, ופסולות – על הכשירין. אָבַל לא בשירות על הפסולין, ולא פסולין על הכשירות. והא תני: לא יקחו, לא יקחו (ויקרא כא ז) – מלמד, שאף האשה מוזהרת על ידי איש. סברין מימר: בכשירות על הפסולין! ואינן אלא בפסולות על הכשירים.

חד גיור אתא לגבי רבי יוסא, אמר ליה: מהו מינסוב ממזרתא? אמר ליה: שרי. חזר ואתא לגבי רבי יודה. אמר ליה: שרי, אלא, הווי ידע דבגוי דהווא גברא ממזרין קומי שמיא. חזר ואתא קומי רבי יוסי. אמר ליה: הווי ידע דהווא בן, ולמה שרית לי מן קדמיותא? אמר ליה: מה דשאלת לי – אגיבונך. אמר רבי יוסא: הווי גיורא מדמי לעמרא גופנא. אין בעית למיתניה בעמרא – שרי. בכיתנא – שרי.

ניחא בת ישראל לממזר ולגנתיו, דכתיב (דברים כג), לא יבא ממזר בקהל ה'. מה תלמוד לומר לא יבוא לז? לפסול.

אמר רבי אבהו: מהו ממזר? "מום זר". ופליג על ההוא דאמר רבי יודה בר פזי: אלהים מושיב יחידים ביתה (תהלים סח) – אפילו ממזר בסוף העולם, וממזרת בסוף העולם – תקדוש ברוך הוא מביאן ומזווגן זה בזה. רב הונא אמר: אין ממזר תיה יותר משלשים יום.

ביומוי דרבי ברכיה, סלק חד בבלאי להקא, וקוה ידע ביה דהוא ממזר. אמר ליה: רבי,

[דף מ' ע"ב]

זכה עימי! אמר ליה: למחר את קאים בציבורא ואנא עביד לך פסיקא. אתא, יתיב דריש. מן דחסייל מידרש, אמר לון: אחונן, זכון עם הדין דהוא ממזר.

מן דאזל ליה קהלא, אמר ליה: רבי, חיי שעה בעית גבה, ואובדתא חיון דההוא גברא! אמר ליה: חייך התיז יחבית לך, דאמר רבי בא רב הונא בשם רב: אין ממזר תיה אלא שלשים יום. אימתו? בזמן שאינו מפורסם. אבל אם תיה מפורסם – חיי הוא.

רבי זעירא, בד סליק להקא, שמע קלין קריי, ממזרה וממזרתא. אמר לון: מהו בז? הא אזלה תהיא דרב הונא, דרב הונא אמר: אין ממזר חיי יותר משלשים יום! אמר רבי עוקבא בר אחא: עמו היתיי בד אמר רבי בא רב הונא בשם רב: אין ממזר חיי יותר משלשים יום אימתו? בזמן שאינו מפורסם. אבל אם תיה מפורסם – תיה הוא.

תני: עבד'ם ועבד הבא על בת ישראל – הוולד ממזר. רבי שמעון בן יהודה אומר בשם רבי שמעון: אין הוולד ממזר, שאין ממזר אלא מאשה שהיא אסורה עליו איסור ערוה ותייבין עליה ברת. ושניהם מקרא אחד דרשו (דברים כג): לא יקח איש את אשת אביו וגו'. רבי מאיר דרש: מה אשת אביו מיוחדת שאין לו עליה קידושין (אבל יש לה קידושין על אחרים) והוולד ממזר, אף כל שאין לה עליו קידושין – הוולד ממזר.

רבי שמעון בן יהודה דרש: מה אשת אביו מיוחדת שאין לה עליו קידושין. אבל אם יש לה קידושין על אחרים – הוולד ממזר. יצא עבד'ם ועבד שאין לה עליו ולא על אחרים קידושין.

התיב רבי שמואל בר אבא על ההיא תנא קדמא: חרי יבמה שזנת, חרי אין לה עליו ולא על אחרים קידושין, והוולד בשר!

רבי ינאי בשם רבי: עכו"ם ועבד שבאו על בת ישראל – הוולד ממזר. רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש תריהון אמרין: הוולד ממזר. רבי יעקב בר אהא, רבי שמעון בר אבא, רבי יהושע בן לוי בשם רבי ינאי ברבי: הוולד – אינו בשר ולא פסול, אלא: מזוהם.

רבי יונתן סלק עם רבי יודה נשייא לחמתא דגדר. הורי תמן: הוולד בשר. אמר רבי זעירא: ההן וולד, כל מה דהוא אזיל – הוא מתעלה. רבי, עבד בריה – מזוהם. בר בריה, עבדה – בשר.

הורי רבי בא בר זבדא במקום כל רבנין: – הוולד בשר. רב ביבי אמר קומי רבי זעירא בשם רבי חנינה: הוולד בשר. אמר רבי זעירא: אין מן הדא, אין למידין מעשה מהכרה.

אמר רבי חזקיה: אנא ידע ראשה וסופה. רבי חמא בר חנינה הוה אזיל מיסוק לחמתא דגדר. אתא לגבי אבוי, אמר ליה: תב דעתך דאית תמן מן אינון פסולייא, דלא תפגע בהון.

אף על גב דרבי שמעון בן יהודה אמר משום רבי שמעון בן יוחי: גוי ועבד שבאו על בת ישראל – הולד בשר, מודה שאם היתה נקיבה – שהיא פסולה מן הכהונה. אף על גב דרבי יהושע אמר: הכא על אחותו – הוולד בשר, מודה שאם היתה נקיבה – שהיא פסולה מן הכהונה.

חד בר נש אתא לגביה דרב, אמר ליה: בנין דילידתיה אימיה מן ארמאי? אמר ליה: בשר. אמר ליה רב חמא בר גוריא: הן דעימך מגליה, עד דאתי שמואל ופסלינה. אף על גב דרב אמר: גוי ועבד שבאו על בת ישראל – הוולד בשר. מודה, שאם היתה נקיבה – שפסולה מן הכהונה.

אמר רבי יעקב בר אהא: תני תמן, הפוסל – פוסל בפנויה. והמכשיר – מכשיר אפילו באשת איש.

רבי תנחום בר פפא שלח שאל לרבי יוסי תרין עובדין מן אלכסנדריאה. אחד בפנויה, ואחד באשת איש. באשת איש שלח כתב ליה: לא יבוא ממזר בקהל ה'. בפנויה שלח כתב ליה: מכדין אתם שאין אתם מוזהרין על בנות ישראל הקדושות. אמר לרבי מנא: סב וחתים, וחתם. אמר לרבי ברכיה: סב וחתים.

[דף מ"א ע"א]

ולא קיבל עליו. מן דקמוז, קם רבי מנא עם רבי ברכיה, אמר ליה: למה לא התמתה? אמר ליה: לא בן אמר רבי יעקב בר אהא, תני תמן: הפוסל – פוסל בפנויה. והמכשיר – מכשיר אפילו באשת איש. אמר ליה: בריך רחמנא דלא תוינא שמיע הדין אוילפנא, אילו תוינא שמיע הדין אוילפנא – לא תוינן מהותים, וחוון אמרין: תלמידא פליג על רביה.

אמר - מר עוקבין: הכי אתאמרת, הפוסל - פוסל בפגויה, והפכשיר - מכשיר בפגויה. ברם באשת איש - לא איתמר בלום. ברומשא סלק בעי מחתים. אמר ליה: לית הכא.

אמר רבי חייה בר בא: אול לצור. אתא לגבי רבי יוחנן. אמר ליה: מה מעשה בא לידך? אמר ליה: גר שפול ולא טבל. אמר ליה: ולמה לא פגעתה ביה? אמר ליה רבי יהושע בן לוי: ארפי ליה, יאות עבד דלא פגע ביה.

מחלפא שיטתיה דרבי יהושע בן לוי! תמן - רבי יעקב בר אחא, רבי שמעון בר בא רבי יהושע בן לוי בשם רבי גמליאל ברבי הולד - אינו לא כשר ולא פסול אלא מזוהם. והכא הוא אמר הכין! ולא בן תני: גר שפול ולא טבל, טבל ולא מל - הכל הולך אחר המילה; דברי רבי אליעזר. רבי יהושע אומר: אף הטבילה מעכבת! אלא רבי יהושע בן לוי בהדא דתני בר קפרא. דתני בר קפרא: גר שפול ולא טבל - הרי זה כשר, שאין גר שלא טבל לקריוו. וקשוא, עלת לו טומאה קלה מטומאה המורה? אמר רבי יוסי בי רבי בון: בין שזו וזו לשום קדושת ישראל - עלת לו.

ואי זה זה? זה וולד שפחה ונכרית. תמן תנינן: הויז מפה שיש לו מן השפחה ומן הנכרית. שפחה, דכתיב (שמות ב, כא) האשה וילדיה תהיה לאדניה. נכרית, רבי יוחנן בשם רבי שמעון בן יוחי: כתיב (דברים ז) לא תתחתן בם, בתך לא תתן לבנו. וכתוב, כי יסיר את בנה מארצי. בנה מישראל - קרוי בנה, ואין בנה מן הנכריות קרוי בנה אלא בנה!

יעקב איש כפר נבוריא אול לצור. אתון שאלון ליה, מהו מיגזור ברה דארמייתא בשפתא? וסבר למישרי להון מן תדא (במדבר א): ויתילדו על משפחתם לבית אבתם. שמע רבי חניי, אמר: ייתי וילקי. אמר ליה: מהיכן את מלקיני? אמר ליה: מן תדין (עזרא י): ועתה נכרת ברית להוציא כל הנשים הנכריות והנולד מהן וגו'. אמר ליה: ומן תקבלה את מלקיני? אמר ליה: וכתורה יעשה. אמר ליה: מן תדין, אורייתא? אמר ליה: מן ההיא דאמר רבי יוחנן בשם רבי שמעון בן יוחי: לא תתחתן בם (דברים ז) וכו'. אמר ליה: תבוט תבוטף דהיא טבא בקלטה.

הלכה י"ג מתני' רבי טרפון אומר: יכולין ממזרין ליטהר. ביצד? ממזר שנשא שפחה - הולד עבד. שיחררו - נמצא, חפץ בן חורין. רבי אליעזר אומר: הרי זה עבד וממזר.

גמרא כיני מתניתא: ממזר מותר לו לישא שפחה. רב יהודה בשם שמואל: הלכתא ברבי טרפון. רבי שמלאי חורי באנטוכיא, רבי סימאי חורי כפר ספוריא - הלכה ברבי טרפון.

תני משם רבי מאיר: יש איש ואשה שפולידין חמשה אומות. ביצד? מי שיש לו

[דף מ"א ע"ב]

עבד ושפחה והולידו בנים – הרי גוים. נתגזיר אחד מהן – אחד גר ואחד גוי. נתגזיר רבו וגזירו לשני עבדים והולידו בנים – הרי אילו עבדים.

אמר רבי זעירא: תדא אמרא, גוי שבא על שפחה והוליד בן – תוולד עבד. שיהרר שפחה והולידה בן – תוולד ממזר. ואחר כך שיהרר העבד והוליד בן – הרי זה בן עבד משוחרר.

יש מוכר לאביו לתת לאמו בתופתה. ביצד? מי שיש לו עבד ושפחה והוליד בן. שיהרר את השפחה ונשאה, וכתב כל נכסיו לבנה – זהו שהוא מוכר לאביו לתת לאמו בתופתה.

רבי מאיר אומר: אין ממזרין טהורין לעתיד לבוא. שנאמר (זכריה ט, ו) וישב ממזר באשדוד – מוליכין טינה אצל טינה, וקריות אצל קריות.

רבי יוסי אומר: ממזרים – טהורים לעתיד לבוא. שנאמר (יהזקאל לו): וזרקתי עליכם מים טהורים וגו'. אמר לו רבי מאיר: והלא אינו אומר: אלא, מפל טומאותיכם ומפל גלוליותיכם אטהר אתכם. אמר לו רבי יוסי: אילו נאמר, וכל טומאותיכם ומפל גלוליותיכם, ושתק, הייתי אומר בדכרית. הא אינו אומר אטהר אתכם, אלא מן הממזירות. רבי הונא בשם רבי יוסף אומר: אין הלכה ברבי יוסי לעתיד לבוא.

הדרן עלף האומר לחבירו

פרק רביעי

הלכה א' מתני' עשרה יוחסין עלו מכבל: פהני, לוי, וישראל, חללי, גירי, וחרורי, ומזירי, ונתניני, שתוקי, ואסופי.

פהני לוי וישראלי – מותרים לבוא זה בזה. לוי וישראלי גירי וחרורי וחללי – מותרין לבוא זה בזה. גירי וחרורי ומזירי נתניני שתוקי ואסופי – מותרין לבוא זה בזה.

גמרא פהני לוי וישראלי – על שם (עזרא י): ויעלו מבני ישראל ומן הכהנים והלויים והמשוררים והשערים והנתנינים אל ירושלים בשנת שבע לארמתחשסתא המלך.

חללי – על שם (שם ב) ומבני הכהנים בני הכהן בני הקוץ, אלה בקשו בתכם המתניחשים ולא נמצאו, ויגאלו מן הכהנה.

ויאמר התרשתא להם (שם). ולמה נקרא שמו התרשתא? שהתירו לו לשתות ביין. התרשתא, ואני הייתי משקה לַמְלִיךָ (נחמיה א).

אשר לא יאכלו מקדשי הקדשים. הא בקדשי הגבול – יאכלו. אמר רבי יוסי: גדולה היא החזקה, מפיון שהחזקו שם להיות אוכלין – אף באן אוכלין.

ניחא תפון, דכתיב (ירמיה לא): הציבי לך צינים. הכא מה אית לך? כמון דאמר: מאליהן קיבלו את המעשרות.

עד עמוד פתן לאורים ותומים. וכי אורים ותומים היו באותה השעה בבית שני? אלא, כאדם שהוא אומר: עד שיחיו המתים, עד שיבא בן דוד.

[דף מ"ב ע"א]

אילין בנות ברזילוי, לשם שמים נתגירו, או שלא לשם שמים נתגירו? אין תימר לשם שמים נתגירו – יאכלו בקדשי הקדשים! ואין תימר שלא לשם שמים נתגירו – אפילו בקדשי הגבול לא יאכלו! אפילו תימר לשם שמים נתגירו, וגיורת לא בזונה היא אצל כהונה?

פתר לה: לא היו בנות, אלא בנות בנות.

ואין מבנות בנות, מישראל הם! ורבי שמעון. דרבי שמעון אמר: גיורת שנתגירה פחותה מבת שלש שנים ויום אחד.

לא היה בה דעת לטבול. או משתטבילה אותה, מפיון שהיא חוזרת וטובלת לשום קדושת ישראל – כל אחת גיורת היא, וגיורת – בזונה היא אצל כהונה.

המתגיר לשם אהבה, וכן איש מפני אשה, וכן אשה מפני איש, וכן גירי שולחן מלכים, וכן גירי אריות, וכן גירי מרדכי ואסתר – אין מקבלין אותן. רב אמר: הלכה: גרים הם, ואין דוחין אותן כדרך שדוחין את הגרים תחילה, אבל מקבלין אותן, וצריכין קירוב פנים, שמא גירו לשם.

גירי – על שם (עזרא ו): וכל הנבדל משמאת גויי הארץ אלהם. חרזי – על שם וכל הנתינים וגומר. מקוזרי – אמר רבי סימון: כתיב (נחמיה ז, סא): ואלה העולים מתל מלח תל חרשא. מתל מלח – זו בכל. תל חרשא – אילו שתוקי ואסופי. כרוב – אילו הממזירין. רובין אילו שהלכו אחר עיניהן. אדון – שהיו אומרים אין דין ואין אדון. רבי חזקיה מפיק לישגיה אילו שהלכו אחר עיניהן ואמרו אין דין

ואין דיין. ואומר – שהימרו לאל במעשיהון הרעים. רבי אבון בשם רבי פינחס: פירסמו עצמן כאימרא בהלוק.

רבי לוי בשם רבי שמעון בן לקיש: ראויים היו ליגשות תל מלה, אלא ששתקה להן מידת הדין. תל הרשא.

תני רבי אימי בשם רבי יהושע בן לוי: על שם (יהושע ט) ויתנם יהושע ביום ההוא המבי עצים ושאבי מים לעדה. ניהא לעדה. ולמזבח ה' אלא תליין יהושע בדופן, אמר: אני לא מקרבן ולא מרתקו, אלא במי שהוא עתיד לבנות את בית הבחירה, ואת שדעתו לקרב – יקרב, לרחק – ירחק. בא דוד וריחקו. שגאמר (שמואל ב כא): והגבענים לא מבני ישראל המה.

ולמה ריחקו? על שם (שם) ויהי רעב בימי דוד שלש שנים שנה אחרי שנה. אמר דוד: בעון ארבעה דברים, הגשמים נעצרים: בעון עובדי עבודה זרה. וגילוי ערוות. ושפיכות דמים.

[דף מ"ב ע"ב]

ופסקין צדקה ברבים ואינן נותנין.

בעון עובדי עבודה זרה מניין? השמרו לכם פן יפתה לבבכם וגו' (דברים יא). מה בתיב בתריה, וחרה אף ה' בכם ועצר את השמים וגו'.

בעון מגלי ערוות מניין? ותחניפי ארץ (בזימותיד) בזנותיך וברעתך (יחזקאל ג). מהו עונשו של דבר? וימנעו רבבים ומקלוש לוא היה וגו' (שם).

בעון שופכי דמים מניין? כי הדם הוא יחניף את הארץ (במדבר לה).

בעון פוסקין צדקה ברבים ואינן נותנין מניין? נשיאים ורוח וגשם אין, איש מתהלל במתת שקר (משלי כה).

בדק דוד בכל דורו, ולא מצא אחד מהן. התחיל שואל באורים ותומים. הדיא הוא דכתיב (שמואל ב כא): ויבקש דוד את פני ה' באורים ותומים. אמר רבי אלעזר: כתיב (צפניה ב): בקשו את ה' כל ענני הארץ אשר משפטו פעלו. מאי אשר משפטו פעלו? שהוא עושה משפטו ופעלו באחת.

ויאמר ה' אל שאול ואל בית הדמים (שמואל ב שם). על שאול – שלא עשיתם עמו חסד. ועל בית הדמים – על אשר המית את הגבעונים. שלח דוד וקרא להם, מה לכם ולבית שאול? אמרין ליה: על

אשר המית מפניו ז' אנשים, שני חוטבי עצים, ושני שואבי מים, וחזן, וסופר, ושמש. אמר לון: מה אתון בעו בדון? אמרו ליה: ותן לנו שבועה אנשים מבניו, והוקענום לח' בנבעת שאול בהיר ה'. אמר לון: ומה הננייה לבון ואינן מתקטלין? סבו לבון כסף ודחב. והוון אמרין: אין לנו כסף עם שאול ועם ביתו. אמר: דילקוא דאינן בהתיז פלגון מן פלג. נסב כל חד מינהון, ותהו מפיים ליה קומי גרמיה, ותהו אמר ליה: מה הננייה אית לך דאינן מתקטלין. סב לך דחב וכסף. והוא אמר: אין לנו כסף עם שאול ועם ביתו. אין לי כתיב.

באותה השעה אמר דוד, שלש מתנות טובות נתן הקדוש ברוך הוא לישראל: רחמני, ובויישני, וגומלי חסדים. רחמני מניין? ונתן לך רחמים (דברים יג). בויישני מניין? ובעבור תהיה יראתו על פניכם (שמות כ) – זה סימן לבויישן שאינו חוטא. וכל שאין לו בושת פנים – דבר בריא שלא עמדו אבותיו על הר סיני. וגומלי חסדים מניין? ושמר ה' אלהיך לך את חברית ואת החסד (דברים ז). ואילו – אין בהן אחד מהן. מיד עמד וריחקו, שנאמר: והגבעונים לא מבני ישראל הםה.

אף עזרא ריחקו, שנאמר (נחמיה יא): והנתינים ישבים בעפל. אף לעתיד לבוא – הקדוש ברוך הוא מרחקו, דכתיב (יהונאל מח): והעבד העיר יעבדהו.

כתיב (שמואל שם) ויאמר המלך אני אתן. ויקח המלך את שני בני רצפה בת איה אשר ילדה לשאול את (אדמוני) ארמוני ואת מפכשת וגו'. (שם ו) ולמיכל בת שאול לא היה לה ילד עד יום מותה, ואת אמן אבן אמור מעתה, בני מירב היו וגידלתן מיכל ונקראו על שמה.

(שם כא) ויתנם ביד הגבעונים ויקעם בהר לפני ה' ויפלו שבעתם יחד. חסר יו"ד, זה מפכשת בן יהונתן בן שאול, שהוא אדם גדול בתורה, ונתן דוד עיניו בו להצילו מידם. אמר דוד: הריני מעבירן לפני המזבח, וכל מי שהמזבח קולמו – הרי הוא שלי. והעבירן לפני המזבח, ונתפלל עליו, והלך המזבח וקלטו. הלא הוא דכתיב (תהלים נז): אקרא אל אלהים עליון לאל גמר עלי – שהקב"ה הקדוש ברוך הוא עם דוד.

והמה חמתו בימי קציר (שמואל שם). בראשונים. כתיב: קציר שערים. ונתקח רצפה בת איה את השק ותפוחו ליה אל הצור. מהו אל הצור? אמר רבי הושעיה: שהיתה אומרת: הצור תמים פעלו.

רבי אבא בר זימנא בשם רבי הושעיה: גדול הוא קידוש השם מחילול השם. בהילול השם כתיב (דברים כא): לא תלין נבלתו על העץ. ובקידוש השם כתיב (דברים כא): מתחלת הקציר עד נתה מים עליהם. מלמד שהיו תלויין מששה עשר בניסן עד שבועה עשר במרחשון. והיו העוברים והשבים

אומרים: מה קמאו אלו שנשתנית עליהן מידת הדין? והיו אומרים: על שפשמנו ידיהן בגרים גרורים.
אמר: מה אם אילו

[דף מ"ג ע"א]

שלא נתגייירו לשם שמים – ראו היאך תבע הקדוש ברוך הוא את דמן, המתגיייר לשם שמים – על אחת כמה וכמה.

הרבה גירים נתגייירו באותה שעה. הדין הוא דכתיב (דברי הימים ב ב): ויספר שלמה את כל האנשים הגירים, ויעש מהם שכעים אסף נושא סבל, ושמונים אסף חצב בחר.

רב הונא אמר: בימי רבי לעזר בן עזריה ביקשו לקרן. רבי אבהו מפיד לישנא, בימי רבי לעזר אמרו, מי מטמר חלקו של מונבח.

הדין אמרה: יהושע ריחקו. אפילו תימא יהושע ריחקו, בלום ריחקו אלא פסולי משפחה!

אין תימר משום פסולי עבדות, מעתה, הבא על הנתינה – לא יהא לה קנם, והתנינן: הבא על הנתינה – יש לה קנם.

אמר רבי אלעזר: איררן בנחש. שנאמר (יהושע ט): ועתה ארוצים אתם. וכתיב (שם): ויאמר איש ישראל אל החוי. וכי חוי חיו? אלא שעשו מעשה חיו. אמר: יודע אני שאמר הקדוש ברוך הוא (בראשית ב): כי ביום אכלך מפנו מות תמות. אלא תריני חלקך ומרמה בך, והן אוכלין ונענשין, ואני יורש את הארץ לעצמי. כך עשו אילו, אמרו: יודעים אננו שהקדוש ברוך הוא אמר לישראל (דברים כ) כי תחרם תחרים החתי והאמרי והפרזי באשר צדד ה' אליהם. וכתיב (שם ז) לא תכרת להם ברית. הרי אננו הולכין ומרמים בך, והם כורתין עמנו ברית. מה נפשה, יתרגו אותנו – עברו על השבועה. וקיימו אותנו – עברו על הגזירה. בין כך ובין כך – הן נענשין, ואנו יורשין הארץ.

רב נחמן בר יעקב אמר: מקבלין גרים מן התקדושים ומן התדמורים.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן: מתניתא אמרה בן, שגירי תדמור – פשירין. דתנינן תמן: כל התממים הבאין מרקם – טהורים. הא גירי תדמור – פשירין.

רבי יעקב בר אבהו אמר שמוענתא. רבי חנינה, רבי יהושע בן לוי, חד מכשיר וחד מקבל. מאן דמכשיר – מקבל. ומאן דמקבל – לא מכשיר.

מסכת בבא בתרא פרק ששי

ו,א המוכר זרעוני גנה לחברו, זרעים הנאכלין, זרע ולא צמח, רבי יהודה אומר: נותן לו דמי הזרע ולא דמי הוצאה. אמרו לו: הרבה מבקשים אותם לדברים אחרים.

ו,ב המוכר פרות לחברו - הרי זה מקבל עליו רבע טנפת פיגים לסאה. שעורים - מקבל עליו רבע קטנית. קשואין - מקבל עליו עשר מארות למאה. קנקנין - מקבל עליו עשר נאות פנוסות פנוסות מגפרות למאה. יתר על כן, בכלן - מחזיר לו את השאר ונטל ממנו דמים. הלוקח קנקנין מחברו ונמצאו פנוסות, ונשתברו - חייב להעמיד לו דמי קנקנין, אבל לא דמי יין. המוכר יין לחברו סתם - חייב באחריותו עד הפסח. מבסם - חייב באחריותו עד עצרת. גתישן - חייב באחריותו עד החג. המוכר מרתף לחברו סתם, בזה אמרו: מקבל עליו עשר קוססות למאה.

ו,ג "חבית של יין אני מוכר לך" - נותן לו יין יפה. "חבית של יין זו אני מוכר לך" - נותן לו יין המתקבל בחנות. "חבית זו אני מוכר לך" - אפלו חמץ הגיעו. "מאה חביות של יין אני מוכר לך" - נותן לו יין יפה כרב יין הנמכר באותו מקום. "מאה חביות של יין אלו אני מוכר לך" - נותן לו יין יפה כרב יין הנמכר באותו חנות. "מאה חביות אלו אני מוכר לך" - אפלו חמץ הגיעו. רבי שמעון בן אלעזר אומר: המוכר יין לחברו ונמצא קוסס - הגיעו. נסכו על גבי המזבח - יצא. עשאו תרומה ותרומת מעשר - יצא. שתה ממנו נזיר - הרי זה לוקה את הארבעים:

ו,ד גשמים היוורדין בין הגתות, אם מכת מדינה היא - אין צריך להודיעו. ואם אין מכת מדינה היא - צריך להודיעו. לקח הימנו לגין וחצי לגין, רביעית ושמינית - לא ישקה מהן לחמריו לפועליו, ולא כל מי שיש לו עליו טענת מזונות, אלא אם כן הודיעו. היה הולך לבית האבל ולבית

המשטה, היה בידו לגין של יין המתקשקש - לא ימלאנו מים, מפני שטוענו טענת חנם. ואם היה חבר עיר - הרי זה מתר.

היה רבי מאיר אומר: לא יסרב אדם בחברו שיאכל אצלו, ויודע בו שאינו אוכל. ולא ירבה לו בתקרבת, ויודע בו שאינו מקבל. ולא יפתח לו חביות מכורות לחנוני, מפני שטוענו טענת חנם. ואם הודיעו מתחלה, או שהיה מבקש לבור לו את היפה - הרי זה מתר. לא ישלח אדם לחברו חבית של יין ויתן על פיה שמן, מפני הסכנה.

ו,ה הלוקח כלים לשלח לבית חמיו, "ואמר: אם נתקבלו ממנו - הריני נותן לך דמיהן, ואם לאו - הריני נותן כף וכף". נטלו הימנו בהליכה - חייב לשלם. בחזירה - הרי הוא כנושא שקר. סומכוס אומר: המוכר חלק לחברו בבאר - אין פחות מרובע. בחבית - אין פחות משמנה. בקדרה - אין פחות משנים עשר. בטפוח - אין פחות מששה עשר. "פרדסי אני מוכר לך", אף על פי שאין בו אילנות - הגיעו, שלא אמר לו אלא שמו. "כרמי אני מוכר לך" אף על פי שאין בו גפנים - הגיעו, שלא אמר לו אלא שמו. "בית כור אני מוכר לך" בין שהוא כבית עשרים סאה ובין שהוא כבית ארבעים סאה - הגיעו, שלא אמר לו אלא שמו. "בית כור המקף גדר אני מוכר לך" בין שהוא כבית עשרים סאה ובין שהוא כבית ארבעים סאה - אין לו אלא עד מקום הגדר.

ו,ו אין מוציאין לאכילת פרות מנכסין המשעבדין, מפני תקון העולם. כיצד? גזל הימנו שדה ואכלה, והרי היא יוצאה לפניו - גובה את הקרן מנכסים משעבדים. ולאכילת פרות - אינו גובה אלא מנכסים בני חורין. ואין מוציאין לשבח קרקעות ולמזון האשה והבנות, מפני תקון העולם. כיצד? לקח הימנו שדה והשביחה, והרי היא יוצאה לפניו - גובה מנכסים המשעבדים. ושבח קרקעות - אינו גובה אלא מנכסים בני חורין. במה דברים אמורים? בזמן שקדם מקחו של זה לשבחו של זה. אבל אם קדם

מִסְכַּת בְּבֵא בַתְּרֵא פָּרָק שְׁבִיעִי

ז, א כל שהוא לפנים מחברו - הוא קודם את חברו. ונחלה משמשת והולכת ועולה אפילו עד ראובן. האחין זה את זה, והאחיות זו את זו, האחין את האחיות, והאחיות את האחין - נוהלין ומנהלין. ממזר מוריש את קרוביו. עובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל, אפלו חזר העובד כוכבים ונתגייר, עבד ונשתחרר - נכסיו נכסיו הגר ונכנס עבד משחרר - כל הקודם בהן זכה. נאמנת חיה לומר: "זה יצא ראשון". אימתי? בזמן שאין שם ערעור, אכל יש שם ערעור - הרי זה אינה נאמנת. רבי אלעזר אומר: אם החזקה על אומדה - נאמנת. ואם לאו - אינה נאמנת. היו מחזקין בו שהוא בכור, ובשעת מיתה אומר: "איני בכור" - אינו נאמן. מחזקין בו שאינו בכור, ובשעת מיתה אומר: "בכור הוא" - אינו נאמן. היו מחזקין בו שהוא בכור, ובשעת מיתה אומר: "בכור הוא" - נאמן. היו מחזקין שהוא בנו, ובשעת מיתתו אומר: "בני הוא" - נאמן. היו מוחזקין בו שהוא בנו, ובשעת מיתתו אומר: "אינו בני" - אינו נאמן. שאין בנו, ובשעת מיתתו אומר: "בני הוא" - נאמן. היו מחזקין בו שהוא בנו, ובשעת מיתתו אומר: "אחי הוא" - אינו נאמן. היו מחזקין בו שהוא עבדו, ובשעת מיתתו אומר: "בני הוא" - נאמן. היה עומד בין המוכסים, אומר: "בני הוא" וחזר ואמר: "עבדי הוא" - נאמן. "עבדי הוא" וחזר ואמר: "בני הוא" - אין נאמן.

ז, ב אין הבכור נוטל פי שנים בשבח שהשביחו נכסים לאחר מיתת אביהם. רבי אומר: אומר אני, שהבכור נוטל פי שנים בשבח שהשביחו לאחר מיתת אביהם, שאף שלו השבית כשלהן. כיצד? היתה לו בהמה מוחכרת ומושכרת אצל אחרים, ופרה רועה באפר - הבכור נוטל פי שנים. ואין נוטל פי שנים ברוע והלחיים והקבה. רבי אומר: כל דבר שלא פלפלו בו יתומים לאחר מיתת אביהן - הבכור נוטל פי שנים. וחכמים

שבחו של זה למקחו של זה - זה וזה אינו גובה אלא מנכסים בני חורין. זה אומר: "שבחי קדם". וזה אומר: "מקחי קדם" - המוציא מחברו עליו הראיה.

ו, ז אלו ואלו שהיו אומרים גובהה של מערה ארבע אמות כוכין של בנין שבעה טפחים וטפח לפפה: עושה חצר על פי מערה שש על שש מלא מטה, אחת מכאן ואחת מכאן, ופותח לתוכה שתי מערות. רבי שמעון אומר: ארבע מארבע רוחותיה. רבי יהודה אומר: בסלע הבא בידיים - פותח את שתיהן מרות אחת. אמרו לו: אי אפשר לבן:

ו, ח "קנטינר אני מוכר לך" - הרי זה מעמיד לו שתים עשרה על שתים עשרה. בין שאמר לו: "בית כור עפר אני מוכר לך". ובין שאמר לו: "כבית כור עפר אני מוכר לך" - הרי זה מקבל עליו חריץ וכן חריץ, ומחיצת גדר שבינו לבין חברו. "בית כור עפר אני מוכר לך הן חסר והן יתר". אפלו פחת רבע לסאה, או הותיר רבע לסאה שהן שבעת קבין ומחצה לכור - הגיעו. פחות מכך או יתר על כן - מחזירין זה לזה. מהו מחזיר לו? מעות כדרך שלקח המעות. ואם רצה - מחזיר לו קרקע. "בית כור עפר אני מוכר לך בסמיניו במצרו" אפילו פחת שתות או הותיר שתות שום הדינין - הגיעו. פחות מכך, או יתר על כן - מחזירין זה לזה. מהו מחזיר לו? מעות כדרך שלקח הימנו. ואם רצה - מחזיר לו קרקע:

ו, ט האומר לחברו: "חצי שדי ובית לתך אני מוכר לך" - משמנין ביניהן ונוטל חצי שדה ובית לתך. אמר לזה: "חצי שדי ובית לתך אני מוכר לך". ולזה אומר: "חצי שדי ובית לתך אני מוכר לך" - משמנין ביניהן, זה נוטל חצי שדהו וזה נוטל חצי שדהו. לזה אומר: "בצפון". ולזה אומר: "בדרום" - משמנין ביניהן, זה נוטל בצפון וזה נוטל בדרום. "בית לתך כלפי צפון אני מוכר לך" - נותן לו בית לתך כלפי צפון. "בית זרע יד" - מעמיד לו בית זרע יד.

אומרים: אין נוטל פי שנים אלא בכל אשר ימצא לו. אבל בנה בנין, נטע נטיעות - הכל שוין שנוטל פי שנים. כיצד נוטל פי שנים? ירש שטר חוב - נוטל פי שנים. יצאו עליו שטר חוב - נותן פי שנים. ואם אמר: אי אפשר שלא לטול ושל לא לתן - הרשות בידו. כיצד אינו נוטל בראוי כבמחזק? מת אביו בחיי אביו - נוטל פי שנים מנכסי אביו, ואין נוטל פי שנים מנכסי אבי אביו. ואם היה אביו בכור - אף נוטל פי שנים מנכסי אבי אביו.

ז,ד האומר: "יחלקו בני נכסי" והיה שם בכור, אם זכו בנכסים בחיי האב - אין נוטל פי שנים, ואם לאו - נוטל פי שנים. האומר: "תנו מאתים דינר לפלוני בני בכור פראוי לו" - נוטל ונוטל פי שנים. "בבכורתו" - ידו על העליונה, רוצה נוטל, ורוצה נוטל פי שנים.

האומר: "תנו שדה פלונית לפלונית אשתי פראוי לה" - נוטלת ונוטלת כתבתה. "כתבתה" - ידה על העליונה, רוצה נוטלת, רוצה נוטלת כתבתה. האומר: "תנו מאתים דינר לפלוני בעל חובי בחובו פראוי לו" - נוטלו ונוטל עוד מאתים דינר בחובו. "בחובו" - אין לו אלא בחובו. היתה לו שדה עשויה אפותיקי לאשה בכתבתה, ולבעל חוב בחובו, ואמר: "תנו שדה פלונית לפלונית אשתי בכתבתה, ולפלוני בעל חובי בחובו" - נתקבלו שלהן וידן על העליונה.

ז,ה האומר: "תנו חלק" - יירש עם הבנים. "בבכורה" - אין נוטל פי שנים. האומר: "יורשני פלוני" - לא אמר כלום. "תנו נכסי לפלוני" - דבריו קימין. כתב ירושה מלמטה ומתנה מלמעלה, ירושה מלמעלה ומתנה מלמטה, ירושה מכאן ומכאן מתנה באמצע, הואיל והזכיר שם מתנה - דבריו קימין. רבי יוחנן בן ברוקא אומר: אם אמר על מי שראוי לו לירשו - דבריו קימין. על מי שאינו ראוי לו לירשו - אין דבריו קימין. כיצד? אמר על בת הבן בין הבנים ועל בן הבת בין הבנות - דבריו קימין. על הבת בין הבנים, ועל האח בין הבנות - לא אמר כלום.

זג בנות צלפחד - נטלו שלשה חלקין בנחלה, חלק אביהן שהיה מיוצאי מצרים. רבי אליעזר בן יעקב אומר: אף חלק אחי אביהן, לפי שלא נתנה הארץ אלא ליוצאי מצרים, ולא נתחלקה אלא לעומדים בערבות מואב. ירש השבט את שבטו, וחזר השבט וירש את הראוי לו. כיצד? שני אחין שהיו מיוצאי מצרים, לאחד יש לו תשעה בנים, ולאחד יש לו בן אחד, ולפניהן בית חמשת כורין, תשעה - נטלו בית לתן, ואחד נוטל בית לתן. החזירום לאבותיהם, חזרו אבות והורישו את הבנים, תשעה - נטלו מחצה, ואחד - נטל מחצה. רבי שמעון בן אלעזר אומר: אף נתחלקה הארץ ליוצאי מצרים. כיצד? היה מן היוצאין ממצרים העומדים בערבות מואב - הוא נוטל שני חלקים מיוצאי מצרים, ולא מן העומדים בערבות מואב. מהעומדים בערבות מואב ולא מיוצאי מצרים - נוטל חלק אחד. המתאוננים, והמרגלים, ועדתו של קרח - לא נטלו בארץ חלק. אבל הבנים - ירשו בזכות אבות אבותיהם, ובזכות אבות. וכן היה רבי שמעון בן אלעזר אומר: יהושע וכלב - נטלו שלשה חלקין בנחלה, שהן מיוצאי מצרים ומן העומדים בערבות מואב, ושנטלו מרגלים חלקן נטלו יהושע וכלב. חלק המתאוננים ועדתו של קרח - נפל לאמצע, והבנים נחלו לעצמן. וכשם שהבן קודם את הבת בנכסי האב, כך קודם הבן בנכסי האם. רבי אלעזר ברבי יוסי אמר משם רבי זכריה בן הקצב, וכן היה רבי

זג בנות צלפחד - נטלו שלשה חלקין בנחלה, חלק אביהן שהיה מיוצאי מצרים. רבי אליעזר בן יעקב אומר: אף חלק אחי אביהן, לפי שלא נתנה הארץ אלא ליוצאי מצרים, ולא נתחלקה אלא לעומדים בערבות מואב. ירש השבט את שבטו, וחזר השבט וירש את הראוי לו. כיצד? שני אחין שהיו מיוצאי מצרים, לאחד יש לו תשעה בנים, ולאחד יש לו בן אחד, ולפניהן בית חמשת כורין, תשעה - נטלו בית לתן, ואחד נוטל בית לתן. החזירום לאבותיהם, חזרו אבות והורישו את הבנים, תשעה - נטלו מחצה, ואחד - נטל מחצה. רבי שמעון בן אלעזר אומר: אף נתחלקה הארץ ליוצאי מצרים. כיצד? היה מן היוצאין ממצרים העומדים בערבות מואב - הוא נוטל שני חלקים מיוצאי מצרים, ולא מן העומדים בערבות מואב. מהעומדים בערבות מואב ולא מיוצאי מצרים - נוטל חלק אחד. המתאוננים, והמרגלים, ועדתו של קרח - לא נטלו בארץ חלק. אבל הבנים - ירשו בזכות אבות אבותיהם, ובזכות אבות. וכן היה רבי שמעון בן אלעזר אומר: יהושע וכלב - נטלו שלשה חלקין בנחלה, שהן מיוצאי מצרים ומן העומדים בערבות מואב, ושנטלו מרגלים חלקן נטלו יהושע וכלב. חלק המתאוננים ועדתו של קרח - נפל לאמצע, והבנים נחלו לעצמן. וכשם שהבן קודם את הבת בנכסי האב, כך קודם הבן בנכסי האם. רבי אלעזר ברבי יוסי אמר משם רבי זכריה בן הקצב, וכן היה רבי

מסכת בכא בתרא פרק שמיני

ח,א הכותב נכסיו לאחר והיה כהן, והיו בהן עבדים, אף על פי שאמר הלה: "אי אפשי בהן" - הרי אלו אוכלין בתרומה. רבן שמעון בן גמליאל אומר: כהן שאמר הלה: "אי אפשי בהן" - זכו בהן הירושין. הכותב נכסיו לעשרה, בין שזכה אחד מהן, ובין שזכו כלן - זכו כלן. כתב והעלה להם בערכים - זכתה להן הערכים. המוציא עשרה עבדים בני חורין, בין שיצא אחד מהן, ובין שיצאו כלן - יצאו כלן. כתב והעלה להן בערכים - זכתה להן הערכים.

האומר: "תנו שדה פלוני לפלוני, ואם מת פלוני לפלוני" - ראשון אוכל פרות, ואם מת - ינתנו לשני - השני אוכל פרות, ואם מת - ינתנו לשלישי. מת השלישי עד שלא ימות השני - השני אוכל פרות, ואם מת - יחזרו לירשי גותן. הראשון אוכל פרות ומוכר קרקע; דברי רבי. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אין לראשון אלא אכילת פרות בלבד.

ח,ב שנים שהיו באין ממדינת הים, אף על פי שמשאן ומתנן ומאכלן ומשקן כאחד, ומת אחד מהן - אין חברו יורשו. ואם היה נוהג בו משום אחרה - חברו יורשו. משיצא הוא ובנו למדינת הים, ובא ועמו אחד ואמר: "זה אחי שנתן לי במדינת הים, ולו חמשה אחין, ולפניהן בית חמשת כורין" - הן אין נוהגין לו כלום, והוא נותן להן שתות בחלקן. מת - הוא נוטל מה שנתן, והשאר מביאין לאמצע וחולקין. משיצאו הוא ואביו למדינת הים, ומת הבן, או שמת האב - לעולם נכסיו בחזקת זקן.

ח,ג הכותב דייתיקי והיה מתירא מן הירושין - נכנסין אצלו כמבקרין אותו, שומעים דבריו מכפנים ויוצאין וכותבין מבחוץ. בריא שכתב דייתיקי, שכיב מרע שכתב נכסיו מתנה, אף על פי שזכה לאחר מתנה - לא עשה כלום. אבל הכותב נכסיו בשם חברו וזכה לאחר מיתה - דבריו קיימין.

הכותב דייתיקי, יכול לחזור בו. מתנה - אין יכול לחזור בו. איזה הוא דייתיקי? דא תהא לי לעמד ולהיות, אם מתי ינתנו נכסי לפלוני. איזו היא מתנה? מן היום ינתנו לפלוני. הכותב דייתיקי, עד שלא זכה בין הוא ובין אחר - יכול לחזור בו. משזכה בין הוא ובין אחר - אין יכול לחזור בו. אפטרופין, עד שלא החזיקו בנכסי יתומין - יכולין לחזור בהן. משהחזיקו בנכסי יתומים - אין יכולין לחזור בהן. אפטרופוס שמנהו אבי יתומים - ישבע. שמנהו בית דין - [לא] ישבע. אבא שאול אומר: אף שמנהו בית דין - ישבע מפני שהוא כנושא שכר.

ח,ד אפטרופין - תרמין ומעשרין על נכסי יתומין. מוכרין בתים, שדות וכרמים, בהמה עבדים ושפחות, להאכיל יתומים, לעשות להם ספה ולולב וציצית, וכל מצות האמורות בתורה, ולקנות להם ספר תורה ונביאים, דבר הקצוב מן התורה. אבל אין פודין עליהן שבוין, ואין פוסקין עליהן צדקה בבית הכנסת לעניים, דבר שאינו קצוב מן התורה. אינן רשאים להוציא עבדיהם בני חורין, אבל מוכרין אותן לאחרים ואחרים מוציאין אותן בני חורין. רבי אומר, אומר אני: שנותן דמיו ופודה את עצמו. אין מוכרין ברחוק לקח בקרוב, ברע לקח בפה. אין דנין לחוב ולזכות, להכניס ולהוציא ליתומים, אלא אם כן נטלו רשות מבית דין. וצריכין אפטרופין לחשב עם היתומים באחרונה; דברי רבי. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אין ליתומין אלא מה שהניחו להם אפטרופין. מוכרין עבדים לקח בהן קרקעות, אבל לא קרקעות לקח בהן עבדים. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אף לא עבדים לקח בהן קרקעות. אין בית דין עושין אפטרופין נשים ועבדים לכתחלה, ואם מנה אותן אביהן בחייו - עושין אותן אפטרופין. כתב בשטר: "מעות וכלים יש לי ביד פלוני" - רשאים העדים לחתם. אבל אינו גובה עד שביא ראיה. רבי אומר, אומר אני: שלא יחתמו עד

יְלִידָה זָכָר - נוֹטְלָת מְנָה. "אִם נִקְבָּה מְאֵתִים" יְלִידָה נִקְבָּה - נוֹטְלָת מְאֵתִים. "אִם זָכָר מְנָה, וְאִם נִקְבָּה מְאֵתִים" יְלִידָה זָכָר וְנִקְבָּה, הַזָּכָר - נוֹטֵל שְׂשָׂה שֶׁל זָהָב. וְנִקְבָּה - נוֹטְלָת חֲמִשִּׁים זָוִי. הָאוֹמֵר: " הַמְּבַשְׂרֵנִי אִם יְלִידָה אֲשֶׁתִּי זָכָר יִטּוֹל מְאֵתִים, אִם נִקְבָּה יִטּוֹל מְנָה" יְלִידָה זָכָר - נוֹטֵל מְאֵתִים. יְלִידָה נִקְבָּה - נוֹטֵל מְנָה. יְלִידָה זָכָר וְנִקְבָּה - אֵין לוֹ אֲלָא מְנָה.

טד, האומר: "תנו מאתיים דינר לפלוני, ושלוש מאות לפלוני, וחמש מאות לפלוני" - אין אומרין כל הקודם בשטר זכה, אלא כלם חולקין בשוה. יצאת עליהן כתבת אשה ובעל חוב - כלן נתנין בשוה. אבל אם אמר: "תנו מאתיים דינר לפלוני, ואחר כך שלש מאות לפלוני, ואחר כך חמש מאות לפלוני" - אומרים כל הקודם בשטר זכה. יצאת עליהן כתבת אשה ובעל חוב - גובין מן האחורין. אין בהן - גובין משלפניו. אין בהן - גובין משלפני פניו. האומר: "מאתים דינר יש לי ביד פלוני, ושלוש מאות ביד פלוני, וחמש מאות ביד פלוני, ופלוני יטול מאתיים דינר" יצאת עליהן כתבת אשה ובעל חוב - גובה, ואף על פי שלא נתכנסו כלן. אבל אם אמר: "ואחר כך יטול פלוני מאתיים דינר" אם נתכנסו כלן - נוטל, אם לאו - אין נוטל אלא לפי חשבון. האומר: "תנו מאתיים דינר לפלוני, ושלוש מאות דינר לפלוני, ופלוני ופלוני יירש נכסי" יצאת עליהן כתבת אשה ובעל חוב - גובין מזה שירש שאר נכסים. האומר: "תנו מאתיים דינר לבני עירי" - אין דנין בדיני אותה העיר, ואין מביאין ראיה מאנשי אותה העיר. "לעגני עירי" - דנין בדיני אותה העיר, ומביאין ראיה מאנשי אותה העיר. האומר: "תנו נכסי לפלוני ופלוני עבדי" - לא זכו בנכסים ולא קנו עצמן בני חורין. "חצי נכסי לפלוני עבדי, וחצי נכסי לפלוני עבדי" - זכו (עצמן) בנכסים וקנו עצמן בני חורין. האומר: "כל נכסי נתנין לפלוני עבדי והשאר לשני" - זכה שני בראשון. רבי שמעון אומר: כל נכסי נתנין לפלוני עבדי

שִׁיטְלוּ רְשׁוּת מִבֵּית דִּין, וְכִשְׁהוּא גֹבְהָ - אִינוּ צָרִיךְ שִׁבִּיא רְאִיָּה. הַנִּיחַ בְּנִים גְּדוּלִים וְקִטְנִים, וְהָיוּ גְּדוּלִים נְזוּנִים וְכֵאֵין בְּשִׁתְיָקָה - לֹא יֵאמְרוּ קִטְנִים: הָרִי אָנוּ נְזוּנִים כְּדָרְךָ שְׁנִיזַנְתָּם אִתָּם. נִשְׂאוּ גְּדוּלִים בְּחַיֵּי אָבִיהֶן - לֹא יֵאמְרוּ קִטְנִים: הָרִי אָנוּ נוֹשְׂאִים כְּדָרְךָ שְׁנִשְׂאָתָם אִתָּם. וְלֹא עוֹד: אֲלֵא אֶפְלוּ הַנִּיחַ לָהֶם עֲבָדִים וְשִׁפְחוֹת, כְּלֵי כֶּסֶף וְכֵלֵי זָהָב - הָרִי אֵלוֹ שֶׁל עֲצָמָן.

הַנִּיחַ בְּנוֹת גְּדוּלוֹת וְקִטְנוֹת, וְהָיוּ גְּדוּלוֹת נְזוּנוֹת וְכֵאֵלוֹת בְּשִׁתְיָקָה, לֹא יֵאמְרוּ קִטְנוֹת: "הָרִי אָנוּ נְזוּנוֹת כְּדָרְךָ שְׁנִיזַנְתָּם אִתָּם". נִשְׂאוּ גְּדוּלוֹת בְּחַיֵּי אָבִיהֶן - לֹא יֵאמְרוּ קִטְנוֹת: "הָרִי אָנוּ נוֹשְׂאוֹת כְּדָרְךָ שְׁנִשְׂאָתָם אִתָּם". וְלֹא עוֹד, אֲלֵא אֶפְלוּ הַנִּיחַ לָהֶן אָבִיהֶן עֲבָדִים וְשִׁפְחוֹת, כְּלֵי כֶּסֶף וְכֵלֵי זָהָב - הָרִי אֵלוֹ שֶׁל עֲצָמָן.

מסכת בבא בתרא פרק תשיעי

טא, רבי נתן אומר: נחום המדי היה מדיני גזרות, אמר: הפותח נכסיו בשם חברו - אין כופין אותו לחזור. ואם התנה עמו על מנת כן - כופין אותו לחזור. המוכר שדה חברו במעמד חברו - לא עשה כלום. כתב וקיים מאחריו - דבריו קיימין.

טב, הבן הנושא ונותן בשל אביו, אף על פי שהשטרות ואונות יוצאין על שמו - הרי הן של אביו. ואם אמר: "מה שירשתי משל בית אבי אבא הן" - יעשה כמפרש בפרושו. האשה שנשאה ונתנה בשל בעלה, אף על פי שהשטרות ואונות יוצאין על שמה - הרי הן של בעלה. ואם אמרה: "מה שירשתי משל בית אבי אבא הן, או משל בית אבי אימא הן" - יעשה כמפרש בפרושה.

טג, שתי נשים שילדו זכרים במחבא, וחרזו וילדו שני זכרים במחבא - שניהן הולכין אצל הראשון, ונוטלין חלק כזכר. אצל השני, ונוטלין חלק כזכר. ואם ניקבה - שניהם הולכין אצל הראשון ונוטלין חלק כזכר. אצל השני ונוטלין חלק כנקבה. האומר: "אם תלד אשתי זכר תטל מנה"

שְׁהַנִּיחַ לָהֶן אֲבִיהֶן נְכָסִים, וְלֹאֲחַד מֵהֶן יֵשׁ לוֹ בָּנִים, וְעִמְדוֹ בְּנֵי שָׁל זֶה וְהַשְּׁבִיחוּ אֶת הַנְּכָסִים וְהִבְיִאוּם לְבֵית הָרְבוּי - לֹא יֹאמֵר לוֹ: "תִּגְנוּ לִי מֵהַשְּׁבִיחוּ בְּנֵי אֶת הַנְּכָסִים". וְכֵן הֵן לֹא יֹאמְרוּ לוֹ: "תֵּן לָנוּ מֵהַשְּׁאֲכָלוּ בְּנֵיךָ" אֲלֵא מֵהַשְּׁאֲכָלוּ - אֲכָלוּ מִן הָאֲמֻצָּע, וּמֵהַשְּׁבִיחוּ - הַשְּׁבִיחוּ לְאֲמֻצָּע. הָאֲחִים

שְׁהַנִּיחַ לָהֶן אֲבִיהֶן נְכָסִים, וְעִמְדוֹ וְהַשְּׁבִיחוּ - הַשְּׁבִיחוּ לְאֲמֻצָּע. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא אִפְּלוּ הַנִּיחַ לָהֶן אֲבִיהֶן סָפֵל אוֹ קָרָדִם וְהַשְּׁבִיחוּ, מֵהַשְּׁבִיחוּ - לְאֲמֻצָּע. הָאֲחִין שֶׁנִּטְלָ אֶחָד מֵהֶן מֵאֲתָמִים זוּו, וְהִלֵּךְ לְלַמֵּד תּוֹרָה אוֹ לְלַמֵּד אֲמֻנָת - לֹא יֹאמֵר: "אֵלּוּ הֵייתִי כֹּאֵן, הֵייתִי נְזוּן מִן הָאֲמֻצָּע". אֲלֵא אוֹמְרִים לוֹ: "אֵלּוּ הֵייתִי כֹּאֵן, הֵייתִי נְזוּן מִן הָאֲמֻצָּע, עֲכָשׁוּ שְׁנִזְנֻתָּ נְזוּנוֹת מִשָּׁל עֲצֻמְךָ". הָאֲחִין שֶׁנִּעְשָׂה אֶחָד מֵהֶן גְּבַאי אוֹ אִפּוּלְמוֹטוּס, אִם מִחֻמַּת נְכָסִים נָפֵל - נָפֵל לְאֲמֻצָּע. וְאִם מִחֻמַּת עֲצֻמוֹ נָפֵל - נָפֵל לְעֲצֻמוֹ. חִלָּה וְנִתְרַפָּא - נִתְרַפָּא מִשָּׁל עֲצֻמוֹ. אָמַר רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: בְּמָה דְּבָרִים אֲמֹרִים? בְּרִפּוּאֵה שְׂיֵשׁ לָהּ קִצְבָּה, אֲבָל רִפּוּאֵה שְׂאִין לָהּ קִצְבָּה - נִתְרַפָּא מִן הָאֲמֻצָּע. נִשְׂאוּ נָשִׁים וְהִכְנִיסוּ לָהֶם שְׂדוֹת - זֶה נוֹטֵל אֶת שְׁהוּא שְׁלוֹ, וְזֶה נוֹטֵל אֶת שְׁהוּא שְׁלוֹ. וְאִם הֵייתָ הוֹצֵאָה מִן הָאֲמֻצָּע - מְבִיאִין לְאֲמֻצָּע וְחוֹלְקִין. הִכְנִיסוּ לָהֶן כְּלִים - זֶה נוֹטֵל אֶת שְׁהוּא מְכִיר, וְזֶה נוֹטֵל אֶת שְׁהוּא מְכִיר, וְהַשְּׂאֵר מְבִיאִין לְאֲמֻצָּע וְחוֹלְקִין. עֲשׂוּ כְּלִים לְנִשְׁיָהֶם וּלְבָנֵיהֶם - הָרִי הֵן שֶׁל עֲצֻמָּן. עֲשׂוּ כְּלִים לְעֲצֻמָּן - מְבִיאִין לְאֲמֻצָּע וְחוֹלְקִין.

יג, שֶׁלַח הָאֵב שׁוֹשְׁבֵינּוֹת, כְּשֶׁהִיא חוֹזֶרֶת - חוֹזֶרֶת בְּעֵינֶיהָ. נִשְׁתַּלַּחַה לְאֵב שׁוֹשְׁבֵינּוֹת, כְּשֶׁהִיא נִגְבִּית - נִגְבִּית מִן הָאֲמֻצָּע. הַשׁוֹשְׁבֵינּוֹת - אֵין בָּהּ מִשׁוּם רְבִית. חֲמִשָּׁה דְּבָרִים נִאֲמְרוּ בַשׁוֹשְׁבֵינּוֹת: אֵין בָּהּ מִשׁוּם רְבִית, וְחוֹזֶרֶת בְּעֵינֶיהָ, וְנִגְבִּית מִן הָאֲמֻצָּע, וְאֵין הַשְּׁבִיעִית מִשְׁמַטָּהּ, וְאֵין הַבְּכוֹר נוֹטֵל בָּהּ פִּי שְׁנַיִם. עֲשֵׂה עִמּוֹ שׁוֹשְׁבֵינּוֹת בְּפִמְבִּי, וּמְבַקֵּשׁ שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמּוֹ בְּצַנְעָא - יִכּוֹל לֹמֵר לוֹ: "כִּדְרָךְ שְׁעֲשִׂית עִמִּי בְּפִמְבִּי, אִף אֲנִי אַעֲשֶׂה עִמָּךְ בְּפִמְבִּי". עֲשֵׂה עִמּוֹ בְּבַתּוּלָה,

חוֹץ מֵאֶחָד מִרְבּוּא שְׁבָהֶן - לֹא אָמַר כְּלוּם. "חוֹץ מֵעִיר פְּלוֹנִית וְשָׂדֵה פְּלוֹנִית" אִף עַל פִּי שְׂאִין שֶׁם אֲלֵא אוֹתָהּ שָׂדֵה וְאוֹתָהּ הָעִיר - זָכָה עֲבָד זֶה בְּנְכָסִים וְקִנְיָה עֲצֻמוֹ בֶּן חוֹרִין. כְּשֶׁנִּאֲמְרוּ דְּבָרִים לְפָנֵי רַבִּי יוֹסֵי, אָמַר: "שְׁפִתַּי יִשַׁק מְשִׁיב דְּבָרִים נְכוּחִים" (מְשָׁלִי כד).

ט, הָאוֹמֵר: "נִתְתִּי שָׂדֵה פְּלוֹנִית לְפְלוֹנִי". "נִתְתִּי לּוֹ". "נִתְנָה לּוֹ". "תְּהֵא שְׁלוֹ" "וְהָרִי הִיא שְׁלוֹ" - הָרִי הִיא שְׁלוֹ. "יִטּוּל פְּלוֹנִי נְכָסִי, וְיִקְנֶה פְּלוֹנִי, וְיַחֲלַק פְּלוֹנִי בְּנְכָסִי, וְיִזְכֶּה פְּלוֹנִי בְּנְכָסִי" - הָרִי זוֹ בְּמַתְנָה. "תִּתְּנֵן לּוֹ" - רַבִּי אוֹמֵר: זָכָה. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: לֹא זָכָה, וְכוּפִין אֶת הַיּוֹרְשִׁין לְקִיּוֹם דְּבָרֵי הַמֵּת. הָאוֹמֵר: "עֲשִׂיתִי פְּלוֹנִי עֲבָדִי בֶּן חוֹרִין". "עֲשִׂיתִיו בֶּן חוֹרִין". "עוֹשֶׂה אֲנִי אוֹתוֹ בֶּן חוֹרִין". "הָרִי הוּא בֶּן חוֹרִין" - הָרִי בֶּן חוֹרִין. "יַעֲשֶׂהוּ בֶּן חוֹרִין" - רַבִּי אוֹמֵר: זָכָה. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: לֹא זָכָה, וְכוּפִין אֶת הַיּוֹרְשִׁין לְקִיּוֹם דְּבָרֵי הַמֵּת. רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַכּוֹתֵב דִּיּוֹסְתָמִין בְּלַע"ז - הָרִי זוֹ כְּמַתְנָה.

מִסְכַּת בְּבֵא בַתְּרָא פְּרָק עֲשִׂירִי

יא, הָאוֹמֵר: "נִתְתִּי שָׂדֵה פְּלוֹנִית לְפְלוֹנִי". וְהוּא אוֹמֵר: "לֹא נָתַן לִי כְּלוּם" - לֹא אָמַר כְּלוּם, שְׁמָא זָכָה לוֹ עַל יְדֵי אַחַר. וְאִם אָמַר: "כִּתְּבִיתִי שֶׁטֶר וְנִטְלָתִי מֵעוֹת וְנִתְתִּי לּוֹ". וְהוּא אוֹמֵר: "לֹא נִטְלָתִי" - הוֹדָאָת בַּעַל דִּין כְּמֵאָה עֲדִים. הָאוֹמֵר: "עֲשִׂיתִי פְּלוֹנִי עֲבָדִי בֶּן חוֹרִין". וְהוּא אוֹמֵר: "לֹא עֲשִׂאֲנִי" - לֹא אָמַר כְּלוּם, שְׁמָא זָכָה לוֹ עַל יְדֵי אַחַר. וְאִם אָמַר: "כִּתְּבִיתִי שֶׁטֶר וְנִתְתִּי לּוֹ". וְהוּא אוֹמֵר: "לֹא נִטְלָתִי" - הוֹדָאָת בַּעַל דִּין כְּמֵאָה עֲדִים.

יב, הָאִשָּׁה שֶׁהֵייתָ יוֹרְשָׁתָּה, וְעִמְדָּה וְהַשְּׁבִיחָה אֶת הַנְּכָסִים וְהִבְאֲתָם לְיַדֵי הָרְבוּי - לֹא תֹאמֵר: "תִּגְנוּ לִי מֵהַשְּׁבִיחָתִי אֶת הַנְּכָסִים". וְלֹא עוֹד, אֲלֵא אִם יֵשׁ שֶׁם נְכָסִים שְׂיֵשׁ לָהֶן אַחֲרֵי-תָּהּ, גּוֹבָה כְּתַבְתָּהּ. וְאִם לֹא - אֵין גּוֹבָה כְּתַבְתָּהּ אֲלֵא לְפִי חֶשְׁבוֹן. הָאֲחִין

ומבקש שייעשה עמו באלמנה - יכול לומר לו: "כדרך שעשית עמי בבתולה, כך אני עושה עמך בבתולה". עשה עמו שושבינות באשה אחת, ומבקש שייעשה עמו בשתי נשים - יכול לומר לו: לכשתשא אשה אחרת, אביא לך בשניה.

יד השולח סבלונות לבית חמיו, ואכל שם שבעי בנים או דברים אחרים, מה שאכלו - אכלו, והסבלונות - קימות במקומן. השולח סבלונות לבית חמיו, דברים שדרך להשתמש בהן בבית חמיה - אין צריכה להחזיר בידה. ושאינ דרפן להשתמש בהן בבית חמיה - צריכה להחזיר בידה. ממה, דברים שדרך להשתמש בהן בחייה - אין האב צריך להחזיר. ושאינ דרפן להשתמש בהן בחייה - האב צריך להחזיר.

יה בריא שכתב נכסיו מתנה, אף על פי שלא שיר קרקע כל שהוא - מתנתו קימת. שכיב מרע - מוציא מיד. מד מי הוא מוציא? מידן. והן - אין מוציאין מידו; דברי רבי יעקב. רבי נתן אומר: אם היה שכיב מרע - הן צריכין להביא ראיה שהיה בריא. ואם היה בריא - צריך הוא להביא ראיה שהיה שכיב מרע.

יו המסכן שחלק נכסיו על פיו, בין בחול בין בשבת - דברי המת יעשו. אבל בריא - עד שיקנה בכסף ובשטר ובחזקה. רבי אליעזר אומר: נכסים שיש להן אחריות - נקנין בכסף בשטר ובחזקה. ושאינ להן אחריות - אין נקנין אלא במשיכה. אמר רבי אליעזר: מעשה במדוני אחד שהיה בירושלים והיו לו מטלטלין הרבה, והיה מבקש לתנם במתנה, אמרו: אי אתה יכול מפני שאין לך קרקע! עמד וקנה סלע אחת סמוך לירושלים, אמר: "צפוננו של זה ועמו מאה חביות של יין נתונות לפלוני". דרומו של זה ועמו מאה חביות של יין נתונות לפלוני" וקימו את דבריו. במה דברים אמורים? בחול, אבל בשבת - לא יעשה, ואם עשה - עשוי. רבי יהושע אומר: בחול אמרו, קל וחמר בשבת; דברי רבי מאיר.

רבי יהודה ורבי אלעזר אומר: במה דברים אמורים? בחול, אבל בשבת - לא יעשה, ואם עשה - עשוי. רבי יהושע אומר: בשבת אמרו, קל וחמר בחול.

יז נפל הבית עליו ועל אמו, הואיל אלו ואלו באין מכת ירושה - אלו ואלו מודים שיחלוקו. אמר רבי עקיבה: מודה אני בזה דברי בית הלל שהנכסים בחזקתן.

מסכת בכא בתרא פרק אחד עשר

יא, א פשוט שכתב עדיו מאחוריו, מקשר שכתב עדיו מתוכו - שניהן פסולין. רבי חנניא בן גמליאל אומר: מקשר שכתב עדיו מתוכו - כשר, מפני שיכול לעשותו פשוט. השיב רבי על רבי חנניא בן גמליאל: והלא זמנו של שטר מוכיח עליו, אם פשוט הוא, ואם אינו פשוט. אי זה הוא מקשר? כתב שם המלוה ושם הלוה, מקום הלוקח, מקום המוכר, מקום השדה, מקום המעות, מקום הזמן, קושרו מלמעלה, והעדים מלמטה - כשר.

יב, גופו של שטר: ביום פלוני, בשבת פלוני, בחדש פלוני, בשנה פלונית, ובמלכות פלונית. לא כתב בו שם היום - ידו על התחונה כל אותה שבת. לא כתב בו שם שבת - ידו על התחונה כל אותו חודש. לא כתב בו שם חודש - ידו על התחונה כל אותה שנה. לא היה כתוב בו שם שנה - ידו על התחונה כל אותה מלכות. היה כתוב בו: "דהב" - נותן לו דינר של זהב. "דינרין" - נותן לו שני דינרין של זהב. "בדינרין דהב" - נותן לו פשני דינרין דהב. "בדינרין ודהב" - נותן לו שני דינרין של כסף כדינר של זהב. היה כתוב: "כסף" - נותן לו דינר של כסף. "כסף דינרין" - נותן לו שני דינרין של כסף. "בדינרין כסף" - נותן לו פשני דינרין של זהב ודינר כסף. "דהב דאת חיב ליי" - אין פחות מדינר של זהב. "כסף דאת חיב ליי" - אין פחות מדינר של כסף. "דהב דינרין דאינון

דין, ועושיין לו קיום בית דין. איזהו קיום בית דין? במותב פלוני בן פלוני הוציא פלוני לפנינו שטר קרוע, ובדקנו עדותן של עדים ונמצאת מתכוננת - גובה ואין צריך להביא ראיה. ואם לאו - צריך להביא ראיה.

יא, ה שטר שיש בו מחק או תלוי, מגופו - פסול. שלא מגופו - כשר. ואם החזירו למטה, אפלו מגופו - כשר. שטר שחתמו עדיו לאחר שאלת שלום - פסול, שלא חתמו אלא על שאלת שלום. החזיר בו דבר אחד או שני דברים מענינו של שטר - כשר. כתבו בדרך זה וחתמו עדיו בדרך השני - פסול.

יא, הרחיק את העדים מן הכתב מלא שני שיטין - פסול. פחות מכאן - כשר. וכמה יהיו עדיו רחוקין מן הכתב ויהא כשר? כדי שיהו נקריין עמו; ודברי רבי. רבי שמעון בן אלעזר אומר: מלא שיטה אחת. רבי דוסתאי בר ינאי אמר: מלא חתימת שני עדים. שטר שחתמו עליו חמשה עדים, ונמצאו שלשה הראשונים קרובין או פסולין - תתקיים עדות בשאר עדים. כתבו בחמשה לשונות, וחתמו עליו חמשה עדים בחמשה לשונות - כשר. נקרע - כשר. נתקרע - פסול. נקרע בו קרע של בית דין - פסול. מחוק או שהקייב, או שנעשה ככברה - כשר. נמוק או שנשטשטש ובבואה שלו קימת, אם יכול לקרות - כשר. אם לאו - פסול. האחין שהניח להן אביהן מרחץ, אחד עני ואחד עשיר - לא יאמר עני לעשיר: "הריני לוקח כנגדן מן השוק" ומרחץ, אלא אומר לו: "אם יש לך בוא והרחץ". והוצאה לאמצע. עשאים אביהן לשכר - השכר לאמצע. אחד מרחץ ואחד הגת ואחד בית הכד.

יא, האומר: "עשו טבי עבדי בן חורין". והיו שם שני טבין - אין דורשין לשון הדיוט לומר, לזה היה אוהב ולזה לא היה אוהב, אלא, שניהן יוצאין בני חורין, ונטולין משניהן דמי אחד מהן. האומר: "תנו מאתים דינר ליוסף בן שמעון". והיו שם שני יוסף בן שמעון - אין דורשין לשון

דיחמיי, והשאר מחוק - אין פחות מדינר זהב. "דריאבון" - נותן לו כל מה שדריאבון שוה. פיוצא בו: הנושא ונותן עם חברו בשוק, ואמר לו: "זהב דאת חיב לי" - אין פחות מדינר של זהב. "דריאבון" - נותן לו כל מה שדריאבון שוה.

יא, המוציא שטר בכבל - גובה עליו כסף כבל. שטר בארץ ישראל - גובה עליו כסף ארץ ישראל. היה כתוב בו כסף סתם, והוציאו בכבל - גובה עליו כסף כבל. בארץ ישראל - גובה עליו כסף ארץ ישראל. היה כתוב כסף סתם - הרי זה גובה כל (מקום) שירצה, מה שאין כן בכתבת אשה. בין שכתוב בו: "לוה פלוני מן פלוני", ובין שכתוב בו: "אני פלוני לויתי מן פלוני" והעדים למטה - כשר. לעולם התחתון ילמד מן העליון במקשר. באות אחת ולא בשתי אותיות. בין חנן לחנני ובין ענן לענני, על אות אחת - מקימין אותו. על שתי אותיות - אין מקימין אותו. ואיזהו קיומו? אני פלוני לויתי מן פלוני. ופלוני ופלוני לזה הימנו. קושרו למעלה והעדים למטה - כשר.

יא, ד כותבין גט לאיש שלא מדעת אשה, אבל אין כותבין אלא מדעת האיש. כותבין שוכר לאשה שלא מדעת האיש, אבל אין כותבין אלא מדעת האשה. כותבין שחורר לרב שלא מדעת העבד, אבל אין כותבין שלא מדעת הרב. אונקלסיא - שלא מדעת המלוה, אבל אין כותבין אלא מדעת הלוה. דייטיקאות אפותיקאות ומתנות - שלא מדעת הנותן, אבל אין כותבין אלא מדעת המקבל. שטרי מקח וממכר, שטרי ארסיות וקבלת בהמה שלא מדעת נותן, אבל אין כותבין אלא מדעת המקבל. גזירדין ופרוסבולין - שלא מדעת שניהן. רבי אומר, אומר אני: שאין כותבין פרוסבול אלא מדעת הלוה. משנין את השטר מעברית ליונית, ומיוונית לעברית, ועושיין לו קיום בית דין. נמחק או שהרקייב, נמוק או שנשטשטש - מביאו לבית דין ועושיין לו קיום בית דין. נקרע או שאבד - מביא עדיו לבית

- הרי זה מנאץ לפני המקום. על זה נאמר (תהלים י) ובוצע ברך נאץ ה'. אלא יקב הדין את ההר, שכך משה אמר יקב הדין את ההר. אבל אהרן היה עושה שלום בין אדם לחברו, שנאמר (מלאכי ג) בשלום ובמישור הלך אתי וגו'. רבי אליעזר בן יעקב אומר: מה תלמוד לומר ובוצע ברך נאץ ה'? משלו משל למה הדבר דומה, לאחד שגנב סאה של חטים, טחנן אפאן והפריש מהן חלה והאכיל לבניו, היאך זה מברך? אינו מברך אלא מנאץ. ועל זה נאמר: ובוצע ברך נאץ ה'. רבי מאיר אומר: ובוצע ברך - אלו אחי יוסף שהיו אומרים (בראשית לו) מה בצע וגו'.

רבי יהושע בן קרח אומר: מצוה לבצע, שנאמר (זכריה ח): אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם. והלא כל מקום שיש משפט אמת - אין שלום, וכל מקום שיש שלום - אין משפט אמת. אלא איהו משפט שיש שלום? הרי אומר: זה בצו. וכן הוא אומר (שמואל ב ח): ויהי דוד עושה משפט וצדקה לכל עמו. והלא כל מקום שיש משפט אין צדקה, וכל מקום שיש צדקה אין משפט, אלא איהו משפט שיש בו צדקה? הרי אומר: זה בצו. דן את הדין, זכה את הזכאי, וחיב את החיב, אם חיב את העני - מוציא ונותן לו משלו, נמצא עושה צדקה עם זה ודן את זה. רבי אומר: דן את הדין וזכה את הזכאי וחיב את החיב - נמצא עושה צדקה עם החיב שמוציא גזלה מתחת ידו, ודן עם הזכאי שמחזיר לו את שלו.

רבי שמעון בן מנסיא אומר: פעמים יבצע אדם, פעמים אל יבצע. כיצד? שנים שבאו אצל אחד לדין, עד שלא שמע דבריהן, או מששמע דבריהן ואין יודע להיכן הדין הוא נוטה - אתה רשאי שיאמר להן צאו ובצעו. אבל מששמע דבריהם ויודע להיכן הדין הוא נוטה - אין רשאי שיאמר להן צאו ובצעו, כגון שהוא אומר (משלי יז) פוטר מים ראשית מדון וגו'. עד שלא נתגלה - אתה רשאי לנטשו. משנתגלה הדין - אי

הדיוט לומר לזה היה אוהב ולזה לא היה אוהב, אלא שניהם חולקין בשוה. יצאת עליהן כתבת אשה ובעל חוב - שניהן נותנין בשוה. הוציא אחד מהן שטר על חברו שחייב לו - לא יאמר לו: "שלי הוא שאבד ממני", אלא כל שהשטר בידו גובה. נמצא לאחד בין שטרותיו: "שטרו של יוסף בן שמעון" - שטרות שניהן פרועין. וכשהוא גובה - אינו גובה אלא מדעת הלוח. האומר לבנו: "שטר בין שטרותי פרוע" ואין ידוע איהו הוא - השטרות כלן פרועין. וכשהוא גובה - אינו גובה אלא מדעת הלוח.

יא, ח המלוה את חברו על ידי ערב - לא יפרע מן הערב. ואם אמר: "על מנת שאפרע ממי שארצה" - יפרע מן הערב. המלוה את חברו על ידי שני ערבין - לא יפרע מאחד מהן. ואם אמר: "על מנת שאפרע מאחד מהן" - יפרע מאחד מהן. שטר היוצא מיד ערב - הרי זה אינו גובה. ואם כתב בו בעל חוב ככר התקבלתי הימנו - הרי זה גובה.

מסכת סנהדרין פרק ראשון

א, א דיני ממונות - בשלשה. רבי אומר: בחמשה, כדי שיגמר הדין בשלשה; דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים: ביחיד. סמיכה בשלשה, וסמיכת זקנים - בשלשה. רבי יהודה אומר: בחמשה. מטלטלין של הקדש, נטע רבעי, ומעשר שני שאין דמיו ידועין - נפדין על פי שלשה לקוחות, ולא על פי שלשה שאינן לקוחות. מום שבגלוי - הרי זה ישחט על פי בני הפנסת; דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר: אפלו רגלו קטועה ועינו סומא - לא ישחט אלא על פי ממתה.

א, ב וחקמים אומרים: המוציא שם רע, בזמן שטוענו טענת נפשות - בעשרים ושלשה. טענת ממון - בשלשה.

א, ג וכשם שהדין בשלשה, כך פשרה בשלשה. נגמר הדין - אין רשאי לבצע. רבי אלעזר בנו של רבי יוסי הגלילי אומר: כל המבצע - הרי זה חוטא. המברך את המבצע

אתָּה רִשְׁאֵי לְנִטְשׁוֹ. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִקְיִשׁ
 אָמַר: שְׁנַיִם שְׂבָאוֹ אֶצֶל אֶחָד לְדִין, אֶחָד
 חֶזֶק וְאֶחָד רַךְ, עַד שֶׁלֹּא שָׁמַע דְּבַרְיָהּ. וְאִם
 מִשְׁשָׁמַע דְּבַרְיָהּ וְאִין יוֹדַע לְהִיכֵן הַדִּין הוּא
 נוֹטֵה - רִשְׁאֵי שְׂיֵאמַר לְהֵן אִינִי נִזְקֵק לְכֶם
 שְׁמָא נִתְחַיֵּב הַחֶזֶק וְנִמְצָא חֶזֶק אוֹיְבוֹ.
 מִשְׁשָׁמַע דְּבַרְיָהּ וְיֹדַע לְהִיכֵן הַדִּין הוּא
 נוֹטֵה - אִין רִשְׁאֵי שְׂיֵאמַר לְהֶם אִינִי נִזְקֵק
 לְכֶם. וְכֵן הוּא אָמַר (דְּבָרִים א'): לֹא תִגְוְרוּ
 מִפְּנֵי אִישׁ כִּי הִמְשַׁפֵּט לְאֱלֹהִים הוּא.

א,ד אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קָרְחָה: מִנֵּין שְׂאֵם
 הִיָּה יוֹשֵׁב לְפָנֵי דִין, וְיֹדַע אֶתָּה זְכוּת לְעֵנִי
 וְחֻבָּה לְעֵשִׂיר - אִין אֶתָּה רִשְׁאֵי לְשִׁתָּק?
 תִּלְמוּד לֹאמַר: לֹא תִגְוְרוּ מִפְּנֵי אִישׁ - אֶל
 תִּכְנִיס דְּבַרְיָךְ מִפְּנֵי אִישׁ. הַדִּינִים יִהְיוּ יוֹדְעִין
 אֶת מִי דִּינִין, וְלִפְנֵי מִי הֵן דִּינִין, וְעַם מִי הֵן
 דִּינִין, וּמִי הוּא דִּין עֲמָהֶן. וְיִהְיוּ עֲדִים יוֹדְעִין
 אֶת מִי הֵם מְעִידִין, וְלִפְנֵי מִי הֵן מְעִידִין, וְעַם
 מִי הֵן מְעִידִין, וּמִי הוּא מְעִיד עִמָּהֶם, שְׁנֹאמַר
 (דְּבָרִים יט'): וְעַמְדוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לָהֶם
 הָרִיב לְפָנֵי ה'. וְאָמַר (תְּהִלִּים פב'): אֱלֹהִים
 נִצָּב בְּעֵדַת אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפּוֹט. וְכֵן
 יְהוֹשֻׁפֵט אָמַר (דְּבָרֵי הַיָּמִים-ב יט'): וַיֹּאמֶר
 אֵל הַשּׁוֹפֵטִים רְאוּ מַה אִתֶּם עוֹשִׂים כִּי לֹא
 לְאָדָם תִּשְׁפֹּטוּ כִּי (אם) לְה'. וְשָׁמָּא יֹאמַר
 הַדִּין: "מַה לִּי בְּצַעַר הַזֶּה!" וְהִלֵּא כְּבָר נֹאמַר
 (שֵׁם) וְעַמְכֶם דְּבַר הַמִּשְׁפָּט - אִין לָךְ אֵלָּא מַה
 שְׁעִינִיף רֹאוֹת. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל
 אָמַר: כְּשֶׁם שֶׁהַדִּין דִּן בְּשִׁלְשָׁה - כִּף פְּשָׁרָה
 בְּשִׁלְשָׁה. יְפָה כַח פְּשָׁרָה מִכַח הַדִּין, כִּי צַד?
 שְׁנַיִם שְׂדָנוּ - יְכוּלִין לְחֹזֵר בְּהֵן. וּשְׁנַיִם
 שְׁפָשְׁרוּ - אִין יְכוּלִין לְחֹזֵר בְּהֵן.

<p>9</p> <p>ראשון Sunday</p>	<p>ז</p> <p>7</p>	<p>7:20 נץ החמה 9:41 סו"ז קר"ש - גר"א 10:28 סו"ז תפלה - גר"א 5:59 צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: מגילה כח • ירושלמי: קדושין לו • תוספתא: בבא בתרא א</p>	<p>6:07 עלות השחר 9:05 סו"ז קר"ש - מג"א 10:04 סו"ז תפלה - מג"א 4:46 שקיעה בבלי: מגילה כח • ירושלמי: קדושין לו • תוספתא: בבא בתרא א</p>
<p>10</p> <p>שני Monday</p>	<p>ח</p> <p>8</p>	<p>7:20 נץ החמה 9:41 סו"ז קר"ש - גר"א 10:28 סו"ז תפלה - גר"א 6:00 צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>6:07 עלות השחר 9:05 סו"ז קר"ש - מג"א 10:04 סו"ז תפלה - מג"א 4:47 שקיעה בבלי: מגילה כט • ירושלמי: קדושין לו • תוספתא: בבא בתרא ז</p>
<p>11</p> <p>שלישי Tuesday</p>	<p>ט</p> <p>9</p>	<p>7:20 נץ החמה 9:41 סו"ז קר"ש - גר"א 10:29 סו"ז תפלה - גר"א 6:02 צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>6:07 עלות השחר 9:05 סו"ז קר"ש - מג"א 10:05 סו"ז תפלה - מג"א 4:49 שקיעה בבלי: מגילה ל • ירושלמי: קדושין לח • תוספתא: בבא בתרא ח</p>
<p>12</p> <p>רביעי Wednesday</p>	<p>י</p> <p>10</p>	<p>7:19 נץ החמה 9:41 סו"ז קר"ש - גר"א 10:29 סו"ז תפלה - גר"א 6:03 צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>6:06 עלות השחר 9:05 סו"ז קר"ש - מג"א 10:05 סו"ז תפלה - מג"א 4:50 שקיעה בבלי: מגילה לא • ירושלמי: קדושין לט • תוספתא: בבא בתרא ט</p>
<p>13</p> <p>חמישי Thursday</p>	<p>יא</p> <p>11</p>	<p>7:19 נץ החמה 9:41 סו"ז קר"ש - גר"א 10:29 סו"ז תפלה - גר"א 6:04 צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>6:06 עלות השחר 9:05 סו"ז קר"ש - מג"א 10:05 סו"ז תפלה - מג"א 4:51 שקיעה בבלי: מגילה לב • ירושלמי: קדושין מ • תוספתא: בבא בתרא י</p>
<p>14</p> <p>ששי Friday</p> <p>Candle Lighting 4:34 הדלקת הנרות</p>	<p>יב</p> <p>12</p>	<p>7:19 נץ החמה 9:41 סו"ז קר"ש - גר"א 10:29 סו"ז תפלה - גר"א 6:05 צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>6:06 עלות השחר 9:05 סו"ז קר"ש - מג"א 10:05 סו"ז תפלה - מג"א 4:52 שקיעה בבלי: מועד קטן ב • ירושלמי: קדושין מא • תוספתא: בבא בתרא יא</p>
<p>15</p> <p>שב"ק Shabbos</p> <p>Shabbos Ends 6:06 זמן מוצש"ק</p>	<p>יג</p> <p>13</p>	<p>Shabbos Shirah 7:18 נץ החמה 9:41 סו"ז קר"ש - גר"א 10:29 סו"ז תפלה - גר"א 6:06 צה"כ לשיטת ר"ת</p>	<p>בש"ח, שירה 6:05 עלות השחר 9:05 סו"ז קר"ש - מג"א 10:05 סו"ז תפלה - מג"א 4:53 שקיעה בבלי: מועד קטן ג • ירושלמי: קדושין מב • תוספתא: סנהדרין א</p>

ווען מענטשן געבן צדקה, ווערן די פירות געבענענשט, און עס איז דא שלום אויף דער וועלט.

(ספר המדות אות צדקה סימן ט"ו)